

OTKRIVENJE

januar, februar, mart 2019.

Sadržaj:

1. Jevanđelje sa Patmosa	5
2. Usred svećnjaka	13
3. Isusova poruka upućena u sedam crkava	21
4. Dostojno je Jagnje	29
5. Sedam pečata	37
6. Zapečaćen Božji narod	45
7. Biti pošten prema Bogu	53
8. Sotona, poraženi neprijatelj	61
9. Sotona i njegovi saveznici	69
10. Božje večno Jevanđelje	77
11. Sedam poslednjih zala	85
12. Sud nad Vavilonom	93
13. »Evo sve novo tvorim...«	101

Otkrivenje

Autor: dr Ranko Stefanović

Broj: 1/2019.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara: Igor Bosnić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Za izdavača: Đorđe Trajkovski, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Dragana Todoran

Lektura: Tomislav Stefanović

Prelom: Gordana Ardeljan

Izdaje: TIP Preporod, Beograd

Štampa: Euro Dream, Nova Pazova, 2018.

Tiraž: 1100

© [2018] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve*. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagođava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve*. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* ovlašćene su da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

U V O D

RADOSNA VEST SA PATMOSA

Apostol Jovan je pre oko 2000 godina bio prognan na malo stenovito ostrvo u Egejskom moru zbog svog vernog svedočanstva o Jevanđelju. Ostareli apostol podneo je sve teškoće u rimskom zarobljeništvu. Jedne naročite Sobotе imao je posebnu posetu. Isus Hristos došao je da ohrabri svog napaćenog slugu. U nizu viđenja, Isus mu je pokazao kao u panorami istoriju Crkve, kao i to šta će Božji narod doživeti dok bude čekao povratak svoga Gospoda.

Sve što je dobio u viđenju verno je zabeležio u knjizi pod nazivom »Otkrivenje Isusa Hrista«. (Otkrivenje 1,1) Knjiga koju je napisao prikazuje Isusovo delo na Nebu i Zemlji od trenutka Njegovog vaznesenja do Njegovog ponovnog dolaska. Namera je bila da hrišćani kroz vekove budu uvereni u Hristovo prisustvo i ohrabreni, dok podnose iskušenja svakodnevnog života u palom svetu u kome se vodi velika borba.

Ovog tromesečja pažljivo ćemo proučavati ovu knjigu. U opštim crtama usredsređićemo se na glavne delove knjige i njene teme. Cilj je da se upoznamo sa ključnim temama ove knjige i uvidimo da ona zaista otkriva Isusa Hrista, Njegov život, Njegovu smrt, Njegovo vaskrsenje i Njegovu uzvišenu svešteničku službu u korist svoga naroda.

To ćemo postići na sledeći način:

1. Naše proučavanje Otkrivenja temelji se na biblijskoj misli o nadahnuću Biblije. Iako poruke iz ove knjige potiču od Boga, jezik na kome su te poruke prenete je ljudski. Koristeći jezik i slike uzete iz istorije Božjeg naroda iz Starog zaveta, otkrićemo kako je Jovan objavljivao ove poruke.

2. Pažljivo čitanje proročanstava iz Otkrivenja (kao i onih iz Knjige proroka Danila) pokazuje da je istorijski metod tumačenja proročanstava pravi način da shvatimo njihovo ispunjenje zato što slede tok istorije, od vremena

proroka do kraja istorije sveta. Ovo objašnjava zašto bi trebalo da uložimo svaki mogući napor da izvučemo smisao iz samog teksta, a ne da unapred namećemo određeno pogrešno tumačenje.

3. Organizaciona struktura Otkrivenja je na mnogo načina važna za odgovornu primenu proročanstava iz knjige. Naša analiza Otkrivenja biće utemeljena na četvorostrukoj strukturi knjige:

a. Otkrivenje 1,9-3,22. koristi prilike koje su vladale u crkvama u Jovanovo vreme da se proročki osvrne na prilike u Crkvi u različitim istorijskim razdobljima.

b. Otkrivenje 4,1-11,19. ponavlja istoriju Crkve i dograđuje je koristeći apokaliptičke simbole koji postepeno iznose sve više pojedinosti.

v. Otkrivenje 12,1-14,20. je tematsko središte knjige i obuhvata istoriju velike borbe od vremena pre Isusa do Drugog dolaska.

g. Otkrivenje 15,1-22,5. isključivo se bavi krajem vremena.

4. Smisljeno tumačenje proročanstava iz Otkrivenja mora biti hristocentrično. Čitava knjiga je napisana iz Hristove perspektive. Samo u Hristu simboli i slike iz Otkrivenja imaju svoje konačno značenje i smisao.

Otkrivenje obećava blagoslove onima koji čitaju i slušaju Reč, koji obraćaju pažnju na opomene date u toj knjizi. »Knjiga Otkrivenja počinje jednom ozbiljnom opomenom koja nas upozorava na uslov pod kojim ćemo moći da razumemo njen sadržaj: 'Blago onome koji čita i onima koji slušaju riječi proroštva', izjavljuje Bog, 'i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu.' Kad kao narod shvatimo šta ova knjiga za nas znači, među nama će nastati veliko probuđenje. Ako ne prihvatimo ovu opomenu da istražujemo i proučavamo, nećemo potpuno shvatiti nauku koja se u njoj nalazi.« (Elen Vajt, *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, str. 113) Dok pomno proučavamo ovu knjigu, pozvani smo da otkrijemo pojedinosti koje treba da čujemo, i poslušamo, dok čekamo dolazak našeg Gospoda Isusa Hrista.

Dr Ranko Stefanović je profesor Novog zaveta na Adventističkom teološkom fakultetu Univerziteta Endrus. Uža struka mu je Knjiga Otkrivenje.

JEVANĐELJE SA PATMOSA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 1,1-8; Jovan 14,1-3; 5. Mojsijeva 29,29; Jovan 14,29; Rimljanima 1,7; Filibljani-
ma 3,20; Danilo 7,13.14.

Tekst za pamćenje: »Blago onome koji čita i onima koji slušaju riječi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu.« (Otkrivenje 1,3)

Proročanstva iz Otkrivenja objavljena su u viđenju apostola Jovana pre više od 19 vekova u vreme njegovog izgnanstva na malom stenovitom ostrvu Patmos u Egejskom moru. U tekstu Otkrivenje 1,3. izrečen je blagoslov nad onima koji čitaju ovu knjigu, slušaju i drže njena učenja (uporedite: Luka 6,47.48). Ovaj stih odnosi se na vernike koji su se okupili u crkvi da bi saslušali poruke. Međutim, oni su blagosloveni ne samo zato što čitaju ili slušaju, već i što drže reči ove knjige (vidi: Otkrivenje 22,7).

Proročanstva iz Otkrivenja izraz su Božjeg staranja za Njegov narod. Ona ukazuju na kratkoću i krhkost ovog života, na spasenje u Isusu i poziv upućen nama da širimo Jevanđelje.

Biblijska proročanstva su poput svetiljke koja sija na tamnom mestu (2. Petrova 1,19). Ona su namenjena da daju smernice našem sadašnjem životu i nadu za budućnost. Ovakvo proročko vođstvo biće nam potrebno do Hristovog dolaska i uspostavljanja Božjeg večnog carstva.

NASLOV KNJIGE

Pročitajte Otkrivenje 1,1.2. Kakvo je značenje punog naslova knjige? Šta prema naslovu saznajemo o tome o kome ova knjiga zapravo govori?

U tekstu Otkrivenje 1,1. navodi se naziv knjige »Otkrivenje Isusa Hrista«. Reč *otkrivenje* potiče od grčke reči *apokalypsis* (apokalipsa) i znači »otkrivanje«, »razotkrivanje«. Apokalipsa je otkrivanje Isusa Hrista; ona potiče *od* Isusa i govori *o* Njemu. Iako dolazi od Boga kroz Isusa Hrista (vidi: Otkrivenje 22,16), knjiga svedoči da je Isus, takođe, u središtu njenog sadržaja. Apokalipsa je Isusovo samootkrivenje Njegovom narodu i izraz Njegove brige prema njima.

Isus je središnja ličnost Otkrivenja. Knjiga počinje izveštajem o Njemu (Otkrivenje 1,5-8) i završava izveštajem o Njemu (Otkrivenje 22,12-16). »Neka govori Danilo, neka govori Otkrivenje, i neka kažu šta je istina. Ali ma koji deo predmeta iznosili, uzdižite Hrista, središte sve nade, koji je 'koren i rod Davidov, i sjajna zvijezda Danica.« (Elen Vajt, *Testimonies to Ministers ans Gospel Workers*, str. 118)

Takođe, Isus iz Apokalipse je Isus iz četiri Jevanđelja. Otkrivenje nastavlja opis Isusa i Njegovog dela spasenja u korist svoga naroda kao što je prvobitno opisano u Jevanđeljima. Otkrivenje se usredsređuje na različite aspekte Njegovog života i službe. U osnovi, ono počinje gde se Jevanđelje završava, Isusovim vaskrsenjem i vaznesenjem u Nebo.

Zajedno sa Jevrejima poslanicom, Otkrivenje naglašava Isusovu nebesku službu. Pokazuje da je Isus posle vaznesenja bio uveden u svoju carsku i sveštenučku službu u nebeskom Svetilištu. Bez Otkrivenja (ili Jevrejima poslanice) naše znanje o Hristovoj prvosveštenučkoj službi na Nebu u korist svog naroda bilo bi ograničeno. Pored Jevrejima poslanice, Otkrivenje nam omogućava jedinstveno sagledavanje službe Isusa Hrista u našu korist.

Pročitajte: Jovan 14,1-3. Kako nam jasno obećanje dato u ovom tekstu pomaže da bolje shvatimo šta Isus upravo sada čini za nas na Nebu? Kakvu nadu možemo steći iz ovog divnog obećanja?

SVRHA KNJIGE

Tekst Otkrivenje 1,1. takođe govori da je svrha knjige da prikaže buduće događaje, počevši od vremena u kome je knjiga napisana. Svako ko poznaje Otkrivenje zapaziće da predviđanje događaja – bilo onih koji su se već ispunili (makar iz naše današnje perspektive) ili onih koji će se tek dogoditi u budućnosti (da ponovimo još jednom, iz naše današnje perspektive) – zauzima većinu sadržaja knjige.

Prvenstvena svrha biblijskih proročanstava je da nas uvere da Bog upravlja svim bez obzira šta budućnost donosi. Otkrivenje čini upravo to: uverava nas da je Isus Hristos sa svojim narodom tokom čitave istorije ovoga sveta i u vreme uznemirujućih poslednjih događaja.

Prema tome, proročanstva iz Otkrivenja imaju dva praktična cilja: da nas pouče kako da živimo danas i da nas pripreme za budućnost.

Pročitajte: 5. Mojsijeva 29,29. Kako nam ovaj tekst pomaže da shvatimo zašto nam određene pojedinosti nisu otkrivene? Šta je prema ovom tekstu svrha onoga što nam je otkriveno? Odnosno, zašto nam je to rečeno? Vidi: Otkrivenje 22,7.

Proročanstva o poslednjem vremenu iz Otkrivenja nisu nam otkrivena da bi zadovoljila našu radoznalost i zaokupljenost budućnošću. Knjiga otkriva samo one vidove budućnosti koje je važno da znamo. Ona su izložena tako da bi nam predstavila ozbiljnost onoga što će se dogoditi, da bismo uvideli svoju zavisnost od Boga i da bismo Mu, u tom oslanjanju na Njega, bili poslušni.

Nagađanja – i u još većoj meri senzacionalizam – vekovima prate učenja vezana za događaje poslednjih dana. Bogatstvo su zgrnuli oni koji su, predviđajući skori kraj, uplašili ljude i naveli ih da prilože novac njihovoj službi, jer je kraj blizu. Kraj nije došao, a ljudi su ostali razočarani i obeshrabreni. Kao i sve dobre stvari koje nam je Bog dao, i proročanstvo može biti pogrešno upotrebljeno i pogrešno protumačeno.

Pročitajte: Jovan 14,29. Koje izuzetno važno načelo možemo pronaći u ovom stihu vezano za poimanje svrhe proročanstva?

SIMBOLIČKI JEZIK OTKRIVENJA

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 13,1; Danilo 7,1-3; Jezekilj 1,1-14. Koja pojednost je svim ovim viđenjima zajednička?

U tekstu Otkrivenje 1,1. zabeleženo je sledeće: »I pokaza, poslavši po anđelu svojemu sluzi svojemu Jovanu.« U ovom stihu zapažamo veoma važnu reč. Reč *pokaza* je prevod grčke reči *semainō*, koja znači »pokazati simboličnim znacima«. Ova reč koristi se u grčkom prevodu Starog zaveta (Septuaginte), u tekstu u kome Danilo objašnjava caru Navuhodonosoru da je Bog kipom načinjenim od zlata, srebra, bronzne i gvožđa pokazao caru »što će biti poslije«. (Danilo 2,45) Koristeći istu reč, Jovan nam govori da su mu scene i događaji iz Otkrivenja, u viđenju pokazani u simbolima. Vođen Svetim Duhom, Jovan je verno zabeležio ove simbole onako kako ih je video u viđenju (Otkrivenje 1,2).

Dakle, proročanstva iz Otkrivenja najvećim delom ne smeju biti doslovno tumačena. Čitanje Biblije, po pravilu, uglavnom podrazumeva doslovno razumevanje teksta (ukoliko se tekst ne odnosi na određen simbolizam). Međutim, kada čitamo Otkrivenje – osim ako tekst ne ukazuje na doslovno značenje – treba da ga tumačimo simbolički. Iako su predskazane scene i događaji sami po sebi stvarni, obično su izraženi simboličkim jezikom.

Ukoliko imamo na umu uglavnom simbolički karakter Otkrivenja, to će nas sačuvati od izvrtnja proročke poruke. U pokušaju da odredimo značenje simbola upotrebljenih u knjizi, moramo biti pažljivi da ne bismo tekstu nametnuli značenje koje proizlazi iz ljudske mašte ili trenutnog značenja ovih simbola. Umesto toga, moramo se držati Biblije i simbola koje pronalazimo na njenim stranicama da bismo shvatili simbole iz Otkrivenja.

U stvari, pokušavajući da otkrijemo značenje ovih simbola u Otkrivenju, ne smemo zaboraviti da je većina od njih uzeta iz Starog zaveta. Prikazujući budućnost jezikom iz prošlosti, Bog je želeo da utisne u naš um da će Njegova dela spasenja u budućnosti biti veoma slična Njegovim delima spasenja iz prošlosti. Ono što je činio za svoj narod u prošlosti, ponovo će činiti u budućnosti. U nastojanju da rastumačimo simbole i slike iz Otkrivenja, moramo početi obraćanjem pažnje na Stari zavet.

Otkrivenje počinje pozdravom sličnim onima koje nalazimo u Pavlovim poslanicama. Knjiga je naizgled bila poslata kao pismo crkvama u Maloj Aziji u Jovanovo vreme (vidi: Otkrivenje 1,11). Međutim, Otkrivenje nije bilo napisano samo za njih, već za sve naraštaje hrišćana tokom istorije.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 1,4,5; Rimljanima 1,7. Koji zajednički pozdrav nalazimo u oba teksta i ko ga šalje?

U oba teksta zapažamo apostolski pozdrav: »Blagodat vam i mir.« Ovaj izraz sastoji se iz grčkog pozdrava *charis* (blagodat) i jevrejskog pozdrava *shalom* («mir«, »blagostanje«). Kao što možemo videti iz ovih tekstova, Davaoci blagodat i mira su tri Ličnosti Božanstva.

Bog Otac je predstavljen kao Onaj »koji jest, i koji bješe, i koji će doći« (vidi: Otkrivenje 1,8; Otkrivenje 4,8) Ovaj stih odnosi se na božansko ime Jahve, »Ja sam Onaj što jest« (2. Mojsijeva 3,14), koje ukazuje na Božje večno postojanje.

Na Svetog Duha se upućuje kao na »sedam duhova« (uporedite: Otkrivenje 4,5; Otkrivenje 5,6). Sedam je broj punine. »Sedam duhova« označava da Sveti Duh deluje u svih sedam crkava. Ova slika odnosi se na sveprisutnost Svetog Duha i Njegovo neprestano delovanje na Božji narod kroz istoriju, koga osposobljava da izvrši svoj poziv.

Isus Hristos je predstavljen na tri načina: »Svjedok vjerni, i Prvenac iz mrtvih, i Knez nad carevima zemaljskima«. (Otkrivenje 1,5) Ova imena ukazuju na Njegovu smrt na krstu, Njegovo vaskrsenje i Njegovu vladavinu na Nebu. Jovan zatim govori šta je Isus učinio: »Koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom; i učini nas careve i sveštenike Bogu i Ocu svojemu.« (Otkrivenje 1,5,6)

Tekst »ljubi nas« na originalnom grčkom jeziku odnosi se na Hristovu neprolaznu ljubav, koja obuhvata prošlost, sadašnjost i budućnost. Onaj koji nas voli oslobodio nas je od greha svojom krvlju. Na grčkom, glagol »umi« odnosi se na završeni čin u prošlosti: kada je Isus umro na krstu, omogućio je savršeno i potpuno pomirenje za naše grehe.

Tekstovi Efescima 2,6. i Filibljanima 3,20. opisuju otkupljene kao one koji su vaskrsli i koji su posađeni sa Isusom na nebesima. Šta to znači, i kako trenutno, dok smo i dalje u grešnom svetu, uživamo slavni položaj u Hristu kao »carevi i sveštenici« (Otkrivenje 1,6)? Kako ova činjenica treba da utiče na to kako živimo?

GLAVNA TEMA OTKRIVENJA

Završetak prologa Otkrivenja ukazuje na šta je zapravo usredsređena čitava knjiga: Isusov povratak u sili i slavi. Hristovo obećanje da će ponovo doći ponovljeno je tri puta na završetku knjige (Otkrivenje 22,7.12.20).

Pročitajte Otkrivenje 1,7.8. Ovaj tekst je izveden iz nekoliko proročkih tekstova: Danilo 7,13.14; Zaharija 12,10; Matej 24,30. Šta ovi tekstovi govore o sigurnosti Drugog dolaska?

Drugi Hristov dolazak u Otkrivenju je završna tačka prema kojoj se kreće istorija. Drugi dolazak obeležiće završetak istorije ovoga sveta i početak Božjeg večnog carstva, kao i slobodu od zla, muke, bola i smrti.

Poput ostatka Novog zaveta, Otkrivenje 1,7. upućuje na doslovan i ličan Hristov dolazak u veličanstvu i slavi. Svako ljudsko biće, uključujući i one »koji Ga prubodoše« biće svedoci Njegovog dolaska. Ove reči ukazuju na posebno vaskrsenje određenih osoba, upravo pred Hristov dolazak, što se odnosi i na one koji su Ga razapeli. Dok će Isus svojim dolaskom doneti oslobođenje onima koji Ga čekaju, doneće sud onima koji žive na Zemlji, a koji su odbili Njegovu milost i ljubav.

Sigurnost Hristovog dolaska potvrđena je rečima: »Da, zaista«, odnosno »Da, amin.« (Otkrivenje 1,7) Reč »da« je prevod grčke reči *nai*; *amen* je jevrejski potvrđni oblik. Ove dve reči zajedno izražavaju sigurnost. Njima su, takođe, na kraju knjige date dve slične potvrde (vidi: Otkrivenje 22,20).

»Prošlo je više od hiljadu osamsto godina otkako je Spasitelj dao obećanje o svom dolasku. Vekovima su Njegove reči ispunjavale hrabrošću srca vernih sledbenika. Obećanje još nije ispunjeno: glas Davaoca života još uvek nije pozvao svete koji spavaju u grobu; ali ipak, sigurna je reč koju je izgovorio. Bog će u svoje vreme ispuniti svoju reč. Da li će se sada neko umoriti? Da li ćemo izgubiti veru kada smo toliko blizu večnom svetu? Da li će neko reći: Grad je još daleko? – Ne, ne. Još samo malo i videćemo Cara u Njegovoj lepoti. Još samo malo, i On će obrisati sve suze iz naših očiju. Još samo malo i On će nas postaviti 'prave pred slavom svojom u radosti.« (Elen Vajt, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 13. novembar 1913)

Dato obećanje je snažno samo onoliko koliko je snažna čestitost osobe koja ga daje i koliko je velika njena sposobnost da ga ispuni. Kako činjenica da je Bog dao obećanje o Drugom dolasku, Bog koji je u prošlosti održao sva svoja obećanja, pruža sigurnost da će se Hristos vratiti kako je obećao?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Ovo otkrivenje bilo je dato kao usmerenje i uteha Crkvi tokom svih vekova hrišćanstva... Otkrivenje je nešto što je otkriveno. Sam Gospod je svome sluzi otkrio tajne koje sadrži ova knjiga, i On sam želi da one budu dostupne svima, da ih svi mogu proučavati. Njegove istine upućene su onima koji će živeti u poslednjim danima istorije ove Zemlje, ali i onima koji su živeli u vreme apostola Jovana. Neki prizori, opisani u ovom proročanstvu, pripadaju prošlosti, a neki se upravo sada zbivaju; neki objavljuju završetak velikog sukoba između sila tame i Kneza Neba, a neki otkrivaju pobjede i radosti otkupljenih na obnovljenoj Zemlji.

Neka niko ne misli, zato što ne može da objasni značenje svakog simbola u Otkrivenju, da je beskorisno da pretražuje tu knjigu u naporu da sazna značenje istina koje ona sadrži. Onaj koji je Jovanu otkrio te tajne, pomoći će i marljivom istraživaču istine da oseti ukus onoga što je nebesko. Oni čija su srca otvorena za primanje istine, biće osposobljeni da shvate njena učenja, i biće im osiguran blagoslov obećan onima "koji slušaju reči proroštva i drže ono što je u njemu napisano." (Elen Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 583-585. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Ako je Otkrivenje otkrivanje Isusa Hrista, zašto reč apokalipsa danas ima negativno značenje? Šta nam to govori o opšteprihvaćenom shvatanju Otkrivenja među hrišćanima? Zašto je strah često povezan sa proročanstvima iz Otkrivenja?
2. Setite se nekih neispunjenih predviđanja ljudi u poslednjih dvadeset godina u vezi sa događajima poslednjih dana i Drugim Isusovim dolaskom. Bez obzira na pobude onih koji su ih iznosili (što svakako ne možemo znati), koje su negativne posledice ovih neispunjenih predviđanja? Kako utiču da se oni koji su verovali u ta predviđanja osećaju? Kako utiču na to kako hrišćane posmatraju oni koji vide ova neispunjena predviđanja? Kako mi, kao narod koji veruje u proročanstvo i koji događaje poslednjih dana posmatra kao putokaze, pravimo pravu ravnotežu u tome kako shvatamo proročanstvo i kako druge poučavamo tome?

USRED SVEĆNJAKA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 1,9-18; Dela 7,54-60; Matej 12,8; 2. Mojsijeva 20,11; Danilo 10,5.6; Otkrivenje 1,20; Otkrivenje 2,1-7.

Tekst za pamćenje: »Ko ima uho neka čuje šta govori Duh Crkvama.« (Otkrivenje 2,7)

Psalam 73. opisuje zbunjenost psalmiste dok posmatra razmetljivost i ponos bezbožnih ljudi koji žive u obilju i lagodnosti nasuprot pravednima koji pate. Ova nepravda u velikoj meri je mučila psalmistu (Psalmi 73,2-16), koji je, u svojoj smetenosti, otišao u Svetilište (Psalmi 73,16.17). Tamo, u Božjem prisustvu, dato mu je dublje razumevanje ovog pitanja.

Vekovima kasnije, ostareli apostol našao se u zatočeništvu na stenovitom ostrvu zbog svog vernog svedočanstva. U nevolji u kojoj se našao, primio je vest da crkve o kojima se starao prolaze kroz poteškoće. U tom presudnom trenutku primio je viđenje o vaskrsnom Hristu u nebeskom Svetilištu. Ovde je, kao i u slučaju psalmistinom, Gospod otkrio Jovanu neke tajne života i borbe koje život donosi. Slika Svetilišta pružila mu je sigurnost u Hristovo prisustvo i Njegovu brigu – sigurnost koju je trebalo da prenese na ove crkve i na buduće naraštaje hrišćana u svim vekovima do kraja istorije ovoga sveta.

Pored predstavljanja Hristove službe u nebeskom Svetilištu, ove sedmice osvrnućemo se na prvu od sedam posebnih poruka upućenih Njegovoj crkvi, poslatih u sedam crkava u Aziji, ali koje i za nas danas imaju značenje. Sledeće sedmice proučavaćemo Njegove poruke upućene preostalim crkvama.

Pročitajte Otkrivenje 1,9. Šta Jovan govori o prilikama u kojima je primio viđenja iz Otkrivenja?

Patmos je golo, kamenito ostrvo u Egejskom moru; 16 km dugačko i u svom najširem delu široko 9,6 km. Rimljani su ga koristili, zajedno sa drugim okolnim ostrvima, kao kaznenu koloniju za prognane političke prestupnike. Rani hrišćani koji su živeli otprilike u vreme pisanja Otkrivenja tvrde, jednodušno, da su rimske vlasti prognale Jovana na Patmos zbog njegove vernosti Jevanđelju. Apostol, već u poznim godinama, sigurno je podneo na Patmosu sve nedaće rimskog zatočeništva. Verovatno su se prema njemu ophodili kao prema zločincu. Bio je okovan, dobijao je oskudne obroke i bio primoran da obavlja teške poslove trpeći udarce biča nemilosrdnih rimskih stražara.

»Patmos, golo, stenovito ostrvo u Egejskom moru, rimske vlasti izabrale su da bude mesto na koje su slale prognane zločince; ali za Božjeg slugu ovo mračno boravište preobrazilo se u vrata Neba. Na tom ostrvu, odvojen od bučnih prizora uzavrelog života, i od aktivnog rada kojim se bavio poslednjih godina, uživao je u prijateljstvu sa Bogom i Hristom i svetim nebeskim anđelima i od njih je dobijao uputstva za Crkvu u svim budućim vremenima.« (Elen Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 570.571. original)

Koje druge biblijske ličnosti su podnele nevolje, čak i pored (ili možda zbog) svoje vernosti Bogu? Vidi: Danilo 3,16-23; Dela 7,54-60.

Kad god se nađu u okolnostima sličnim Jovanovim, Hristovi sledbenici nikada ne treba da zaborave da nisu ostavljeni sami. Isti Isus, koji je došao Jovanu uz reči nade i ohrabrenja usred nevolja na Patmosu, i dalje je sa pripadnicima svoga naroda da ih okrepi i podrži u teškim prilikama.

Kako možemo shvatiti razliku između patnje zbog Hrista i patnje iz drugih razloga, uključujući i sopstvene pogrešne odluke? Ili, šta je sa patnjom zbog određenih razloga u koje ne možemo proniknuti? Kako možemo naučiti da verujemo Gospodu u svakoj prilici?

U DAN GOSPODNJI

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 1,10; 2. Mojsijeva 31,13; Isaija 58,13; Matej 12,8. Koji dan u Bibliji je prema ovim tekstovima jasno određen kao Gospodnji? Koliko je značajan ovaj dan morao biti za Jovana suočenog sa poteškoćama?

»Gospod slave, jednog subotnog dana, pojavio se pred prognanim apostolom. Jovan je isto tako strogo poštovao subotni odmor na Patmosu kao što je činio, dok je propovedao narodu u judejskim gradovima i selima. Želeo je da se na njemu ispune uzvišena Božja obećanja povezana sa svetkovanjem toga dana.« (Elen Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 581. original)

Tekst Otkrivenje 1,10. jasno ukazuje da je apostol Jovan primio viđenje u Subotu, sedmog dana. Iako je gledao prema budućim događajima, čak do Drugog Hristovog dolaska (uporedite: Otkrivenje 1,7), koji se naziva »dan Gospodnji« (Isaija 13,6-13; 2. Petrova 3,10), Jovan je govorio o vremenu kada je lično imao viđenje ovih budućih događaja, a to se dogodilo u Subotu, u »dan Gospodnji«.

Nema sumnje da je usred patnji ova Subota ispunjena viđenjem postala predukus života u kome nema patnje, koji će on i verni iz svih vekova doživeti posle Drugog dolaska. I zaista, u jevrejskoj misli Subota se smatra predukusom *olam haba*, »sveta koji će doći«.

»Subota, koju je Bog ustanovio u Edemskom vrtu, bila je... dragocena Jovanu na usamljenom ostrvu...

Kakva je to Subota bila usamljenom izgnaniku, uvek dragocena u Isusovim očima, ali sada uzdignuta više nego ikada! Nikada nije naučio toliko mnogo o Isusu. Nikada nije čuo tako uzvišenu istinu.« (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 7. sveska, str. 955)

Uporedite dve verzije četvrte zapovesti iz Dekaloga iz sledećih tekstova: 2. Mojsijeva 20,11; 5. Mojsijeva 5,15. Ovi tekstovi ukazuju na sedmi dan Subotu kao uspomenu na stvaranje i izbavljenje, podsećajući da nas je Bog i stvorio i iskupio. Kako se mi svake Subote možemo podsetiti da je Bog i naš Stvoritelj i naš Otkupitelj? Takođe, razmislite o ovome: Kakvo bi dobro bilo da je On naš Stvoritelj, ali ne i Otkupitelj?

JOVANOVO VIĐENJE O HRISTU

Pročitajte Otkrivenje 1,12-18. Uporedite Jovanovo prikazivanje Hrista sa božanskim bićem iz teksta Danilo 10,5.6. Kako se Isus javlja u Jovanovom viđenju? Šta čini?

Jovan vidi Isusa obučenog kao Prvosveštenika kako hoda između svećnjaka.

Ova slika Isusa koji hoda između svećnjaka upućuje na Božje obećanje dato starom Izrailju da će hodati među njima kao njihov Bog (3. Mojsijeva 26,12). Svećnjaci u Otkrivenju predstavljaju sedam crkava u Aziji kojima je Otkrivenje prvobitno poslato (Otkrivenje 1,20), a (kao što ćemo videti u odeljku od srede) takođe simbolizuju i Njegovu crkvu kroz istoriju. Posredstvom Svetog Duha, Isusovo staranje za Crkvu na Zemlji se nastavlja. On će neprestano biti sa svojim narodom dok ga ne dovede njegovom večnom domu.

Štaviše, slika Isusa kao Prvosveštenika među svećnjacima uzeta je iz obreda u jerusalimskom hramu. Svakodnevni zadatak određenog sveštenika bio je da održi jasan plamen na svetiljkama u Svetinji. On je rezao fitilje i dopunjavao svetiljke koje su se gasile, menjao je fitilje koji su bili na izmaku, dopunjavao svetiljke svežim uljem, a zatim palio. Na taj način, sveštenik je bio upoznat sa stanjem svake pojedinačne svetiljke. Isus je na isti način upoznat sa potrebama i prilikama svog naroda i lično posreduje za njih.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 2,2.9.13.19; Otkrivenje 3,1.8.15. Šta izjava »znam« govori o Isusovom poznavanju prilika i potreba Božjeg naroda?

Isus je poistovetio Sebe sa Božjim titulama »Prvi i Poslednji« (vidi: Isaija 44,6; Isaija 48,12). Grčka reč za »poslednji« je *eschatos*, od koje potiče reč *eshatologija* (proučavanje događaja poslednjih dana). Na osnovu ovoga vidimo da je u središtu eshatologije Isus Hristos, koji ima poslednju reč o završnim događajima. On je »Živi« i ima »ključeve od pakla i od smrti« (Otkrivenje 1,18). Svojom smrću i vaskrsenjem Isusu je data vlast da otvori vrata smrti (Jov 17,16; Psalmi 9,13). Svi koji veruju u Njega ustaće iz groba u večni život (1. Korinćanima 15,21-23). Isusovi verni svedoci ne moraju da se plaše, jer čak su i mrtvi predmet Njegovog staranja. A ako je tako sa mrtvima, koliko više se stara o živima? (Vidi: 1. Solunjanima 4,16.17)

HRISTOVA PORUKA ZA ONO I OVO VREME

Pročitajte Otkrivenje 1,11.19.20. Isus je uputio sedam različitih poruka crkvama u Aziji. Šta činjenica da je u toj oblasti bilo više od sedam crkava ukazuje o simboličnom značaju ovih poruka za hrišćane uopšte?

Poruke koje je Isus naložio Jovanu da pošalje u sedam crkava zabeležene su u 2. i 3. poglavlju Otkrivenja. Njihova značenja mogu se primeniti u tri nivoa.

Istorijska primena. Ove poruke prvobitno su poslate u sedam crkava koje su se u prvom veku nalazile u naprednim gradovima u Aziji. Hrišćani su se na tom prostoru suočili sa ozbiljnim izazovima. Nekoliko gradova je u svojim hramovima uspostavilo klanjanje caru kao znak vernosti Rimu. Klanjanje vladaru postalo je obavezno. Od građana se očekivalo da učestvuju u javnim događajima i nezabožackim verskim ceremonijama. Pošto su mnogi hrišćani odbili da učestvuju u ovim obredima, suočili su se sa nevoljama, ponekad čak i smrću. Dobivši nalog od Hrista, Jovan je napisao sedam poruka da bi im pomogao u tim izazovima.

Proročka primena. Činjenica da je Otkrivenje proročka knjiga, i da je samo sedam crkava bilo odabrano da prime ove poruke, ukazuje na proročki karakter tih poruka. Duhovno stanje u sedam crkava poklapa se sa duhovnim stanjem Božje crkve u različitim istorijskim razdobljima. Sedam poruka, iz nebeske perspektive, pružaju panoramski pregled duhovnog stanja hrišćanstva od prvog veka do kraja sveta.

Sveopšta primena. Kao što je čitava knjiga Otkrivenje bila poslata kao jedno pismo, koje je trebalo da se čita u svakoj Crkvi (Otkrivenje 1,11; Otkrivenje 22,16), tako i sedam poruka, takođe, sadrže pouke koje se mogu primeniti na hrišćane u svakom razdoblju. Na takav način, oni predstavljaju različite tipove hrišćana na različitim mestima i u različito vreme. Na primer, iako je opšta karakteristika hrišćanstva danas vezana za Laodikejsku crkvu, pojedini hrišćani mogu da se poistovete sa osobinama nekih drugih Crkava. Radosna vest je da bez obzira na naše duhovno stanje, Bog »srće pala ljudska bića tamo gde se nalaze«. (Elen Vajt, *Selected Messages*, 1. sveska, str. 22)

Zamislite da Gospod vašoj mesnoj crkvi napiše pismo u obliku pisma upućenog u sedam crkava o izazovima sa kojima se suočava, kao i o njenom duhovnom stanju. Šta bi pisalo u tom pismu?

PORUKA CRKVI U EFESU

Efes je bio glavni i najveći grad u rimskoj provinciji u Aziji, smešten na glavnim trgovačkim putevima. Kao najznačajnija morska luka u Aziji, bio je veoma važan trgovački i verski centar. U gradu se nalazilo mnoštvo javnih građevina kao što su hramovi, pozorišta, koloseumi, kupatila i bordeli. Bio je čuven i po umetnosti i magijskim obredima. Grad je, takođe, bio veoma poznat po nemoralnosti i sujeverju. Ipak, najuticajnija hrišćanska crkva u provinciji nalazila se u Efesu.

Pročitajte Otkrivenje 2,1-4. Kako Isus predstavlja Sebe ovoj crkvi? Zbog kojih značajnih osobina hvali crkvu? Kakvu zabrinutost, takođe, izražava?

Na samom početku hrišćani u Efesu bili su poznati po svojoj vernosti i ljubavi (Efescima 1,15). Iako su iskusili pritisak i izvan i unutar Crkve, hrišćani u Efesu ostali su postojani i verni. Bili su veoma marljivi i verni; nisu podnosili lažne učitelje u svojoj sredini. Međutim, njihova ljubav prema Hristu i vernicima počela je da slabi. Iako su ostali postojani i verni, bez Hristove ljubavi njihova svetlost bila je u opasnosti da se ugasi.

Pročitajte Otkrivenje 2,5-7. Koje tri pojedinosti Isus podstiče crkvu da učini da bi oživela svoju prvu ljubav i posvećenost Hristu i vernicima? Kako su ova tri pojma povezana?

U proročkom smislu, situacija u crkvi u Efesu odgovara opštim prilikama i duhovnom stanju Crkve od 31. do 100. godine. Apostolska crkva bila je karakteristična po ljubavi i vernosti Jevanđelju. Ali do kraja prvog veka, Crkva je počela da gubi žar svoje prve ljubavi, odvajajući se tako od jednostavnosti i čistote Jevanđelja.

Zamislite sebe kao deo zajednice vernika čija ljubav se gasi. Vernici ne moraju činiti neki poznati ili otvoren greh. U izvesnoj meri, oni čak čine što je ispravno, ali u njihovom životu vlada formalizam i hladnoća. Kako Isusov savet dat ovom prilikom izvodi crkvu iz ovih prilika?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje »Patmos«, str. 568-577. original, u knjizi Elen Vajt *Apostolska crkva – Hristovim tragom*.

»Progonstvo Jovanovo postalo je sredstvo blagodati. Patmos je bio obasjan slavom vaskrslog Spasitelja. Jovan je video Hrista u ljudskom obliku, sa tragovima klinova, na Njegovim rukama i stopalima, koji će zauvek predstavljati Njegovu slavu. Sada mu je bilo dozvoljeno da ponovo ugleda svog vaskrslog i živog Gospoda, ovenčanog onoliko slavom koliku je ljudsko biće moglo da posmatra.

Hristovo pojavljivanje pred Jovanom treba svima, i vernicima i nevernima, da bude dokaz da imamo vaskrslog Hrista. To treba da pruži životodavnu silu Crkvi. Tamni oblaci ponekad okružuju Božji narod. Čini se da će ih progonstvo i tlačenje uništiti. Međutim, u takvim trenucima primaju se najveće pouke. Hristos često ulazi u tamnice i otkriva se svojim izabranima. On je sa njima na lomači koja gori. Kao što u najtamnijoj noći zvezde jače sijaju, tako se i najsjajniji zraci Božje slave otkrivaju u najgušćoj tami. Što je nebo mračnije, jasniji su i upečatljiviji zraci Sunca Pravde, vaskrslog Spasitelja.« (Elen Vajt, *The Youth's Instructor*, 5. april 1900)

ZA RAZGOVOR:

1. Jovan sa čitaocima deli ono što je video i čuo na Patmosu. Šta vidite i čujete dok čitate Otkrivenje 1,12-20? Koje reči utehe možete izvući iz onoga što je ovde otkriveno?
2. Prvi anđeo u tekstu Otkrivenje 14,7. poziva stanovnike Zemlje na kraju vremena da se poklone »Onome koji je stvorio nebo i Zemlju i more«. Ove reči uzete su iz teksta 2. Mojsijeva 20,11. Šta nam poruka Prvog anđela prema onome što je pokazano u Otkrivenju govori o značaju Subote na kraju vremena?
3. Mnogi hrišćani se suočavaju sa neobičnom ironijom. Što su duže u Crkvi, njihova vera lakše bleđi, čak i umire. Mada bi trebalo da bude suprotno. Uostalom, što duže hodamo sa Isusom, treba više da naučimo o Njemu i Njegovoj ljubavi prema nama. Kako, onda, možemo ne samo održati žar vere, već učiniti da gori sve jače, kao što bi i trebalo?

ISUSOVA PORUKA UPUĆENA U SEDAM CRKAVA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 2,8-11; Otkrivenje 2,12-17; Otkrivenje 2,18-29; Otkrivenje 3,1-6; Otkrivenje 3,7-13; Otkrivenje 3,14-22; Isaija 61,10.

Tekst za pamćenje: »Koji pobijedi daću mu da sjedne sa Mnom na prijestolu Mojemu, kao i Ja što pobijedih i sjedoh s Ocem svojijem na prijestolu Njegovu.« (Otkrivenje 3,21)

Isus je sa ostrva Patmos preko Jovana poslao pismo svom narodu u vidu sedam poruka. Iako se te poruke tiču crkava Jovanovog vremena u Aziji, one takođe u simbolima proročki prikazuju stanje Crkve kroz istoriju.

Uparedno poređenje ovih poruka pokazuje da slede istu šestostruku strukturu. Svaka počinje Isusovim oslovljavanjem određene crkve po imenu. Drugi deo započinje izrazom: »Tako govori...«, u kome Isus predstavlja Sebe svakoj Crkvi koristeći opise i simbole koje pronalazimo u prvom poglavlju. Ovi opisi Isusa odgovarali su posebnim potrebama svake Crkve. Prema tome, Isus je ukazao na svoju sposobnost da odgovori na različite borbe i prilike. Isus, zatim, iznosi svoje mišljenje o Crkvi i savetuje Crkvu kako da izađe iz poteškoća. Konačno, svaka poruka završava se pozivom da poslušaju poruku Duha i obećanja datim pobednicima.

Kao što smo videli u pouci od prošle sedmice, prilikom razmišljanja o poruci upućenoj prvoj Crkvi u Efesu, i kao što ćemo videti ove sedmice u proučavanju preostalih šest poruka, Isus nudi nadu i odgovara na potrebe svake Crkve u svakoj prilici. Prema tome, On sigurno može ispuniti i naše potrebe danas.

HRISTOVE PORUKE SMIRNI I PERGAMU

Smirna je bila lep i bogat grad, ali i mesto u kome je obožavanje cara bilo obavezno. Odbijanje povinovanja ovoj naredbi moglo je dovesti do gubitka položaja, progonstva, čak i smrti.

Pročitajte: Otkrivenje 2,8-11. Kako je način na koji Isus predstavlja Sebe ovoj Crkvi povezan sa prilikama koje su u njoj vladale? O kakvim prilikama je reč? Kakvu opomenu Isus upućuje o onome što se bližilo?

Poruka upućena crkvi u Smirni u proročkom smislu primenjuje se na Crkvu u postapostolskom razdoblju, kada su hrišćani surovo gonjeni od strane Rimskog carstva. »Deset dana« spomenutih u tekstu Otkrivenje 2,10. ukazuje na deset godina Dioklecijanovog progonstva koje je trajalo od 303. do 313. godine, kada je Konstantin Veliki izdao Milanski edikt, koji je hrišćanima omogućio versku slobodu.

Pergam je bio centar različitih neznabožačkih kultova, uključujući i kult Asklepija, grčkog boga lekarstva, koga su zvali »Spasiteljem« i predstavljali u obliku zmije. Ljudi su iz svih krajeva radi izlječenja dolazili u hram posvećen ovom bogu. Pergam je imao vodeću ulogu u širenju kulta obožavanja cara, koje je, kao i u Smirni, bilo obavezno. Ne čudi zato što tekst kaže da hrišćani iz Pergama žive u gradu »gdje je prijesto sotonin«.

Pročitajte: Otkrivenje 2,12-15. Kako Isus predstavlja Sebe ovoj crkvi? Kako je On procenio njihovo duhovno stanje?

Hrišćani u Pergamu suočili su se sa iskušenjima i izvan i unutar crkve? Dok je većina njih ostala verna, pojedinci, takozvani »Nikolinci«, zalagali su se za kompromis sa paganizmom da bi izbegli progonstvo. Poput Valama, koji je otpao i naveo Izrailj da zgreši protiv Boga na putu za Obećanu zemlju (4. Mojsijeva 31,16), smatrali su da je lakše, čak i korisnije, da učine ustupke kad je vera u pitanju. Iako su na Jerusalimskom saboru zabranjeni »prilozi idolski« i »blud« (Dela 15,29), Valamova nauka učila je vernike da odbace ovu odluku. Jedino rešenje koje je Isus mogao da ponudi Pergamu glasilo je: »Pokaj se.« (Otkrivenje 2,16)

Crkva u Pergamu je proročka slika Crkve od otprilike 313. do 538. godine. Iako su pojedini vernici u Crkvi ostali verni, duhovni pad i otpadništvo brzo su se širili.

Šta znači ne odreći se »vjere Moje« (Otkrivenje 2,13; vidi: Otkrivenje 14,12). Kako nam odbijanje da se odrekemo vere pomaže da se odupremo ustupcima i budemo »vjerni do same smrti«? (Otkrivenje 2,10)

HRISTOVA PORUKA TIJATIRI

U poređenju sa drugim gradovima, Tijatira nije imala ni politički ni kulturni značaj u drevnoj istoriji koju poznajemo, a Crkva je bila neopažena. Da bi vodili određeni posao ili da bi radili, stanovnici Rimskog carstva morali su da pripadaju trgovačkim udruženjima. Tijatira je bila posebno poznata po isticanju ovog zahteva. Članovi udruženja morali su da posećuju svečanosti udruženja i učestvuju u obredima u hramu, koji su često obuhvatali nemoralne radnje. Oni koji nisu pristajali na to, suočavali su se sa isključenjem iz udruženja i ekonomskim sankcijama. Za hrišćane tog vremena, to je značilo birati između potpunog kompromisa ili potpunog isključivanja zarad Jevanđelja.

Pročitajte: Otkrivenje 2,18-29. Kako Isus predstavlja Sebe ovim ljudima (vidi: Danilo 10,6)? Koje osobine Crkve je Isus pohvalio i kakav problem ih je mučio?

Poput Crkve u Pergamu, Crkva u Tijatiri bila je nagnana da vrši ustupke sa neznabožackim okruženjem. Ime »Jezavelja« odnosi se na suprugu cara Ahava, koji je odveo Izrailj u otpadništvo (1. O carevima 16,31-33). Isus je prikazuje kao duhovnu bludnicu (Otkrivenje 2,20). Oni koji su ugrozili istinu i usvojili »nečiste« neznabožacke ideje i običaje, činili su duhovnu preljubu sa njom.

Crkva u Tijatiri simbolizuje stanje hrišćanstva od 538. do 1565. godine. Opasnost nije došla izvan Crkve već iznutra. Tradicija je zamenila Bibliju, sveštenstvo i svete relikvije zamenile su Hristovo sveštenstvo, a dela su smatrana sredstvom spasenja. Oni koji nisu prihvatili ove iskvarene uticaje bili su gonjeni, čak i ubijani. Vekovima je prava Crkva pronalazila utočište u pustim krajevima (vidi: Otkrivenje 12,6.13.14). Međutim, Isus takođe hvali crkvu u Tijatiri zbog njihove vere i ljubavi, dela i službe – ukazujući na Reformaciju i početke povratka Bibliji.

Razmislite o rečima iz teksta Otkrivenje 2,25: »Držite dokle dođem.« Šta ove reči znače nama, i kao zajednici i kao pojedincima? Šta primamo od Hrista čega treba da se držimo?

HRISTOVA PORUKA SARDU

Sard je imao slavnu istoriju. Međutim, do rimskog doba ovaj grad izgubio je svoj uticaj. Iako je još uvek uživao bogatstvo, njegova slava bila je više utemeljena na prošlosti nego na sadašnjosti. Drevni grad bio je izgrađen na vrhu strmog brda i skoro neosvojiv. Pošto su se stanovnici osećali toliko sigurno, gradski zidovi bili su nemarno čuvani.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 3,1-6; Matej 24,42-44; 1. Solunjanima 5,1-8. Koje tri stvari Isus podstiče hrišćane u Sardu da učine da bi izlečili svoje duhovno stanje? Kako je Isusovo upozorenje da »straže« u skladu sa istorijom grada?

Iako Isus prepoznaje nekoliko hrišćana u Sardu kao verne, većina njih je duhovno mrtva. Crkva nije optužena ni za jedan otvoreni greh ili otpadništvo (kao vernici u Pergamu i Tijatiri), već za duhovnu letargiju.

Poruka upućena crkvi u Sardu u proročkom smislu odnosi se na duhovne prilike protestanata u razdoblju posle Reformacije, otprilike od 1565. do 1740. godine, pošto se Crkva izopačila u beživotni formalizam i stanje duhovnog samozadovoljstva. Pod uticajem sve veće plime racionalizma i sekularizma, usredsređenost na spasonosnu blagodat Jevanđelja i posvećenost Hristu su slabile, dajući mesta verskim, suvoparnim i filozofskim raspravama. Crkva u ovom razdoblju, iako se činila živom, bila je duhovno mrtva.

Ovo pismo, takođe, se odnosi na svaki naraštaj hrišćana. Pojedini hrišćani uvek rečima hvale govore o svojoj ranijoj vernosti Hristu. Nažalost, nemaju mnogo toga da podele o svom sadašnjem iskustvu sa Njim. Njihova vera je vera samo po imenu, bez prave religije srca i istinske posvećenosti Jevanđelju.

Imajući uvek pred sobom uzvišenu istinu o spasenju samo verom u Hrista, na koje načine možemo reći da naša dela nisu »savršena« pred Bogom? Šta to znači i kako možemo »usavršiti« svoja dela pred Njim? Vidi: Matej 5,44-48.

HRISTOVA PORUKA FILADELFIJI

Šesta crkva kojoj se Isus obratio bila je crkva u Filadelfiji («bratska ljubav»). Grad je bio smešten na carskom trgovačkom putu i služio je kao prolaz, »otvorena vrata«, do ogromne, plodne visoravni. Iskopavanja pokazuju da je bio centar koji su ljudi posećivali radi zdravlja i lečenja. Uzdrman čestim zemljotresima, stanovnici grada preselili su se u seosku oblast i živeli u skromnim kolibama.

Pročitajte: Otkrivenje 3,7-9. Kako je način na koji Isus predstavlja Sebe povezan sa prilikama u crkvi? Šta Isusova izjava: »Imaš malo snage« (Otkrivenje 3,8) govori o stanju u crkvi?

Poruka upućena ovoj crkvi u proročkom smislu odnosi se na veliko probuđenje protestantizma u vreme Prvog i Drugog buđenja koje se dogodilo u Velikoj Britaniji i Americi od 1740. do 1844. godine. S obzirom na svetlost koju su primili, Božji narod se zaista trudio da ovog puta održi »Moju riječ« (Otkrivenje 3,8). Sve veći naglasak je stavljan na poslušnost Božjim zapovestima i čistom životu. »Otvorena vrata« su očigledno put u nebesko Svetilište zato što se »Crkva Boga mojega« takođe spominje (Otkrivenje 3,12; uporedite: Otkrivenje 4,1.2). Jedna otvorena i jedna zatvorena vrata ukazuju na promenu koja će se dogoditi u Hristovoj prvosveštenskoj službi 1844. godine.

Pročitajte: Otkrivenje 3,10-13. Kakve naznake su date da je vreme kratko i da se bliži Isusov dolazak? Šta znači Božje ime napisano na Njegovom narodu (2. Timotiju 2,19)? Ako ime predstavlja karakter osobe, šta tekst 2. Moj-sijeva 34,6. govori o onima koji nose Božje ime?

Velika probuđenja dogodila su se u crkvama sa obe strane Atlantika. U godinama koje su prethodile 1844, poruka o Hristovom skorom povratku objavljivana je u mnogim delovima sveta. Obećanje da će Božje ime biti ispisano na onima koji pobeđe ukazuje da će se Božji karakter primetiti u Njegovom narodu. Isto tako važna kao poruka da Hristos uskoro dolazi jeste poruka da Hristos daje obećanje da će pripremiti svoj narod za taj veliki događaj time što će im oprostiti grehe i zapisati svoj Zakon u njihovom srcu (vidi: Filibljanima 1,6; Jevrejima 10,16.17).

Šta vam nada u Hristov skori dolazak znači? Kako nam Hristovo obećanje da će završiti delo koje je započeo daje sugurnost?

HRIŠĆANI U LAODIKEJI

Poslednja crkva kojoj se Isus obratio nalazila se u Laodikeji, bogatom gradu smeštenom na glavnom trgovačkom putu. Bio je poznat po proizvodnji vune, svojim bankama (u kojima su čuvane ogromne količine zlata), i medicinskoj školi u kojoj se proizvodio melem za oči. Napredak Laodikeje ispunio je građane samodovoljnošću. Oko 60. godine, kada je zemljotres uništio grad, stanovnici su odbili pomoć koju im je ponudio Rim, tvrdeći da imaju sve što im je potrebno za rad. Pošto je gradu nedostajala voda, vodom su se snabdevali pomoću akvadukta koji se pružao iz toplih izvora u Hijerapolisu. Pošto se izvor nalazio daleko od Laodikeje, voda koja je stizala na određite bila je mlaka.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 3,14-17; Osija 12,8. Kako je samozadovoljan duh grada ispunio hrišćane iz Laodikeje?

Isus nije ukorio hrišćane u Laodikeji za ozbiljan greh, jeres ili otpadništvo. Njihov problem bila je samodovoljnost koja vodi u duhovno mrtvilo. Poput vode koja je doticala u grad, nisu bili ni hladni, kao voda koja osvežava, ni topli, već mlaki. Tvrđili su da su bogati i da im ništa ne treba; pa ipak, bili su siromašni, goli i slepi za svoje stanje.

Crkva u Laodikeji simbolički predstavlja duhovno stanje Božje crkve pri kraju ovozemaljske istorije kao što pokazuju pojedini stihovi Otkrivenja povezani sa poslednjim vremenom. Jedan takav stih, u okviru Isusovog roditeljskog saveta u tekstu Otkrivenje 16,15, odnosi se na »bele haljine« Hristove pravednosti potrebne duhovno goloj Laodikeji (vidi: Otkrivenje 3,18). Ovo upozorenje da čuvamo svoju odeću i ne budemo goli javlja se usred teksta koji upućuje na duhovnu Armagedonsku bitku. Trenutak u kome Isus iznosi opomenu može se činiti neobičnim, na prvi pogled, zato što više nije moguće primiti ovu odeću. Uostalom, proba će već biti završena za sve. Međutim, opomena da sačuvamo svoju odeću povezana je sa šestim zlom i Armagedonom jer Isus želi da podseti Laodikeju da se sada spremi, pre tog strašnog sukoba – dok zauvek nije prekasno. Prema tome, tekst Otkrivenje 16,15. upozorava Laodikejce da ako ne poslušaju Isusov savet i umesto toga izaberu da ostanu goli (Otkrivenje 3,17.18), biće izgubljeni, i osramoćeni, prilikom Njegovog dolaska (vidi: 1. Jovanova 2,28-3,3).

Isus uverava Laodikejce da ih voli. Poziva ih da se pokaju (Otkrivenje 3,19). Na kraju upućenog poziva prikazuje Sebe kao dragana iz teksta Pesma nad pesmama 5,2-6, koji stoji na vratima, kuca i moli da Ga prime (Otkrivenje 3,20). Svakom ko otvori vrata i pusti Ga unutra, obećano je da će večerati s Njim i da će, na kraju, vladati sa Njim na Njegovom prestolu (vidi: Otkrivenje 20,4).

Pročitajte: Otkrivenje 3,18-22. Kakav savet je Isus dao Laodikejcima? Šta predstavljaju zlato, bele haljine i mast za oči (vidi: 1. Petrova 1,7; Isaija 61,10; Efescima 1,17.18)? Šta vam ovaj savet govori, kao adventističkim hrišćanima, koji sebe prepoznaju kao Laodikejsku crkvu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje »Otkrivenje«, str. 578-592. original, u knjizi Elen Vajt *Apostolska crkva – Hristovim tragom*.

Sedam poruka upućenih Crkvama prikazuje duhovni pad koji se dogodio u tih sedam crkava. Crkva u Efesu i dalje je bila verna, iako je izgubila svoju prvu ljubav. Crkve u Smirni i Filadelfiji uglavnom su bile verne. Pergam i Tijatira činile su sve više ustupaka, dok većina nije u potpunosti odstupila od čiste apostolske vere. Crkva u Sardu nalazila se u veoma teškom stanju. Većina u ovoj crkvi nije živela u skladu sa Jevandeljem, dok je Filadelfija predstavljala vernu nekolicinu. Stanje Laodikejske crkve bilo je takvo da ništa dobro nije moglo da se kaže o njoj.

U zaključku svake poruke, Isus daje obećanje onima koji prihvate Njegov savet. Možemo zapaziti, međutim, da zajedno sa očiglednim duhovnim padom u crkvama, vlada proporcionalni rast datih obećanja. Efes, kome Isus upućuje prvu poruku, prima samo jedno obećanje. Kako svaka crkva ide silaznom putanjom u duhovnom smislu, tako svaka prima više obećanja od prethodne. Konačno, crkva u Laodikeji, iako prima samo jedno obećanje, prima najveće: da će podeliti presto sa Isusom (Otkrivenje 3,21).

ZA RAZGOVOR:

1. Kako ovaj rast u broju obećanja, zajedno sa duhovnim padom u crkvama, odražava izjavu da kada se umnožava greh, blagodat još više izobiluje (Rimljanima 5,20)? Razmislite o tome u svetlosti sledećeg navoda: »Crkvi, iako je toliko oslabljena i nesavršena, Hristos posvećuje svoju najveću pažnju. On stalno brižno straži nad njom i jača je svojim Svetim Duhom.« (Elen Vajt, *Selected Messages*, 2. sveska, str. 396)
2. Hrišćani često kažu da je teško biti hrišćanin u industrijalizovanim, trgovačkim i gradovima metropolama. U naprednim gradovima u Aziji bilo je hrišćana koji su ostali verni Jevandelju i nepokolebljivi u svojoj odanosti Bogu usred pritiska koji je na njih vršilo neznabožačko okruženje. Šta možemo naučiti iz ove činjenice? Razmislite o tim hrišćanima iz Azije u svetlosti Isusove molitve u sledećem tekstu: Jovan 17,15-19. Kako se ideja da budemo u svetu, ali ne i od sveta, primenjuje na hrišćane danas, naročito na one koji žive u velikim gradovima?
3. Kako mi kao adventistički hrišćani možemo bolje poslušati reči koje su nam upućene u poruci Laodikejcima?

DOSTOJNO JE JAGNJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 4; Jezekilj 1,5-14; Otkrivenje 5, Efescima 1,20-23; Jevrejima 10,12; Dela 2,32-36.

Tekst za pamćenje: »Ne plaći, evo je nadvladao Lav, koji je od koljena Judina, Korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam pečata njezinijeh.« (Otkrivenje 5,5)

Prošle sedmice proučavali smo o Hristovim porukama upućenim Njegovom narodu na Zemlji. Sada se Jovanovo viđenje pomera sa Zemlje na Nebo i usredsređuje se na ono »šta će biti za ovijem« (Otkrivenje 4,1) – na budućnost.

Viđenje iz 4. i 5. poglavlja događa se u nebeskoj prestonoj dvorani. Prizor iz tih poglavlja simbolički prikazuje Božje upravljanje istorijom i planom spasenja. Međutim, pre nego što je budućnost otkrivena, pokazana nam je središnja uloga Hristove prvosvešteničke službe na Nebu, kao i Njegova vrhovna vlast kad su u pitanju zemaljska pitanja i otkupljenje ljudskog roda. Na taj način, 4. i 5. poglavlje otkrivaju nebesko gledište u vezi sa budućim događajima zabeleženim u ostatku knjige.

Takođe, možemo zapaziti da su poruke upućene Crkvama bile napisane jasnim jezikom, a da od sada knjiga u većoj meri koristi simbolički jezik koji nije uvek lako protumačiti. Ovaj jezik uzet je iz istorije Božjeg naroda, kako je zabeležena u Starom zavetu. Ispravno tumačenje Otkrivenja zahteva odgovarajuće razumevanje njegovog simboličkog jezika u svetlosti Starog zaveta.

U NEBESKOJ PRESTONOJ DVORANI

U tekstu Otkrivenje 4,1. Isus poziva Jovana da se popne na Nebo da vidi panoramski pregled istorije od njegovog vremena do Hristovog povratka.

U sledećim tekstovima opisana je nebeska prestona dvorana: Otkrivenje 4,1-8; Jezekilj 1,26-28; Otkrivenje 5,11-14. Šta ovi stihovi uče o odlikama nebeske prestone dvorane?

Apostol je kroz otvorena vrata gledao u nebeski hram i Božji presto. Presto simbolično predstavlja Božju vladavinu, upravljanje i vlast nad delima stvaranja, dok duga oko prestola označava Božje verno ispunjavanje obećanja (1. Mojsijeva 9,13-16; Isaija 54,9.10). Međutim, sotona, Božji neprijatelj, koji je preuzeo vlast na Zemlji, osporava božansku vlast. Središnje pitanje u velikoj borbi između Boga i sotone odnosi se na to ko ima pravo da vlada. Svrha nebeskog saveta koji je Jovan video u nebeskoj prestonoj dvorani bila je da potvrdi Božju zakonitu vladavinu nad univerzumom (Otkrivenje 4,1-8; Otkrivenje 5,11-14).

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 4,8-11; Otkrivenje 5,9-14. Šta iz ovih tekstova možete naučiti o iskrenom klanjanju Bogu? Zašto je Gospod Bog dostojan obožavanja u 4. poglavlju, a Jagnje u 5?

U 4. poglavlju dat je uopšten opis prestone dvorane u nebeskom hramu i bogoslužjenja koje se tamo odvija. Dok se u 4. poglavlju proslavlja Božja stvaralačka sila, u 5. se slavi otkupljenje koje je omogućilo zaklano Jagnje. Ova poglavlja pokazuju da se prilikom iskrenog obožavanja Boga priseća i slavi Božje moćno delo stvaranja i otkupljenja. Bog, koji je stvorio svet za šest dana, ima silu i sposobnost da vrati svet u prvobitno stanje i pretvori ga u večni dom za svoj narod, što je i obećao da će učiniti.

Razmišljajte o sledećem što Jevanđelje uči: Onaj koji je stvorio ne samo nas i naš svet već i čitav kosmos takođe je »Jagnje zaklano« (Otkrivenje 5,12) radi nas. Kakvu zadivljujuću nadu ovo učenje pruža svetu punom bola i patnje?

NEBESKI SAVET U PRESTONOJ DVORANI

Opis starešina u tekstu Otkrivenje 4,4. pokazuje da oni nisu anđeoska bića. Naziv »starešine« se u Bibliji uvek koristi za ljude. Za razliku od anđela, koji uvek stoje u Božjem prisustvu, ove starešine sede na prestolima. Bele haljine u koje su odeveni jeste odeća Božjeg vernog naroda (Otkrivenje 3,4,5). Pobedničke krune (od grčke reči *stephanos*, Otkrivenje 4,4) na njihovoj glavi čuvaju se samo za svete koji izvojuju pobjedu (Jakov 1,12). Sve ove pojedinosti ukazuju da su dvadeset i četiri starešine proslavljeni sveti.

Broj dvadeset i četiri ima simboličko značenje: sastoji se iz dva niza po dvanaest, a dvanaest je u Bibliji simbol Božjeg naroda. Dvadeset i četiri starešine mogu predstavljati Božji narod u celosti, i iz Starog i iz Novog zaveta. Broj dvadeset i četiri takođe odražava dvadeset i četiri reda sveštenika koji se smenjuju u službi u ovozemaljskom Svetilištu (1. Dnevnika 24,1-19).

Činjenica da dvadeset i četiri starešine nikada ranije nisu spomenute u Bibliji nagoveštava da predstavljaju nov skup u nebeskoj prestonoj dvorani. Oni možda pripadaju onima koji su bili podignuti iz mrtvih u vreme Isusove smrti (Matej 27,51-53).

Ako je tako, ove dvadeset i četiri starešine koje su se vazele na Nebo sa Isusom, postaju predstavnici čovečanstva i svedoče o pravednosti Božjih dela u ostvarivanju plana spasenja. U tekstu Otkrivenje 5,9, dvadeset i četiri starešine zajedno sa četiri životinje (8. stih) padaju pred Jagnjetom koje je zaklano i sada je živo. Zajedno pevaju novu pesmu, veličajući Jagnje kao ono koje je dostojno »jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena, i učinio si nas Bogu našem carevima i sveštenicima, i carovaćemo na Zemlji«. (Otkrivenje 5,9,10)

U tekstu Otkrivenje 4,6-8. takođe se pominju četiri živa bića ili životinje. Uporedite njihov opis sa četiri životinje iz tekstova Jezekilj 1,5-14. i Jezekilj 10,20-22, kao i sa serafimom iz teksta Isaija 6,2.3.

Četiri živa stvorenja simbolički predstavljaju uzvišena bića koja služe Bogu kao Njegova oruđa i zaštitnici Njegovog prestola (Psalmi 99,1). Njihova krila simbolički ukazuju na njihovu brzinu u izvršavanju Božjih naloga, a oči na razum. Njihovo prisustvo, zajedno sa dvadeset i četiri starešine i mnoštvom anđela oko prestola (Otkrivenje 5,11), pokazuje da i Nebo i Zemlja imaju svoje predstavnike u prestonoj dvorani.

ZAPEČAČENA KNJIGA

Pročitajte tekst Otkrivenje 5,1-4. Šta u svetlosti teksta Isaija 29,11.12. predstavlja zapečaćena knjiga i zašto je Jovan plakao?

Grčki tekst upućuje da se knjiga nalazila na prestolu u Očevoj desnici. Čekao se Onaj koji je dostojan da je uzme i »razlomi pečate njezine«. (Otkrivenje 5,2)

Prema rečima Elen Vajt, zapečaćena knjiga sadrži »istoriju Božjih providenja, proročku istoriju naroda i Crkve. U njoj su sadržane božanske izjave, Njegov autoritet, Njegove zapovesti, Njegovi zakoni, čitav simbolički plan Večnoga, i istorija svih vladajućih sila među narodima. Simboličnim jezikom u toj knjizi prikazan je uticaj svakog naroda, jezika i plemena od početka Zemljine istorije do njenog završetka«. (Elen Vajt, *Manuscript Releases*, 9. sveska, str. 7)

Ukratko rečeno, zapečaćena knjiga sadrži Božje tajne u vezi sa Njegovim planovima da reši problem greha i spase pala ljudska bića. Ta tajna biće u potpunosti shvaćena prilikom Drugog Hristovog dolaska (Otkrivenje 10,7).

Pročitajte tekst Otkrivenje 5,5-7. Zašto je Hristos u celom univerzumu Jedinii dostojan da uzme zapečaćenu knjigu i da je otpečati?

Kriza u prestonoj dvorani povezana je sa sotoninom pobunom. Ova planeta, iako ju je Bog stvorio, pod vlašću je uzurpatora sotone. Jovanov plač izražava suze Božjeg naroda, od Adamovog vremena, za spasenje iz ropstva grehu. Zapečaćena knjiga obuhvata Božji plan za rešenje problema greha. Nema sumnje da je Bog svojom neograničenom silom lično mogao da ostvari taj plan. Međutim, otkupljenje palog ljudskog roda zahtevalo je nešto posebno, a to je bio Isus, koji je »pobedio« i tako postao dostojan da otvori knjigu, da preuzme vlast nad Zemljom i postane naš Posrednik u nebeskom Svetilištu.

Kako učimo da Isusa zadržimo na prvom mestu u svom hrišćanskom iskustvu?

DOSTOJNO JE JAGNJE

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 5,8-14; Efescima 1,20-23; Jevrejima 10,12. Šta saznajemo iz ovih tekstova što treba da nam pruži veliku nadu i utehu u svetu koji nudi veoma malo?

Kada Jagnje Hristos pristupa prestolu, On uzima knjigu. Ovaj čin pokazuje da sva vlast i suverenitet pripada Njemu (vidi: Matej 28,18; Efescima 1,20-22). U tom trenutku, čitav univerzum priznaje Hristovu pravednu vladavinu nad Zemljom. Ono što je Adam izgubio, Hristos je povratio.

Kada Hristos uzima knjigu, to ukazuje da On drži sudbinu celog čovečanstva u svojim rukama. Četiri životinje i dvadeset četiri starešine padaju pred Njim i klanjaju Mu se, kao što su učinili u tekstu Otkrivenje 5,9: »Dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš pečate njezine, jer si se zaklao.« Ovim činom obožavanja, uzvišeni anđeli i predstavnici otkupljenog čovečanstva potvrđuju Hristovu žrtvu prinetu u korist ljudskog roda. Svojom krvlju On je platio otkup za pala ljudska bića i nudi im nadu u otkupljenje i obećanje o budućnosti koji jedva da možemo zamisliti.

Životinjama i starešinama sada se pridružuje bezbrojno mnoštvo anđela koji okružuju presto i upućuju hvalu Jagnjetu koje je zaklano i sada »živi« kao Posrednik za pali ljudski rod (Jevrejima 7,25). Prisutni u prestonoj dvorani složno govore gromkim glasom: »Dostojno je Jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov!« (Otkrivenje 5,12)

U ovom trenutku sva stvorenja na Nebu i Zemlji sjedinjuju se u veličanstvenom proslavljanju i Oca i Hrista: »Onome što sjedi na prijestolu, i Jagnjetu blagoslov i čast i slava i država va vijek vijeka.« (Otkrivenje 5,13) Na njihove reči hvale četiri životinje (bića) odgovaraju »amin«, a dvadeset i četiri starešine padaju ničice, završavajući na taj način ushićeno obožavanje u nebeskoj prestonoj dvorani.

Fizičari nagađaju da će univerzum jednoga dana ili izgoreti, ili propasti ili se rasepiti. Kakva suprotnost budućnosti predstavljenoj u Božjoj reči. Kako već sad možemo da počnemo da se radujemo budućnosti koja nas čeka?

Prilikom izlivanja Svetog Duha na dan Pedesetnice, tekst iz Dela 2,1-4. potvrđuje jedan od najpresudnijih događaja u istoriji plana spasenja: uvođenje Hrista u službu Prvosveštenika i Cara u nebeskom Svetilištu posle Golgote. Svojom prvosvešteničkom službom sa desne Očeve strane (Otkrivenje 5,6.7), Hristos može da dovede plan spasenja do konačnog ispunjenja. Kao naš Posrednik u nebeskom Svetilištu, Isus radi na našem spasenju. Njegovom pomoći vernici mogu da imaju slobodan pristup Bogu i prime oproštenje za svoje grehe.

Pročitajte sledeće tekstove: Dela 2,32-36; Jovan 7,39. Kakvu nadu i ohrabrenje pronalazite u činjenici da Isus stoji na Nebu kao naš Sveštenik i Car?

Posle uzdizanja Hrista u nebeskom Svetilištu, Sveti Duh se spustio na učenike. U tekstu Otkrivenje 5,6. spomenuto je sedam duhova koji su »poslani po svemu svijetu«. Kao što smo videli u ranijoj lekciji, spominjanje sedam duhova označava puninu delovanja Svetog Duha u svetu. Kada je Hristos seo na presto, Duh je poslat na Zemlju. Slanje Svetog Duha je jedno od Hristovih prvih dela kao našeg Prvosveštenika u nebeskom Svetilištu. Izlivanje Svetog Duha označavalo je da se Isus pojavio pred Ocem i da je Bog prihvatio Njegovu žrtvu u korist ljudskog roda.

»Hristovo vaznesenje na Nebo bilo je znak da će Njegovi sledbenici dobiti obećani blagoslov... Kada je prošao kroz nebeska vrata, Hristos je seo na presto okružen obožavanjem anđela. Čim je ova ceremonija bila obavljena, Sveti Duh se spustio na učenike u obilnoj meri i Hristos je zaista bio proslavljen slavom koju je od cele večnosti imao u Oca. Izlivanje Duha na dan Pedesetnice bilo je nebesko obaveštenje da je svečano uvođenje u zvanje Otkupitelja bilo obavljeno. On je u skladu sa svojim obećanjem, poslao svoga Svetoga Duha sa Neba svojim sledbenicima kao dokaz da je On, kao Sveštenik i Car, primio svu vlast i na Nebu i na Zemlji, i da je postao Pomazanik nad svojim narodom.« (Elen Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 38.39. original)

Pročitajte sledeće tekstove: Jevrejima 4,16; Jevrejima 8,1. Kakvu nadu i ohrabrenje pronalazite u sigurnosti da je Isus, kao Sveštenik i Car, primio svu vlast na Nebu i na Zemlji? Kako verovanje u ovu istinu pomaže da se izborimo sa svakodnevnim prilikama u životu, kao i sa nesigurnom budućnošću?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Elen Vajt *Čežnja vekova* pročitajte poglavlje »K Ocu svojemu i k Ocu vašemu«, str. 829-835. original; u knjizi *Apostolska crkva – Hristovim tragom* pročitajte poglavlje »Dar Svetoga Duha«, str. 47-56. original.

Poruka iz 4. i 5. poglavlja Otkrivenja naročito je važna Božjem narodu koji živi na završetku istorije Zemlje. Izlivanje Svetog Duha na dan Pedesetnice obeležilo je početak propovedanja Jevanđelja celom svetu; središnja poruka ticala se Isusa, koji je bio uzvišen kao Sveštenik i Car na Očevoj desnoj strani. Ova istina o Isusu bila je srž verovanja ranih hrišćana (Jevrejima 8,1) i ugaoni kamen njihovog propovedanja (Dela 2,32.33; Dela 5,30.31). Takođe, bila je njihova motivacija i izvor vere i hrabrosti, kada su se suočili sa prognoštvom i teškim životnim okolnostima (Dela 7,55.56; Rimljanima 8,34). Kao rezultat njihovog rada, mnogo ljudi je odgovorilo na njihovo propovedanje. Od tada Božje carstvo se ispoljilo, i dalje to čini, službom Svetog Duha.

Nikada ne smemo da zaboravimo da jedino Radosna vest o spasenju u Hristu može da dosegne i preobrazi čovekovo srce i podstakne narod da odgovori na poziv večnog Jevanđelja da se boji Boga, da Mu oda slavu i da Mu se pokloni (Otkrivenje 14,7). Naša jedina nada je Spasitelj, koji je naš Sveštenik i Car u nebeskom Svetilištu. On je sa svojim narodom i uvek će biti sa njim do samog kraja (Matej 28,10). On drži budućnost u svojim rukama.

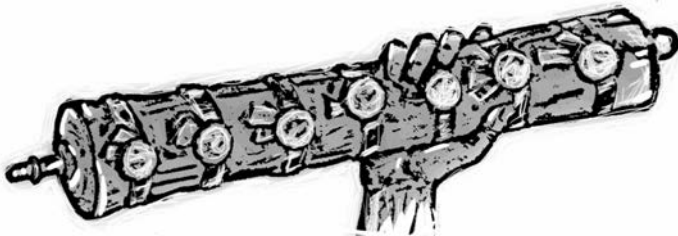
Ne zaboravimo zato da će potpun uspeh u propovedanju konačne poruke izgubljenom i napaćenom ljudskom rodu biti ostvaren ukoliko imamo na umu suštinu Jevanđelja. Ništa drugo što propovedamo nije važno kao krst i čemu nas on uči o Bogu.

ZA RAZGOVOR:

- 1. Jednoga dana bićemo na Nebu i slaviti i obožavati Gospoda zbog Njegove dobrote, sile, a naročito Njegove blagodati. Na koje načine već sada to možemo činiti i pripremati se za vreme kada osvane veliki dan? Odnosno, kako sada možemo slaviti i hvaliti Boga zahvalnog srca za sve što je učinio za nas i što će učiniti?**
- 2. Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 4,11; Otkrivenje 5,9. U kakvim ulogama u ovim tekstovima vidimo Oca i Sina i zašto su obe uloge važne ne samo za plan spasenja već i zbog pitanja zašto je Bog dostojan naše hvale? Kako je Subota, i ono čemu nas ona poučava, izraz ovih uzvišenih istina o Bogu?**

SEDAM PEČATA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 6,1-14; 3. Mojsijeva 26,21-26; Jezekilj 4,16; 5. Mojsijeva 32,43; 2. Solunjanima 1,7-10.

Tekst za pamćenje: »Dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš pečate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena. I učinio si nas Bogu našem carevima i sveštenicima, i carovaćemo na Zemlji.« (Otkrivenje 5,9.10)

U 6. poglavlju Otkrivenja nastavlja se prizor iz 4. i 5. poglavlja, u kojima je Isus prikazan kao Onaj koji je dostojan da otvori zapečaćenu knjigu jer je, svojim pobedonosnim životom i smrću, povratio ono što je bilo izgubljeno preko Adama. On je sada posle otvaranja pečata na knjizi spreman da nastavi plan spasenja do konačnog ispunjenja.

Pedesetnica je obeležila početak širenja Jevanđelja, kojim Hristos širi svoje Carstvo. Prema tome, lomljenje pečata odnosi se na propovedanje Jevanđelja i na posledice njegovog odbacivanja. Otvaranje sedmog i poslednjeg pečata dovodi nas do završetka istorije ovoga sveta.

Tekst iz Otkrivenja 3,21. Čini jasnijim značenje sedam pečata: »Koji pobijedi daću mu da sjedne sa Mnom na prijestolu Mojemu, kao i Ja što pobijedih i sjedoh s Ocem svojim na prijestolu Njegovu.« Poglavlja 4. i 5. govore o Hristovoj pobjedi i Njegovom uzdizanju, a poslednji stih 7. poglavlja opisuje pobednike pred Hristovim prestolom. Dakle, 6. poglavlje govori o Božjem narodu koji teži da pobjedi da bi mogao da deli Isusov presto.

OTVARANJE PRVOG PEČATA

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 6,1-8; 3. Mojsijeva 26,21-26; Matej 24,1-14. Zapazite zajedničke ključne reči u ovim tekstovima. Šta saznajete o značenju prva četiri pečata na osnovu ovih podudarnosti?

Događaji sedam pečata moraju biti shvaćeni u okviru zavetnih kletvi iz Starog zaveta u kojima se pominju izrazi mač, glad, pomor i divlje zveri (3. Mojsijeva 26,21-26). Jezekilj ih naziva Božja »četiri ljuta zla«. (Jezekilj 14,21) Bili su to disciplinski sudovi kojima je Bog opominjao svoj narod kada su bili neverni zavetu, nastojeći da ih probudi da uvide svoje duhovno stanje. Na sličan način, četiri konjanika predstavljaju sredstvo koje Bog koristi da svoj narod održi budnim dok čekaju Isusov povratak.

Postoje, takođe, velike sličnosti između prva četiri pečata i teksta Matej 24,4-14, u kome je Isus objasnio šta će se dogoditi u svetu. Četiri konjanika Bog koristi da zadrži svoj narod na pravom putu podsećajući ih da ovaj svet, kakav sada postoji, nije njihov dom.

Iako simboličan, tekst Otkrivenje 6,1.2. govori, takođe, o pobedi. Podseća nas na tekst Otkrivenje 19,11-16, u kome je Hristos prikazan kako jaši na belom konju i vodi svoje nebeske vojske anđela da oslobode Njegov narod prilikom Drugog dolaska. Kao simbol čistote, bela boja se stalno povezuje sa Hristom i Njegovim sledbenicima. Jahač u ruci drži strelu i dobija venac (Otkrivenje 6,2), što podseća na sliku Boga u Starom zavetu koji jaši konja sa strelom u ruci dok pobeđuje neprijatelje svog naroda (Avakum 3,8-13; Psalmi 45,4.5). Grčka reč za venac (Otkrivenje 6,2) koji jahač nosi je *stefanos*, i znači venac pobeđe (Otkrivenje 2,10; Otkrivenje 3,11). Ovaj jahač je osvajač koji je izašao pobeđujući i da pobeđi.

Prizor prvog pečata opisuje širenje Jevanđelja, silno započeto na dan Pedesetnice, čime je Hristos počeo širenje svoga Carstva. Bilo je, i još uvek ima, mnogo oblasti koje treba osvojiti i mnogo ljudi koji treba da postanu Isusovi sledbenici, dok konačna pobjeda ne bude ostvarena kada Hristos dođe u slavi.

U proročkom smislu, prizor prvog pečata odgovara poruci upućenoj crkvi u Efesu; opisuje apostolsko razdoblje u prvom veku tokom koga se Jevanđelje brzo širilo svetom (Kološanima 1,23).

Zašto nikada ne smemo zaboraviti da smo, u Hristu, na pobjedničkoj strani bez obzira na trenutne okolnosti?

DRUGI I TREĆI PEČAT

Pročitajte: Otkrivenje 6,3.4. Šta je na osnovu opisa crvenog konja i jahača u ovim stihovima rečeno povezano sa Jevandeljem?

Crvena boja je boja krvi. Jahač ima veliki mač i dozvoljeno mu je da uzme mir sa Zemlje, što otvara put ljudima da ubijaju jedni druge (Matej 24,6).

Drugi pečat opisuje posledice odbacivanja Jevandjelja, počevši od drugog veka. Dok Hristos vodi duhovni rat putem propovedanja Jevandjelja, sile zla pružaju snažan otpor. Neizbežno je da sledi progonoštvo. Jahač ne ubija. Umesto toga, kada on uzme mir sa Zemlje, progonoštvo kao posledica, neizbežno sledi. (Vidi: Matej 10,34)

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 6,5.6; 3. Mojsijeva 26,26; Jezekilj 4,16. Na osnovu opisa vranog konja i jahača, na kakvu se stvarnost povezanu sa propovedanjem Jevandjelja upućuje?

Jahač na crnom, vranom konju drži vagu za merenje hrane. Čuje se objava: »Oka pšenice za groš, i tri oke ječma za groš.« (Otkrivenje 6,6) U tom delu sveta, pšenica, ulje i vino bile su osnovne životne potrebe (5. Mojsijeva 11,14). Jestiti hleb na meru ukazivalo je na oskudicu ili glad (3. Mojsijeva 26,26; Jezekilj 4,16). U Jovanovo vreme, groš je predstavljao iznos dnevne nadnice (Matej 20,2). U uobičajenim okolnostima, za dnevnicu mogle su se kupiti sve dnevne potrepštine za porodicu. Međutim, glad bi u velikoj meri uticala na povećanje redovnih cena. U prizoru trećeg pečata, bio je potreban celodnevni rad da bi se kupilo dovoljno hrane samo za jednu osobu. Da bi se nahranila manja porodica, dnevnicu bi morala biti iskorišćena za kupovinu tri oke ječma, jeftinije, jednostavnije hrane za siromašne.

Prizor trećeg pečata ukazuje na dalje posledice odbacivanja Jevandjelja, počevši od četvrtog veka kada je Crkva stekla političku moć. Ako beli konj predstavlja propovedanje Jevandjelja, vran konj označava odsustvo Jevandjelja i oslanjanje na ljudske običaje. Pšenica u Bibliji predstavlja Božju reč (Luka 8,11). Odbacivanje Jevandjelja neizbežno dovodi do gladi za Božjom rečju sličnoj onoj koju je predvideo prorok Amos (Amos 8,11-13).

PRIZOR ČETVRTOG PEČATA

Pročitajte: Otkrivenje 6,7.8. Kakav događaj je ovde prikazan? Kako je ovaj prizor povezan sa prethodnim?

Boja konja u četvrtom pečatu je izražena grčkom rečju *hloros*, što je pepeljastosiva boja leša koji se raspada. Jahačevo ime je smrt; a prati ga pakao, mesto mrtvih. Njima je na četvrtini Zemlje dozvoljeno da unište ljude mačem, glađu, smrću i divljim zverima (Matej 24,7.8).

Četvrti pečat priziva bolest i smrt. Slikoviti prikaz ovog prizora iznosi istinu da duhovna glad za Božjom rečju, kao posledica odbacivanja Jevanđelja, neizbežno vodi u duhovnu smrt.

Radosna vest glasi da je sila smrti i pakla veoma ograničena; data im je vlast samo nad jednim delom (četvrtini) Zemlje. Isus nas uverava da On ima ključeve od pakla i od smrti (vidi: Otkrivenje 1,18).

Podsetite se još jednom sadržaja poruka upućenih crkvama u Efesu, Sardu, Pergamu i Tijatiri u 2. poglavlju Otkrivenja. Uporedite prilike u ovim crkvama sa prizorom otvaranja prva četiri pečata. Kakve sličnosti uočavate?

Prizori sedam pečata prikazuju budućnost Crkve. Kao i u slučaju sedam crkava, pečati su povezani sa različitim razdobljima u hrišćanskoj istoriji. U vreme apostola Jevanđelje se brzo širilo svetom. Zatim je usledilo razdoblje progonstva u Rimskom carstvu, od kraja prvog do početka četvrtog veka, kao što je prikazano u prizoru drugog pečata. Treći pečat ukazuje na vreme ustupaka u četvrtom i petom veku, koji su karakteristični po duhovnoj gladi za Biblijom, što je dovelo do »Mračnog doba«. Četvrti pečat vešto opisuje duhovnu smrt koja je bila odlika hrišćanstva skoro hiljadu godina.

U tekstu Otkrivenje 6,6. rečeno je da na »ulje i vino« neće uticati glad u okviru nevolje trećeg pečata. Ulje predstavlja Svetog Duha (1. Samuilova 16,13; Dela 10,38), a novo vino spasenje u Isusu Hristu (Marko 2,22). Šta značenja ovih simbola govore o činjenici da Sveti Duh i dalje deluje i da je spasenje dostupno svima koji traže istinu, čak i kada se Božja reč retko čuje?

OTVARANJE PETOG PEČATA

Pročitajte: Otkrivenje 6,9.10. Šta se događa u ovim stihovima?

Reč *duša* u Bibliji označava celokupnu ličnost (1. Mojsijeva 2,7). Smrt Božjeg vernog i proganjenog naroda ovde je prikazana u vidu žrtvene krvi izlivena u podnožju žrtvenog oltara u zemaljskom Svetilištu (2. Mojsijeva 29,12; 3. Mojsijeva 4,7). Božji narod doživeo je nepravdu i smrt zbog svoje vernosti Jevandelju. On vapi Bogu, moleći Ga da dođe i osveti ga. Ovi tekstovi tiču se nepravde učinjene ovde na Zemlji; oni ne govore ništa o stanju mrtvih. Uostalom, čini se da ovi ljudi ne uživaju blaženstvo Neba.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 6,11; 5. Mojsijeva 32,43; Psalmi 79,10. Kako je Nebo odgovorilo na molitve Božjeg mučeničkog naroda?

Ubijeni sveti primili su bele haljine koje predstavljaju Hristovu pravednost, koja omogućava njihovo opravdanje – Njegov dar onima koji prihvate Njegovu blagodat (Otkrivenje 3,5; Otkrivenje 19,8). Zatim, rečeno im je da će morati da počinu dok njihova braća, koja će proći kroz slično iskustvo, ne ispune određeni broj. Važno je zapaziti da u grčkom tekstu Otkrivenje 6,11. nema reči *broj*. Otkrivenje ne govori o broju svetih mučenika koje treba dostići pre Hristovog povratka, već o savršenosti njihovog karaktera. Božji narod postaje savršen zahvaljujući haljini Hristove pravednosti, ne ličnim zaslugama (Otkrivenje 7,9.10). Sveti mučenici neće biti vaskrsnuti do Hristovog drugog dolaska i početka hiljadugodišnjice (Otkrivenje 20,4).

Prizor petog pečata primenjuje se istorijski na razdoblje pre i posle reformacije, kada su milioni bili ubijeni zbog svoje vernosti (Matej 24,21). Takođe, podseća na iskustvo Božjeg napaćenog naroda kroz istoriju, od vremena Avelja (1. Mojsijeva 4,10) do vremena kada će Bog konačno osvetiti »krv slugu svojijeh« (Otkrivenje 19,2).

»Koliko još, Gospode«, glasio je vapaj Božjeg napaćenog naroda tokom istorije. Ko se u svom životu nije suočio sa nedostatkom pravde? Kakvu utehu pronalazite u prizoru petog pečata, znajući da će jednog dana pravda zaista biti ispunjena?

OTVARANJE ŠESTOG PEČATA

U petom pečatu vidimo da Božji narod u neprijateljskom svetu doživljava nepravdu, vapeći da Bog deluje u njegovu korist. Trenutak je došao da Bog odgovori na molitve svog naroda.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 6,12-14; Matej 24,29.30; 2. Solunjanima 1,7-10. Šta je otkriveno u ovim tekstovima?

Poslednja tri znaka šestog pečata Isus je prorekao u tekstu Matej 24,29.30. Trebalo je da se jave pri kraju »velike nevolje« (Otkrivenje 7,14), 1798. godine, kao predznak Drugog dolaska. Kao i u Hristovom proročanstvu u 24. poglavlju Jevanđelja po Mateju, sunce, mesec, »zvezde« (meteori) i nebo su ovde doslovni. Upotreba reči *kao* ili *nalik* oslikava nešto stvarno, stvarni događaj – sunce je postalo crno kao vreća od kostreti, mesec poput krvi, a zvezde su padale na Zemlju kao kada smokva odbacuje svoje pupoljke. Hrišćani u zapadnom svetu prepoznali su ispunjenje Isusovih reči u sledećim znacima: Lisabonskom zemljotresu 1755; mračnom danu 19. maja 1780. u istočnom Njujorku i južnoj Novoj Engleskoj; spektakularnoj kiši meteora nad Atlantskim okeanom 13. novembra 1833. Ispunjenje proročanstva dovelo je do niza probuđenja i uviđanja da je Hristov dolazak blizu.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 6,15-17; Isaija 2,19; Osija 10,8; Luka 23,30. Ovi prizori prikazuju ljude različitog položaja u paničnom pokušaju da se sakriju od strašnih zbivanja prilikom Hristovog dolaska. Oni traže od kamenja i gora da ih pokriju i zaštite od »lica Onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva Jagnjetova« (Otkrivenje 6,16). Došao je trenutak da se podeli pravda, jer Hristos dolazi »da se proslavi u svetima svojim«. (2. Solunjanima 1,10) Kraj zlih opisan je u tekstu Otkrivenje 19,17-21.

Prizor se završava retoričkim pitanjem preplašenih zlih: »Jer dođe veliki dan gnjeva Njegova, i ko može ostati?« (Otkrivenje 6,17; vidi: Naum 1,6; Malahija 3,2). Odgovor na ovo pitanje pronalazimo u tekstu Otkrivenje 7,4. – oni koji će moći da opstanu u taj dan jesu pripadnici Božjeg zapečaćenog naroda.

»Ko će podnijeti dan dolaska Njegova?« (Malahija 3,2) Kako biste odgovorili na ovo pitanje, i kakve biblijske razloge biste naveli? Iznesite svoj odgovor u subotnoškolskom razredu.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Videnje o otvaranju sedam pečata simbolički ukazuje na Božje staranje o svom narodu na Zemlji i njihovom poučavanju. Kao što je Kenet A. Strend istakao:

»Pismo nas uverava da Bog uvek brine o svom narodu: da je u samoj istoriji uvek prisutan da ih podupre i da će im u velikom eshatološkom završetku dati potpuno opravdanje i nezamislivu velikodušnu nagradu u vidu večnog života. Knjiga Otkrivenje bavi se ovom istom temom i na divan način je proširuje, pa prema tome ono ni na koji način nije neka vrsta neobične apokalipse koja nije u skladu sa biblijskim tekstovima uopšte; Otkrivenje prenosi samu suštinu i srž biblijske poruke. Zaista, kao što Otkrivenje snažno ističe, »Živi« – Onaj koji je pobedio smrt i grob (Otkrivenje 1,18) – nikada neće zaboraviti svoje verne sledbenike; pa čak i da dožive mučeničku smrt, oni su pobednici (Otkrivenje 12,11), i »venac života« ih čeka.« (vidi: Otkrivenje 2,10; Otkrivenje 21,1-4; Otkrivenje 22,4) (Kenet A. Strend, »The Seven Heads: Do They Represent Roman Emperors?«, Symposium on Revelation – Book 2, Daniel and Revelation Committee Series (Silver Spring, Md.: Biblical Research Institute, 1992), 7. sveska, str. 206)

ZA RAZGOVOR:

1. Kakve dragocene pouke ste prihvatili iz prizora otvaranja sedam pečata? Kako vam taj prizor pokazuje da je Bog, bez obzira koliko prilike bile rđave na Zemlji, i dalje vrhovni Vladar, i da će na kraju sva obećanja koja imamo u Hristu biti ispunjena?
2. Razmišljajte o sledećoj izjavi: »Crkva je od Boga određeno sredstvo za spasenje čoveka. Ona je organizovana za službu i njena misija je da svet objavi Jevandjelje.« (Elen Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 9. original) Razmislite o svojoj mesnoj crkvi. Kako može da bude vernija i da dosegne ljude evandeoskom porukom?
3. Iznesite u razredu svoj odgovor na poslednje pitanje iz odeljka od četvrtka. Ko može podneti dan Njegovog dolaska? Razgovarajte o svojim odgovorima u smislu kako treba da živimo danas da bismo se pripremili za dan Njegovog dolaska.

ZAPEČAĆEN BOŽJI NAROD

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 7; 2. Petrova 3,9-14; 5. Mojsijeva 8,11-17; Otkrivenje 14,4.5.12; Otkrivenje 17,5; Rimljanima 3,19-23.

Tekst za pamćenje: »Ovo su koji dođoše od nevolje velike, i oprašše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi Jagnjetovoj.« (Otkrivenje 7,14)

Poruka koju otvaranje sedam pečata objavljuje jeste da se svaka osoba koja tvrdi da veruje u Hrista suočava sa blagoslovima zbog svoje vernosti ili kletvama zbog nevernosti. Prva četiri pečata opisuju Božje disciplinske mere kojima nastoji da probudi svoj narod iz duhovnog mrtvila i učini ih pobeđnicima. Ipak, Božji narod doživljava nepravdu i tlačenje u svetu neprijateljski raspoloženom prema Jevandelju. Prilikom otvaranja šestog pečata, Bog je spreman da se suoči sa onima koji su povredili Njegov narod.

Sedmo poglavlje umetnuto je između šestog i sedmog pečata. Šesti pečat dovodi nas do Drugog Hristovog dolaska. Kada se zli suoče sa sudom, sedmo poglavlje Otkrivenja odgovara na njihovo pitanje o tome ko će opstati na dan Hristovog dolaska: oni koji su zapečaćeni, 144 000.

Njihove druge odlike navedene su u tekstu Otkrivenje 14,1-5. Između šeste i sedme trube, takođe, postoji umetnut deo (Otkrivenje 10,1-11). Ovaj deo, koji otpočinje Drugim velikim buđenjem i rođenjem Adventnog pokreta, podudara se sa istim vremenskim razdobljem iz uvodnog prizora u 7. poglavlju i usredsređuje se na iskustvo i zadatak Božjeg naroda poslednjeg vremena.

ZADRŽAVANJE VETROVA

Pročitajte: Otkrivenje 7,1-3; 2. Petrova 3,9-14. Šta Jovan vidi? Koliko dugo anđeli treba da zadržavaju vetrove? Šta će se dogoditi kada zapečaćenje bude završeno?

U Starom zavetu vetrovi predstavljaju razorne sile kojima Bog izvršava sudove nad zlima (Jeremija 23,19.20; Danilo 7,2). »Kada Božji anđeli prestanu da zadržavaju strašne oluje ljudskih strasti, biće oslobođeni svi elementi sukoba.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 614. original) Ove razorne sile zaustavljene su božanskim delovanjem, dok se odvija zapečaćenje Božjeg naroda.

U drevnim vremenima, prvenstveno značenje zapečaćenja bilo je vlasništvo nad nečim. Značenje simboličkog zapečaćenja u Novom zavetu je da »pozna Gospod svoje«. (2. Timotiju 2,19) Bog prepoznaje svoj narod koji je zapečaćen Svetim Duhom (Efescima 1,13.14; 4,30). Na kraju vremena, pečat se stavlja na čelo Božjeg vernog naroda koji drži Njegove zapovesti (Otkrivenje 14,1.12). Na njihovo čelo nije stavljen vidljiv znak, već kako Elen Vajt navodi, »utvrđivanje u istini, i intelektualno i duhovno, tako da ih (Božji narod) niko ne može pokolebati«. (*Događaji poslednjih dana*, str. 220. original) Suprotno tome, oni koji pristanu uz zver, primaju žig zverin (Otkrivenje 13,16.17).

Vernost Božjeg zapečaćenog naroda stavljana je na probu u svakom naraštaju. Međutim, ispit vernosti u poslednjoj krizi biće držanje Božjih zapovesti (vidi: Otkrivenje 12,17; 14,12). Naročito će četvrta zapovest postati ispit poslušnosti Bogu (Otkrivenje 14,7). Kao što je Subota bila znak Božjeg naroda u biblijsko vreme (Jezekilj 20,12.20; Jevrejima 4,9.10), tako će biti znak odanosti Bogu u poslednjoj krizi.

Na kraju vremena, pečat će delovati i kao znak zaštite od razornih sila sedam poslednjih zala (vidi: Jezekilj 9,1-11. kao pozadinu teksta Otkrivenje 7,1-3). Prema tome, pitanje postavljeno u tekstu Otkrivenje 6,17. dobija konačan odgovor: oni koji će ostati zaštićeni na dan Božjeg gneva su pripadnici zapečaćenog Božjeg naroda.

Pavle nas opominje da ne ožalošćavamo Svetog Duha kojim smo zapečaćeni (Efescima 4,30). Šta to znači? Kako neko žalosti Svetog Duha? Kada odgovorite na ovo pitanje, kakve odluke možete doneti koje će vam pomoći da Ga ne žalostite?

ZAPEČAĆEN BOŽJI NAROD

Pročitajte: Otkrivenje 7,4-8. Koliko ima pripadnika zapečaćenog Božjeg naroda? Kakvo je značenje tog posebnog broja?

Objavljivanje broja onih koji su zapečaćeni obeležava završetak zapečaćenja. Jovan čuje da njihov broj iznosi 144 000 iz dvanaest plemena Izrailjevih. Ovde se ne misli na doslovan broj već na to šta označava. Broj 144 000 sastoji se od 12 puta po 12 hiljada. Dvanaest je simbol Božjeg naroda: izrailjskih plemena i Crkve izgrađene na temelju dvanaest apostola (Efescima 2,20). Prema tome, broj 144 000 predstavlja ukupnost Božjeg naroda na kraju vremena, »sav Izrailj« (Jevreje i neznabošce) koji su spremni za Hristov povratak i koji će biti uzeti da ne vide smrti (Rimljanima 11,26; 1. Korinćanima 15,51-53).

Dvanaest plemena nabrojanih u 7. poglavlju Otkrivenja očigledno nije doslovno, jer 12 plemena Izrailjevih, koja obuhvataju i Severno i Južno carstvo, danas ne postoje. Deset plemena iz Severnog carstva bilo je odvedeno u zarobljeništvo u vreme asirskog osvajanja (2. O carevima 17,6-23), kada su se izmešali sa drugim narodima. Dakle, 12 plemena danas ne čini judaizam.

Takođe, pregled 12 plemena iz 7. poglavlja Otkrivenja nije nalik ni jednom iz Pisma (uporedite: 4. Mojsijeva 1,5-15; Jezekilj 48,1-29). Judino pleme je navedeno prvo (Otkrivenje 7,5) umesto Ruvimovog (uporedite: 4. Mojsijeva 1,5). Zatim, Danovo i Jefremovo pleme, spomenuti u tekstovima 4. Mojsijeva 1 i Jezekilj 48, izostavljeni su sa liste u 7. poglavlju Otkrivenja, dok su Josifovo i Levijevo pleme obuhvaćeni umesto njih (Otkrivenje 7,7.8). Očigledan razlog izostavljanja Jefremovog plemena, a izgleda i Danovog, sa liste iz 7. poglavlja Otkrivenja, jeste taj što su ova dva plemena u Starom zavetu prikazana kao otpadnička i idolopoklonička (1. O carevima 12,29.30; Osija 4,17).

Lista plemena iz Otkrivenja 7 nije istorijska već duhovna. Izostavljanje Danovog i Jefremovog plemena ukazuje da nevernost ova dva plemena neće imati mesta među Božjim zapečaćenim narodom. Takođe, na Crkvu u Novom zavetu se upućuje kao na 12 plemena Izrailjevih (Jakov 1,1). Dvanaest plemena u 7. poglavlju Otkrivenja predstavlja celokupan Božji narod, i Jevreje i neznabošce, koji će istrajati do kraja.

Kakva obećanja u Bibliji Bog daje onima koji će živeti u vreme nevolje?

VELIKO MNOŠTVO

Pročitajte: Otkrivenje 7,9.10. Kakvu grupu svetih Jovan vidi u ovom trenutku? Kako su opisani i odakle dolaze? Šta glasno izgovaraju pred Božjim prestolom?

Jovan vidi mnoštvo koje niko ne može izbrojati, »koji dođoše od nevolje velike, i opraše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi Jagnjetovoj«. (Otkrivenje 7,14) Odnosno, oni su poseban skup ljudi koji su, uprkos raznim nevoljama kroz koje su prošli, ostali verni Isusu. Njihova vernost simbolički je predstavljena time što su pokriveni haljinama Njegove savršene pravde. Reč »nevolja« koristi se često u Bibliji da uputi na ono što vernici doživljavaju zbog svoje vere (vidi: 2. Mojsijeva 4,31; Psalmi 9,9; Matej 24,9; Jovan 16,33; Rimljanima 5,3). Prema tome, iako pojedini adventistički tumači Pisma posmatraju ovu grupu kao još jednu sliku 144 000, možemo reći da se »veliko mnoštvo« odnosi na sve otkupljene koji su kroz vekove stradali zbog svoje vere.

Takođe, ovde u Jovanovom opisu »naroda mnogog, kojega ne može niko izbrojiti«, uočavamo, kao što vidimo u celoj Bibliji, uzvišenu temu spaseanja blagodaću. Jedino što otkupljenima daje pravo na spasenje, večni život, novo Nebo i novu Zemlju jeste Hristova pravda, koja im se daje blagodaću.

»Najbliži prestolu su oni koji su nekada bili revnosni u radu za sotonu i koji su, kao glavna istrgnuta iz ognja, u dubokoj i vatrenoj odanosti sledili svoga Spasitelja. Tu su i oni koji su usred laži i neverstva usavršili svoj hrišćanski karakter, oni koji su poštovali Božji zakon, kada ga je hrišćanski svet proglašavao nevažećim, i milioni onih koji su tokom svih vremena pretrpeli mučeničku smrt zbog svoje vere. Iza njih je 'narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga kolena i jezika, naroda i plemena, stajao pred prestolom, obučen u haljine bele, i palme u rukama njihovim'. (Otkrivenje 7,9) Njihova borba je završena, njihova pobjeda sigurna. Oni su svoju trku završili i dobili nagradu. Palmove grančice u njihovim rukama predstavljaju simbol njihove pobjede, a bela odeća, znak savršene Hristove pravednosti, sada je postala i njihova.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 665. original)

Da, mi smo pokriveni Hristovom pravednošću, koja je dar po veri. Međutim, kako možemo održati tu veru, i ostati verni, usred iskušenja i nevolja? Ili, što je još važnije, kako održavamo tu veru i vernost u vremenima lagodnosti i napretka? (Vidi: 5. Mojsijeva 8,11-17)

ONI KOJI IDU ZA JAGNJETOM

Pročitajte: Otkrivenje 14,1-5. Koje su tri glavne osobine 144 000 svetih? Kako su ove odlike povezane sa opisom svetih poslednjeg vremena iz teksta Otkrivenje 14,12?

Tekst Otkrivenje 14,4.5. predstavlja opis 144 000 koji se svrstavaju u Božji narod poslednjeg vremena koji »drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu«. (Otkrivenje 14,12) Iako su doživeli puninu sotoninog gneva u poslednjoj krizi, ostali su čvrsti zahvaljujući svojoj bliskoj zajednici sa Isusom.

**U svetlosti teksta Otkrivenje 17,5, u kom smislu se 144 000 nije opogani-
lo sa ženama? Kako je čistota njihovog karaktera povezana sa činjenicom
da su otkupljeni sa Zemlje kao »prvenci Bogu« (Otkrivenje 14,4)?**

Nemoralnost je simbol nevernosti Bogu. Otkrivenje 17,5. govori o bludnici poslednjeg vremena, Vavilonu, i njenim kćerima, sa kojima će svi ljudi ovoga sveta činiti blud (vidi: Otkrivenje 18,3). Međutim, 144 000 ostaće verne Hristu i odupreće se opoganjujućem odnosu sa Vavilonom i otpalim crkvama. Prema tome, 144 000 »idu za Jagnjetom kuda god Ono pođe« (Otkrivenje 14,4).

Grupa od 144 000 je dalje opisana kao ona koja je »kupljena od ljudi« kao »prvenci Bogu i Jagnjetu«. (Otkrivenje 14,4) U starom Izrailju, prvine su bile najbolji rodovi žetve prinošeni Bogu (4. Mojsijeva 18,12). Reč »prvina« može da se odnosi na spasen narod kao onaj koji se razlikuje od ljudi u svetu (Jakov 1,18), ali u Otkrivenju je jasno rečeno da su 144 000 posebna grupa, jer će biti uzeti da ne vide smrti (1. Korinćanima 15,50-52). Dakle, oni su prvina veće žetve spasenih kroz sve vekove (vidi: Otkrivenje 14,14-16).

Na koje načine možemo, čak i nesvesno, doći u opasnost da činimo duhovni blud? Zašto obmanjujemo sebe ako smatramo da nismo u takvoj opasnosti?

SPASENJE U NAŠEM BOGU I JAGNJETU

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 14,5; 2. Petrova 3,14; Juda 24,25. Otkrivenje opisuje Božji narod poslednjeg vremena kao »bez mane«. Kako se može postići takvo stanje?

Poslednja karakteristika 144 000 je da se »u njihovijem ustima ne nađe prijevarena, jer su bez mane pred prijestolom Božijim«. (Otkrivenje 14,5) Dok se ljudi ovoga sveta opredeljuju da veruju u sotonine laži, pripadnici Božjeg naroda poslednjeg vremena primiće ljubav istine da bi se spasli (2. Solunjanima 2,10.11).

Izraz »bez mane« (grčki *amōmos*, »neporočan«) odnosi se na vernost 144 000 Hristu. U Bibliji, Božji narod naziva se svetim (3. Mojsijeva 19,2; 1. Petrova 2,9). Avram (1. Mojsijeva 17,1) i Jov (Jov 1,1) bili su poštteni i pravi. Hrišćani su pozvani da budu sveti i bez mane pred Bogom (Efescima 5,27; Filibljanima 2,15).

Pročitajte: Rimljanima 3,19-23. Zašto uvek moramo imati ovu važnu istinu na umu?

U završnim danima istorije ovoga sveta, 144 000 odražavaće Hristov karakter. Njihovo spasenje odraziće ono što je Hristos učinio za njih, a ne njihova svetost ili dela (vidi: Efescima 2,8-10). Oni su oprali svoje haljine i ubelili ih u Jagnjetovoj krvi (Otkrivenje 7,14), i kao takvi, nađeni su »čisti i pravi« pred Bogom (2. Petrova 3,14).

»Trebamo da budemo oplemenjeni, očišćeni od svake svetovnosti, dok ne počnemo da odražavamo obličje svog Spasitelja, i ne postanemo 'sudeonici božanske prirode'...

Kada se završi životna borba, kada se oružje položi pred Isusove noge, kada Božji sveti budu proslavljeni, samo tada ćemo sigurno moći da tvrdimo da smo spaseni, i bez greha.» (Elen Vajt, *Selected Messages*, 3. sveska, str. 355)

Kako možemo živeti životom posvećenosti aktivnom pripremanju za večnost, a ipak ne upasti u zamku perfekcionizma i fanatične svetosti?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Istovetnost sa 144 000 je pitanje o kome se žustro raspravlja. Ono što se čini očiglednim u Otkrivenju jeste da su 144 000 poslednji naraštaj Božjeg naroda u završnim danima ovozemaljske istorije. Znamo da će proći kroz vreme nevolje, da će biti zaštićeni od sedam poslednjih zala (vidi: Psalmi 91,7-16; Otkrivenje 7,15-17) i da će njihova vernost biti na probi kao nijednog naraštaja u prošlosti.

Ko će tačno biti u toj grupi nije nam otkriveno. Njihov identitet je jedna od tajni koje je Bog zadržao za Sebe (5. Mojsijeva 29,29). Samo će budućnost otkriti ko će biti deo te grupe spasenih svetih. U vezi sa tom tajnom, data nam je opomena:

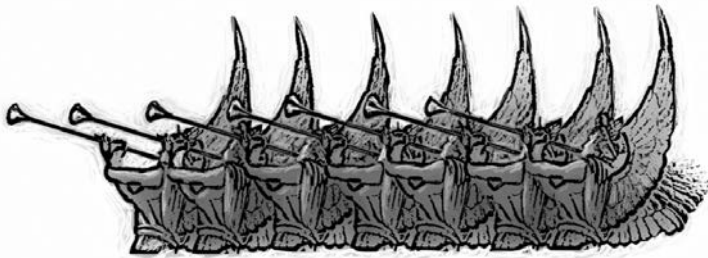
»Hristos kaže da će u Crkvi biti onih koji će iznositi priče i pretpostavke, kada Bog da uzvišene istine koje uzdižu i oplemenjuju i koje uvek treba da čuvamo u riznici svoga uma. Kada ljudi usvoje različite teorije, kada su radoznali da saznaju nešto što nije neophodno da znaju, Bog ih ne vodi. Njegov plan nije da narod iznosi nešto što mora da pretpostavlja, što nije rečeno u Reči. Njegova volja nije da ulaze u sukobe oko pitanja koja im duhovno neće pomoći, kao što su: Ko čini 144 000? Oni koje Bog izabere će za kratko vreme to nesumnjivo saznati.« (Elen Vajt, *Selected Messages*, 1. sveska, str. 174)

ZA RAZGOVOR:

1. Razmislite o sledećem savetu: »Trudimo se svim silama koje nam je Bog dao da budemo među 144 000.« (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 7. sveska, str. 970). Kako možete primeniti ove reči u praksi? Kako to nastojanje utiče na vaše svakodnevne odluke?
2. Važna odlika 144 000 svetih poslednjeg vremena je pevanje nove pesme. To je pesma koju niko drugi ne može da peva osim 144 000 jer je to pesma iskustva – iskustva koga nijedna grupa ljudi u istoriji nije doživela (Otkrivenje 14,3.4; Otkrivenje 15,2.3). Kada razmišljate o svom životu, kako vaš sadašnji duhovni hod odražava pesmu novog iskustva sa Bogom? Ili vaš život odražava stara iskustva Božjeg delovanja u vašem životu, bez sadašnje posvećenosti? Kakve promene možete učiniti upravo sada kako biste ponovo posvetili svoj život Njemu?
3. Kakva je razlika između znanja o Hristu i istinskog poznavanja Hrista? Ako vas neko upita: »Kakav je Hristos«, šta biste odgovorili i zašto?

BITI POŠTEN PREMA BOGU

Tekstovi za proučavanje u toke sedmice: Otkrivenje 8,1-13; 4. Mojsijeva 10,8-10; Jezekilj 10,2; Otkrivenje 10,1-11; Danilo 12,6.7; Otkrivenje 11,1-13; 3. Mojsijeva 16.

Tekst za pamćenje: »Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad zatrubi, onda će se svršiti tajna Božija, kao što javi svojim slugama prorocima.« (Otkrivenje 10,7)

U prizoru petog pečata videli smo da plač Božjeg potlačenog naroda odražava plač vernih iz svih vekova. Ovi verni prikazani su kao duše pod oltarom, koje vapse Bogu za pravdom i osvetom, govoreći: »Dokle, Gospodaru?« (Otkrivenje 6,10) Glas sa Neba im govori da čekaju, jer se bliži dan kada će Bog suditi onima koji su im učinili nažao. Tekst Otkrivenje 6,15-17. prikazuje Isusa kako se vraća na Zemlju i donosi sud onima koji su činili zlo Njegovim vernim sledbenicima.

Prizor petog pečata predstavlja iskustvo Božjeg napaćenog naroda kroz istoriju, od vremena Avelja do trenutka kada će Bog konačno izreći sud i osvetiti »krv slugu svojijeh«. (Otkrivenje 19,2) Božji narod koji strada mora ostati čvrst i verovati da Bog čuje molitve svog naroda.

Viđenje o sedam truba pokazuje da je tokom istorije Bog već delovao u korist svog potlačenog naroda i sudio onima koji su mu učinili zlo. Svrha sedam truba jeste da uveri Božji narod da Nebo nije ravnodušno prema njihovoj patnji.

MOLITVE SVETIH

Osmo poglavlje Otkrivenja započinje slikom sedam anđela koji stoje pred Bogom spremni da zatrupe trubama. Pre nego što su zatrubi, umetnut je još jedan prizor. Njegova svrha je da objasni teološko značenje truba.

Pročitajte tekst Otkrivenje 8,3.4. zajedno sa sledećim opisom svakodnevne službe u Hramu u Jerusalimu: jevrejski komentar Biblije objašnjava da je prilikom večernje žrtve jagnje stavljano na oltar na kome se palila žrtva, a da je krv prolivana u podnožje oltara. Određeni sveštenik unosio je zlatnu kadionicu u Hram i prinosio tamjan na zlatnom oltaru u Svetinji. Kada bi sveštenik izašao, bacao je kadionicu na pod, prouzrokujući veliku buku. U tom trenutku, sedam sveštenika bi zatrubi u trube, označavajući kraj službe u Hramu za taj dan.

Možemo zapaziti da je jezik večernje službe upotrebljen u tekstu Otkrivenje 8,3-5. Značajno je to što anđeo prima tamjan na »oltaru zlatnom pred prestolom«. (Otkrivenje 8,3) Pošto tamjan predstavlja molitve Božjeg naroda (Otkrivenje 5,8), to znači da Bog sada odgovara na njihove molitve.

Iz teksta Otkrivenje 8,3-5. saznajemo važne pojedinosti u vezi sa trubama u Otkrivenju:

a) Sedam truba su Božji sudovi nad pobunjenim ljudskim rodом i odgovor na molitve potlačenog naroda.

b) Trube se javljaju posle smrti Isusa kao Jagnjeta i traju dalje kroz istoriju do Drugog dolaska (vidi: Otkrivenje 11,15-18).

Pročitajte: Otkrivenje 8,5; Jezekilj 10,2. Kako Jezekiljevo viđenje ognja izlivenog na otpadnički Jerusalem objašnjava prirodu truba u Otkrivenju?

Anđeo puni kadionicu ognjem sa oltara i baca je na Zemlju. Značajno je to što oganj potiče upravo sa onog oltara na kome su prinete molitve svetih. Činjenica da oganj potiče upravo sa tog oltara pokazuje da sudovi sedam truba pogađaju stanovnike Zemlje kao odgovor na molitve Božjeg naroda i da će Bog delovati u njihovu korist u određeno vreme. Bacanje kadionice, takođe, može da bude opomena da Hristovo posredovanje neće trajati zauvek. Vreme probe će se okončati (vidi: Otkrivenje 22,11.12).

ZNAČENJE TRUBA

Prikazujući Božje delovanje u korist Njegovog naroda, Otkrivenje koristi sliku truba iz Starog zaveta. Trube su bile važan deo svakodnevnog života starog Izrailja (vidi: 4. Mojsijeva 10,8-10; 2. Dnevnika 13,14.15). Njihov zvuk podsećao je narod na službu u Hramu; u trube se takođe duvalo u bitkama, prilikom žetve i u vreme praznika.

Trubljenje bilo je povezano sa molitvom. U toku službe u Hramu ili u vreme praznika, trube »su podsećale« Boga na Njegov zavet sa narodom. One su, takođe, podsećale ljude da se sprema za »dan Gospodnji« (Joilo 2,1). Zvuk trube je u vreme bitke davao važna uputstva i upozorenja, i pozivao Boga da spase svoj narod. Ova slika predstavlja pozadinu za izveštaj o trubama u Otkrivenju.

Pročitajte: Otkrivenje 8,13; Otkrivenje 9,4.20.21. Ko je predmet suda sedam truba?

Događaji pokrenuti trubama u Otkrivenju označavaju Božje delovanje u istoriji kao odgovor na molitve svoga naroda. Dok se pečati prvenstveno odnose na one koji se izjašnjavaju da su pripadnici Božjeg naroda, trube najavljuju sudove protiv stanovnika Zemlje (Otkrivenje 8,13). One istovremeno predstavljaju opomene onima koji žive na Zemlji sa ciljem da ih povedu na pokajanje dok nije prekasno.

Sedam truba obuhvataju događaje od Jovanovog vremena do završetka ovozemaljske istorije (Otkrivenje 11,15-18). U njih se trubi dok se na Nebu odvija posredovanje (Otkrivenje 8,3-6), i dok se Jevanđelje propoveda na Zemlji (Otkrivenje 10,8-11,14). Sudovi truba su delimični; oni utiču samo na trećinu dela stvaranja. Sedma truba najavljuje da je došlo vreme da Bog preuzme svoju pravednu vladavinu. Sedam truba odnosi se otprilike na ista razdoblja sedam crkava i sedam pečata:

a) Prve dve trube najavljuju sudove nad narodima koji su razapeli Hrista i progonili Ranu crkvu: pobunjeničkim Jerusalimom i Rimskim carstvom.

b) Treća i četvrta truba prikazuju nebeski sud nad otpadništvom Hrišćanske crkve u Srednjem veku.

v) Peta i šesta truba opisuju zaraćene strane u religijskom svetu u toku kasnog Srednjeg veka i razdoblja posle reformacije. Ova razdoblja karakteristična su po sve većoj demonskoj aktivnosti koja će konačno uvući svet u Armagedonsku bitku.

Istorija je bez sumnje krvava i puna bola i tuge. Kako nam ova žalosna stvarnost može pomoći da shvatimo koliko je uzvišeno ono što nam je obećano u Isusu?

ANĐEO SA OTVORENOM KNJIGOM

Šesta truba dovodi nas u vreme kraja. Šta je Božji narod pozvan da učini u to vreme? Pre nego što se oglasi sedma truba, umetnut je jedan deo, koji objašnjava zadatak i iskustvo Božjeg naroda na kraju vremena.

Pročitajte: Otkrivenje 10,1-4. Šta se događa u ovom tekstu?

»Moćni anđeo koji je davao uputstva Jovanu bio je niko drugi do Isus Hristos.« (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 7. sveska, str. 971). On postavlja svoja stopala na more i zemlju, što označava Njegovu sveopštu vladavinu i da ono što će objaviti ima značaj za ceo svet. On govori gromkim glasom, kao lav kada riče. Lavlja rika simbolički predstavlja Božji glas (vidi: Osija 11,10; Otkrivenje 5,5).

Jovanu nije dozvoljeno da zabeleži šta su gromovi rekli. Postoje pojedinoosti vezane za budućnost koje nam Bog nije otkrio preko Jovana.

Pročitajte: Otkrivenje 10,5-7. Uporedite ovaj tekst sa stihovima Danilo 12,6.7. Koje reči su im zajedničke?

Kada anđeo izgovara da »vremena već neće biti« (Otkrivenje 10,6), grčka reč *hronos* ukazuje da on misli na vremensko razdoblje. Ovo nas upućuje na tekst Danilo 12,6.7. u kome anđeo izjavljuje da će progonstvo svetih trajati za vreme, vremena i pola vremena, ili 1260 godina (538-1798), kada je Crkva bila progonjena od strane papstva (uporedite: Danilo 7,25). Budući da proročki »dan« u Knjizi proroka Danila i Otkrivenju simbolički predstavlja jednu godinu (4. Mojsijeva 14,34; Jezekilj 4,6), 360 »dana« iznosi 360 godina, a tri i po vremena (ili »godine«) iznosi 1260 »dana« ili godina. Za neko vreme nakon ovog proročkog razdoblja, nastupiće kraj.

Izjava da vremena više neće biti odnosi se na vremenska proročanstva iz Knjige proroka Danila, naročito na 2300 proročkih dana iz teksta Danilo 8,14 (457. g.p.n.e.-1844). Posle ovog vremena, više neće biti proročkih razdoblja. Elen Vajt kaže: »Ovo vreme, koje anđeo objavljuje uz svečanu zakletvu, jeste... proročko vreme, koje treba da prethodi dolasku našeg Gospoda. To znači da ljudi neće primiti drugu poruku sa jasnim vremenskim odrednicama. Posle ovog vremena, između 1842. i 1844. godine, više neće postojati jasno zacrtano proročko vreme. Najduže računanje doseže do jeseni 1844.« (*The SDA Bible Commentary*, 7. sveska, str. 971).

Šta ova izjava Elen Vajt govori o tome zašto moramo da izbegavamo svako buduće određivanje datuma?

JEDENJE KNJIGE

Pročitajte: Otkrivenje 10,8-11. Jedenje u Bibliji označava primanje poruke od Boga koja treba da se objavi ljudima (vidi: Jezekilj 2,8-3,11; Jeremija 15,16). Kada se prima, poruka predstavlja radosnu vest; ali kada se objavljuje, ponekad unosi gorčinu, jer joj se mnogi odupiru i odbacuju je.

Jovanovo gorko-slatko iskustvo u jedenju knjižice (Knjige proroka Danila) povezano je sa otpečaćenjem Danilovih proročanstava za poslednje vreme. Jovan ovde prikazuje Crkvu Ostatka koja je primila nalog da objavljuje večno Jevandelje (vidi: Otkrivenje 14,6.7) na završetku Danilovog vremenskog proročanstva (Danilo 7,25) ili 1260 dana/godina.

Kontekst nagoveštava da Jovanovo viđenje ukazuje na još jedno gorko-slatko iskustvo na završetku proročkog razdoblja od 2300 godina. Kada su, na temelju Danilovih proročanstava, Mileriti smatrali da će se Hristos vratiti 1844. godine, poruka im je bila slatka. Međutim, kada se Hristos nije pojavio kako su očekivali, iskusili su gorko razočarenje i počeli da istražuju Pismo da bi stekli jasnije razumevanje.

Nalog upućen Jovanu da opet prorokuje svetu upućuje na adventističke hrišćane koji svetkuju Subotu, podignute da objavljuju vest o Drugom dolasku povezanu sa proročanstvima iz Knjige proroka Danila i Otkrivenja.

Pročitajte: Otkrivenje 11,1.2. Šta je Jovanu naloženo da učini?

U ovom tekstu nastavljen je prizor iz 10. poglavlja Otkrivenja. Jovanu je bilo naloženo da izmeri Božju crkvu, oltar i one koji se klanjaju u njoj. Ideja merenja u Bibliji slikovito se odnosi na sud (vidi: Matej 7,2). Crkva koju treba izmeriti je na Nebu, gde Isus vrši službu za nas. Spominjanje crkve, oltara i onih koji se klanjaju ukazuje na Dan pomirenja (vidi: 3. Mojsijeva 16,16-19). Ovaj dan je bio dan »merenja« pošto je Bog sudio gresima svoga naroda. Prema tome, Otkrivenje 11,1. odnosi se na sud koji će se odigrati pre Drugog dolaska. Ovaj sud isključivo se tiče Božjeg naroda – onih koji se klanjaju u crkvi.

Tekst Otkrivenje 11,1. pokazuje da poruka nebeskog Svetilišta leži u središtu konačnog objavljivanja Jevandelja, koje obuhvata opravdanje Božjeg karaktera. Kao takva, u potpunosti prikazuje evanđeosku poruku u vezi sa Hristovim pomiriteljskim delom i Njegovom pravednošću kao jedinim sredstvom spasenja za ljudska bića.

Imajući na umu kakvu je središnju ulogu imala krv u obredu na Dan pomirenja (vidi: 3. Mojsijeva 16), kako uvek pred sobom možemo imati misao da je sud dobra vest? Zašto je ova istina toliko važna?

DVA SVEDOKA

Pročitajte: Otkrivenje 11,3-6. Na koje načine dva svedoka prikazuju Zoravrelja i Isusa u njihovoj carskoj i sveštencičkoj ulozi? Vidi: Zaharija 4,2.3.11-14.

Pojam dva svedoka potiče iz jevrejskog pravnog sistema, koji zahteva prisustvo najmanje dva svedoka da bi se utvrdila istina (Jovan 8,17). Dva svedoka predstavljaju Bibliju – Stari i Novi zavet. Oni se ne mogu razdvojiti. Božji narod je pozvan da objavljuje celu biblijsku poruku svetu – »volju Božiju« (Dela 20,27).

Svedoci su prikazani kako proriču u kostreti u vreme proročkog razdoblja od 1260 dana/godina (538-1798). Kostret je odeća žalosti (1. Mojsijeva 37,34); upućuje na teško vreme kada su biblijske istine bile sakrivene i potisnute ljudskim običajima.

Svojim rečima opišite šta se dogodilo dvama svedocima na kraju proročkih 1260 dana/godina? Otkrivenje 11,7-13.

Zver koja ubija dva svedoka izlazi iz samog sotoninog prebivališta. Ovo ubijanje svedoka u istorijskom smislu odnosi se na napad ateizma na Bibliju i ukidanje religije, što je povezano sa događajima iz Francuske revolucije. Antireligijski sistem uspostavljen u Francuskoj posedovao je moralnu degradaciju Sodoma, ateističku oholost Egipta, i pobunjenički duh Jerusaliima. Ono što se dogodilo Isusu u Jerusalimu sada se događa Bibliji zbog ovog antireligijskog sistema.

Vaskrsenje svedoka ukazuje na veliko probuđenje interesovanja za Bibliju nakon Francuske revolucije, što je dovelo do nastanka Drugog adventnog pokreta i obnavljanja biblijske istine, osnivanja biblijskih društava i širenja Biblije u celom svetu.

Upravo pred kraj, svet će biti svedok konačnog sveopštog objavljivanja Biblije (Otkrivenje 18,1-4). Ova poslednja poruka izazvaće protivljenje osnaženo demonskim silama, koje će činiti čuda u nameri da obmanu svet i uvuku one koji se klanjaju zveri u konačnu bitku protiv Božjih vernih svedoka (vidi: Otkrivenje 16,13-16; Otkrivenje 14,12).

ZA DALJE PROUČAVANJE

Sedma truba (Otkrivenje 11,15-18) označava završetak ovozemaljske istorije. Došlo je vreme da Bog otkrije svoju silu i vlast. Ova pobunjenička planeta, koja je hiljadama godina bila u vlasti sotone, vraća se pod Božju upravu i vladavinu. Nakon smrti na krstu i vaznesenja na Nebo, Hristos je proglašen zakonitim vladarom Zemlje (Otkrivenje 12,10.11). Sotona nastavlja da pustoši sve što može, znajući da ima malo vremena (Otkrivenje 12,12). Sedma truba objavljuje da su neprijateljske sile pobeđene i da je ovaj svet konačno pod Hristovom pravednom vladavinom.

Sedma truba u kratkim crtama iznosi sadržaj ostatka knjige: 1) *Narodi (neznabošci) se razgnjeviše*: Otkrivenje 12-14. opisuje sotonu koji je ispunjen gnevom (Otkrivenje 12,17), koji sa svoja dva saveznika – zveri iz mora i zveri iz zemlje – priprema narode sveta za borbu protiv Božjeg naroda. 2) *Dode gnjev Tvoj*: Bog odgovara na gnev naroda sa sedam poslednjih zala, na koje se upućuje kao na Božji gnev (vidi: Otkrivenje 15,1). 3) *Vrijeme mrtvima da se sudi* opisano je u tekstu Otkrivenje 20,11-15. 4) *Da se da plata slugama Božjim* prikazano je u 21. i 22. poglavlju Otkrivenja. 5) *Da se pogube oni koji Zemlju pogubiše*: Otkrivenje 19,2. tvrdi da se Vavilonu poslednjeg vremena sudi, jer je uništio Zemlju. Uništenje sotone, njegovih vojski i dva saveznika je poslednji čin drame velike borbe (Otkrivenje 19,11-20,15).

ZA RAZGOVOR:

1. **Ponekad propovedanje Jevandolja može biti gorko iskustvo (Otkrivenje 10,10); naše reči su odbačene, ismejane, i mi lično možemo biti odbačeni i ismejani. Ponekad propovedanje izaziva i protivljenje. Kojih biblijskih ličnosti možete da se setite koje su se suočile sa takvim iskustvima, i šta možemo naučiti iz njihovog iskustva?**
2. **Razmišljajte o sledećoj izjavi: „Stalno iznova primam opomene u vezi sa određivanjem datuma. Božjem narodu nikada više neće biti data poruka koja se temelji na vremenu. Nije naše da znamo tačno vreme izlivanja Svetog Duha ili Hristovog dolaska.” (Elen Vajt, *Selected Messages*, I. sveska, str, 188) Kakve probleme zapažete u vezi sa iscrtavanjem previše detaljnih proročkih tabela o poslednjim događajima posle 1844? Kako se možemo zaštititi od zamki koje to donosi?**

SOTONA, PORAŽENI NEPRIJATELJ

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 12; 1. Mojsijeva 3,15; Isaija 14,12-15; Danilo 7,23-25; 2. Solunjanima 2,8-12; Otkrivenje 13,13.14; Otkrivenje 19,20.

Tekst za pamćenje: »I oni ga pobijediše krvlju Jagnjetovom i riječju svjedočanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti.« (Otkrivenje 12,11)

Tekst od 12. do 14. poglavlja u Otkrivenju priprema nas za deo knjige koji govori o posljednjem vremenu. Dok prvi deo Otkrivenja opisuje duhovne borbe Crkve u neprijateljskom svetu u hrišćanskoj eri, drugi deo se usredsređuje na događaje koji vode do Drugog Hristovog dolaska i Božjeg carstva.

Svrha 12. poglavlja jeste da prikaže veliku sliku koja se krije iza konačne krize svetske istorije. Pokazuje nam razvoj velike borbe između Hrista i sotone kroz istoriju.

U knjizi Otkrivenja sotona je zakleti neprijatelj Boga i Njegovog naroda. Njegovo postojanje je stvarno i on stoji iza svega zla i pobune u univerzumu. On zna da je njegova poslednja prilika da postigne uspeh u borbi protiv Boga pred Drugi dolazak da pobedi u Armagedonskoj borbi. Prema tome, on sve svoje snage ulaže u pripremanje za taj događaj.

Cilj 12. poglavlja Otkrivenja jeste da uveri Božji narod da sotona neće uspeti. Takođe, ono predstavlja opomenu da je sotona odlučan u nameri da povede rat protiv Božje Crkve ostatka poslednjeg vremena i da jedinu nadu i silu za pobedu mogu naći u Hristu.

ŽENA I AŽDAJA

Pročitajte: Otkrivenje 12,1-4. U Jovanovom viđenju pokazala su se dva velika znaka. Prvi je trudna žena sa Detetom, a drugi je aždaja. Ko je ova žena, i šta ovi stihovi uče?

Žena u Bibliji simbol je Božjeg naroda (2. Korinćanima 11,2): čestita žena predstavlja odane vernike, a bludnica otpale hrišćane. Žena u 12. poglavlju Otkrivenja prvo simbolizuje Izrailj, kome se Mesija javio (Otkrivenje 12,1-5), a u tekstu od 13. do 17. stiha pravu Crkvu koja rađa Ostatak.

Ova žena obučena je u sunce, a mesec stoji pod njenim nogama. Sunce u Bibliji je slava Hristovog karaktera i Njegova pravednost (Malahija 4,2). On je »svetlost svetu« (Jovan 8,12), i Njegov narod treba da odsjajuje svetlošću Božjeg karaktera punog ljubavi (Matej 5,14-16). Mesec, kao »manje videlo« (1. Mojsijeva 1,16), ukazuje na starozavetna obećanja koja nagoveštavaju Hristovo delo u evanđeoskoj eri.

Sledeći simbolički znak koji je Jovan zapazio u viđenju bila je velika crvena aždaja. Ona je kasnije poistovećena sa đavolom i sotonom, starom zmijom (Otkrivenje 12,9). U tekstu je rečeno da je svojim repom odvukla trećinu zvezda sa neba na Zemlju. Simbolički, rep je oruđe prevare (Isaija 9,14.15; Otkrivenje 9,10). Nakon što je pao sa svog uzvišenog položaja na Nebu (Isaija 14,12-15), sotonu je prevario trećinu anđela. Ovi pali anđeli su demoni koji pomažu đavolu u suprotstavljanju Bogu i Njegovom delu spasenja (vidi: 1. Timotiju 4,1). U Otkrivenju je aždaja opisana slikom da ima »sedam glava i deset rogova«, i koristi se kao simbol sotoninih oruđa u svetu – neznabožackog Rima (Otkrivenje 12,4) i spiritizma (Otkrivenje 16,13). »Za aždahu se kaže da predstavlja sotonu (Otkrivenje 12,9), koji je pokrenuo Iroda da pokuša da ubije Isusa. Međutim, najvažniji sotonin predstavnik u vođenju rata protiv Hrista i Njegovog naroda tokom prvih stoleća hrišćanske ere bila je Rimaska imperija, u kojoj je mnogoboštvo bilo religija pretežnog dela stanovništva. Zato aždaha, iako je prvenstveno predstavljala sotonu, u širem smislu predstavlja i simbol paganskog Rima.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 438. original)

Pročitajte: Otkrivenje 12,9. Sotona je nazvan »starom zmijom«. Kakva povezanost postoji između teksta 1. Mojsijeva 3,15. i aždajinog pokušaja da uništi ženino potomstvo »kad se rodi« ? (Otkrivenje 12,4)

Sotona je od samog početka čekao rođenje Mesije – Deteta da bi ga usmrtio. Kada se Mesija konačno rodio, sotona je upotrebio paganski Rim (takođe, predstavljen aždajom, Otkrivenje 12,4) u pokušaju da Ga uništi (vidi: Matej 2,13-16). Međutim, Dete »bi uzeto k Bogu i prestolu Njegovu«. (Otkrivenje 12,5)

SOTONA ZBAČEN NA ZEMLJU

**Pročitajte tekst Otkrivenje 12,7-9. u kome se govori o ratu na Nebu. Ka-
kva je bila priroda tog rata koji se završio proterivanjem sotone sa Neba?**

Sotona je bio zbačen sa Neba na početku velike borbe, kada se pobunio protiv Božje vladavine. Želeo je da prigrabi nebeski presto i izjednači se sa »Višnjim«. (Isaija 14,12-15) Otvoreno se pobunio protiv Boga, ali je bio poražen i izgnan na Zemlju. Međutim, prevarivši Adama i Evu, sotona je preuzeo Adamovu vlast nad ovim svetom (Luka 4,6). Kao samozvani vladar ovoga sveta (Jovan 12,31), tražio je pravo da prisustvuje nebeskom savetu kao predstavnik Zemlje (Jov 1,6-12). Međutim, od poraza na krstu, kretanje sotone i njegovih palih anđela ograničeno je na Zemlju kao tamnicu, dok ne prime svoju kaznu (2. Petrova 2,4; Juda 1,6).

Isus je svojom smrću otkupio ono što je bilo izgubljeno, a sotonin pravi karakter je otkriven pred univerzumom. »Sotona je uvideo da je njegova laž razobličena. Njegova vladavina je otkrivena bezgrešnim anđelima i svemiru. Otkrio je sebe kao ubicu. Prolivši krv Božjeg Sina, izgubio je svaku naklonost nebeskih bića. Odsada je njegovo delovanje ograničeno.« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 761. original) Pred celim univerzumom, vladavina nad Zemljom bila je prebačena sa sotone na Isusa, koji je bio proglašen zakonitim vladarom nad Zemljom (Efescima 1,20-22; Filibljanima 2,9-11).

Isus je prorekao ovaj događaj sledećim rečima: »Sad je sud ovome svijetu; sad će biti istjeran knez ovoga svijeta napolje.« (Jovan 12,31)

Sa ovom osudom sotone »posta spasenije i sila i carstvo Boga našega i oblast Hrista Njegova«. (Otkrivenje 12,10) Sotona još uvek ima ograničenu silu da povredi Božji narod na Zemlji, ali shvata da »vremena malo ima« (Otkrivenje 12,12). Međutim, iako je njegovo vreme zaista »kratko«, on čini sve što može da izazove bol, patnju i propast ovde na Zemlji.

Čemu nas tekst Otkrivenje 12,11. uči o tome kako da se odbranimo od đavola? (Vidi: Efescima 6,10-18)

RAT NA ZEMLJI

Pročitajte: Otkrivenje 12,13.14. Nakon što je zbačen sa Neba, sotona nastavlja svoj napad na Crkvu u toku proročkih 1260 dana/godina. Kako je Bog bio uključen u život Crkve u tom razdoblju?

»Zbacivanje sotone kao opadača braće na Nebu izvršeno je zahvaljujući uzvišenom Hristovom delu, predavanju svog života. Uprkos sotoninom neprestanom neprijateljstvu, plan otkupljenja je ostvaren... Sotona, znajući da će mu carstvo koje je prigrabio na kraju biti oduzeto, odlučio je da ne šteti sredstva u nameri da uništi što je više moguće stvorenja koja je Bog stvorio prema svom obličju. On mrzi čoveka zato što je Hristos prema njemu pokazao samilost i ljubav koja prašta. Zato se on sada priprema da učini svaku moguću prevaru da bi čovek bio izgubljen; on je nastavio svoje delovanje sa više energije zbog svog beznadežnog stanja.« (Elen Vajt, *The Spirit of Prophecy*, 3. sveska, str. 194.195)

Sotona bez sumnje nastavlja svoje delovanje na Zemlji izlivajući svoj gnev na predmet velike Hristove ljubavi na Zemlji – Crkvu. Međutim, Crkva uživa božansku zaštitu u usamljenim, pustim mestima na Zemlji u toku proročkog razdoblja od 1260 dana/godina.

Vreme progonstva od strane sotone spominje se dva puta u 12. poglavlju Otkrivenja, kada se govori o 1260 dana/godina (Otkrivenje 12,6) i »vremenu, vremenima i pola vremena. (Otkrivenje 12,14) Oba vremenska razdoblja odnose se na trajanje progonstva od strane malog roga spomenutog u tekstu Danilo 7,23-25. U Bibliji, proročki dani simbolizuju godine. Vreme u istoriji koje odgovara ovom proročkom razdoblju je period između 538. i 1798. godine, kada je Rimokatolička crkva, kao crkveno-državna sila, vladala Zapadnim svetom do 1798, kada je Napoleonov general Bertije, makar privremeno, zaustavio rimsku tlačiteljsku silu.

U toku ovog dugog razdoblja progonstva, aždaja iz svojih usta ispušta vodu kao reku da bi uništila ženu. Vode predstavljaju ljude i narode (Otkrivenje 17,15). Rim je vojske i narode poslao protiv Božjeg vernog naroda tokom tog perioda. Pred kraj ovog proročkog razdoblja, prijateljska zemlja guta vode i spasava ženu, pružajući joj sigurnu zaštitu. Ova slika ukazuje na utočište koje je Amerika pružila svojom verskom slobodom (Otkrivenje 12,16).

Razmislite koliko je progonstvo trajalo: 1260 godina. Šta nam ova činjenica govori o tome koliko smo ograničeni u razumevanju zašto nečemu, kao što je Hristov povratak, treba toliko mnogo vremena, makar sa naše tačke gledišta?

RAT PROTIV OSTATKA

Pročitajte: Otkrivenje 12,17. Protiv koga sotona na kraju vremena stupa u rat?

Reč ostatak opisuje one koji ostaju verni Bogu, dok većina odlazi u otpadništvo (1. O carevima 19,18; Otkrivenje 2,24). Dok veliki broj ljudi u svetu na kraju vremena staje na sotoninu stranu, grupa ljudi koje je Bog podigao posle 1798. ostaće verna Hristu uprkos sotoninom velikom gnevu.

Koje su dve osobine Ostatka zabeležene u tekstu Otkrivenje 12,17? Kako neko može biti siguran da pripada Božjem ostatku poslednjeg vremena?

Ostatak poslednjeg vremena drži Božje zapovesti. Trinaesto poglavlje Otkrivenja pokazuje da će prva ploča Dekaloga biti u središtu sukoba poslednjeg vremena. Ključni činilac prve četiri zapovesti jeste klanjanje. Glavno pitanje u konačnoj krizi jeste kome se treba klanjati. Dok će ljudi u svetu izabrati da se klanjaju ikoni zverinoj, Ostatak će se klanjati Bogu Stvoritelju (Otkrivenje 14,7). Četvrta zapovest o Suboti, jasno ukazuje na Boga kao našeg Stvoritelja, što je jedan od razloga zašto će Subota odigrati presudnu ulogu u konačnoj krizi na kraju vremena.

Takođe, druga odlika Ostatka poslednjeg vremena je da »imaju svedočanstvo Isusa Hrista«, što je prema tekstu Otkrivenje 19,10. »duh proroštva«. Upoređivanjem ovog stiha sa tekstom Otkrivenje 22,9, vidimo da su Jovanova »braća« koja imaju svedočanstvo Isusovo, proroci. Prema tome, »svedočanstvo Isusovo« odnosi se na Isusa koji svedoči o istini preko svojih proroka, kao što je činio preko Jovana (Otkrivenje 1,2). Otkrivenje pokazuje da će Božji narod na kraju vremena imati »duh proroštva« u svojoj sredini, da ih vodi kroz teška vremena, pošto će sotona učiniti svaki napor da ih prevari i uništi. Nama je, kao adventističkim hrišćanima, dat taj dar proročkog uvida u službi i spisima Elen Vajt.

Šta smatrate jednim od najneverovatnijih uvida datih kroz »duh proroštva«? Kakve obaveze nam taj dar donosi, i kao pojedincima i kao Crkvi?

SOTONINA STRATEGIJA NA KRAJU VREMENA

Otkrivenje 12,17. označava promenu u sotoninoj strategiji, dok pokušava da pridobije ljude ovoga sveta i prevari Hristove verne sledbenike. U toku čitave hrišćanske istorije on se suprotstavljao Božjem delu spasenja, prvenstveno pomoću većih kompromisa unutar Crkve i pomoću prisile i progonstva izvan nje. Istorija pokazuje da se ovoj strategiji, iako uspešnoj mnogo vekova, usprotivila reformacija i postepeno ponovno otkrivanje biblijskih istina od strane Božjeg naroda. Međutim, pošto sotona shvata da vreme ističe, on pojačava svoje napore i »otide da se pobije« sa Božjim ostatkom poslednjeg vremena (Otkrivenje 12,17). Njegovi napadi na Ostatok obuhvatiće veliku prevaru. Duhovi đavolski činiće čuda i vršiće spiritička dela. (Otkrivenje 16,14) Ova promena u sotoninoj strategiji odgovara prelasku sa usredsređenosti na istoriju na usredsređenost na poslednje vreme (Matej 24,24).

Značajno je zapaziti da se reč *vara* često javlja u tekstu od 12. do 20. poglavlja Otkrivenja u opisivanju sotoninog delovanja na kraju vremena. Rečju *vara* počinje (Otkrivenje 12,9) i završava se (Otkrivenje 20,7-10) opis sotoninih aktivnosti na kraju vremena.

Pročitajte sledeće tekstove: 2. Solunjanima 2,8-12; Otkrivenje 13,13,14; Otkrivenje 19,20. Kakva je priroda sotonine obmane na kraju vremena?

Tekst iz Otkrivenja od 12. do 20. poglavlja prikazuje sotonu koji nastoji da pridobije svetske saveznike. On koristi versko-političku silu, ali i političke sile, da izvrši svoj posao: paganski Rim, predstavljen aždajom (Otkrivenje 12,4,5); zatim silu simbolički predstavljenu kao zver iz mora (Otkrivenje 12,6,15; Otkrivenje 13,1-8); i konačno, silu simbolički predstavljenu kao zver iz zemlje (Otkrivenje 13,11). U ostatku knjige, članovi ovog sotoninskog trostrukog saveza – paganizam/spiritizam – aždaja; Rimokatolička crkva – zver iz mora; i otpali protestantizam – zver nalik jagnjetu ili zver iz zemlje – nerazdvojivo su ujedinjeni u suprotstavljanju Božjem delovanju u svetu. Oni udruženim snagama nastoje da prevare ljude, da bi ih odvratili od Boga i doveli na stranu sotone u bici »za onaj veliki Dan Boga Svedržitelja«. (Otkrivenje 16,13,14) Ovi lažni sistemi biće zajedno uništeni prilikom Drugog dolaska (Otkrivenje 9,20), dok će aždaja, đavo koji deluje preko ovih zemaljskih sila (Otkrivenje 12,9), biti uništena na isteku hiljadu godina (Otkrivenje 20,10). Otkrivenje pokazuje da će prevara poslednjeg vremena biti toliko velika da će većina ljudi izabrati put uništenja (Matej 7,13).

Dva puta se u Otkrivenju upućuje poziv za mudročću i duhovnom pronicljivošću da se uoči obmanjivački karakter sotoninih aktivnosti na kraju vremena i da bi im se moglo odupreti (Otkrivenje 13,18; Otkrivenje 17,9). O kakvoj mudrosti je ovde reč? Kako prema tekstu Jakov 1,5. možemo steći tu mudrost?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Elen Vajt *Velika borba* pročitajte poglavlje »Sotonine zamke«, str. 518-530. original.

Svrha 12. poglavlja Otkrivenja prvenstveno je da kaže Božjem narodu da su događaji posljednjih dana deo Velike borbe između Hrista i sotone i njegovih demonskih sila. Knjiga upozorava Božji narod sa čim se sada suočava i sa kim treba da se suoči na mnogo ozbiljniji način u budućnosti – sa iskusnim i gnevnom neprijateljem. Pavle nas upozorava na sotonino delovanje u poslednje vreme »sa svakom silom, i znacima i lažnijem čudesima, i sa svakom prijevaram nepravde među onima koji ginu, jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli«. (2. Solunjanima 2,9,10)

Otkrivenje nas podstiče da ozbiljno shvatimo budućnost i da svoje oslanjanje na Boga učinimo najvišom vrednošću. Sa druge strane, Otkrivenje nas uverava da sotona, iako snažan i iskusan neprijatelj, nije dovoljno snažan da pobedi Hrista (vidi: Otkrivenje 12,8). Božji narod može da pronađe nadu samo u Onome koji je u prošlosti ponedonosno porazio sotonu i njegove demonske sile. On je obećao da će biti sa svojim vernim sledbenicima »u sve dane do svršetka vijeka« (Matej 28,20).

Za razgovor:

1. **Kao adventistički hrišćani smatramo da ispunjavamo osobine Ostataka poslednjeg vremena. Kakva prednost! Takođe, kakva odgovornost! (Vidi: Luka 12,48) Međutim, zašto moramo biti pažljivi da ne pomislimo da nam ova uloga može garantovati lično spasenje?**
2. **»Previše govorimo o sotoninoj sili. Istina je da je sotona moćno biće; ali zahvaljujem Bogu na silnom Spasitelju, koji je zbacio zloga sa Neba. Mi razgovaramo o svom neprijatelju, molimo se u vezi sa njim, razmišljamo o njemu; i on biva sve veći u našoj mašti. Zašto ne bismo govorili o Isusu? Zašto ne bismo razmišljali o Njegovoj sili i ljubavi? Sotona se raduje kada uveličavamo njegovu snagu. Držite se Isusa, razmišljajte o Njemu, i gledajući u Njega, menjaćete se u Njegovo obličje.« (Elen Vajt, *Advent Review and Sabbath Herald*, 19. mart 1889) Na koji način hrišćani uvećavaju sotoninu silu? Sa druge strane, kakve opasnosti leže u poricanju ne samo sotonine sile, već i njegovog postojanja?**

SOTONA I NJEGOVI SAVEZNICI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 13; Otkrivenje 17,8; Danilo 7,24; 2. Solunjanima 2,2-12; Otkrivenje 12,14-16; 1. O carevima 18,38.

Tekst za pamćenje: »I razgnjevi se zmija na ženu, i otiđe da se pobije sa ostalijem potomstvom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedočanstvo Isusa Hrista.« (Otkrivenje 12,17)

Dvanaesto poglavlje Otkrivenja opisuje sotonin napad na Božji verni narod – uključujući i progonstvo od strane paganskog Rima i kasnije papskog Rima u toku 1260 dana/godina (538-1798; vidi: Otkrivenje 12,6.13.14; odeljak od utorka u 7. lekciji). Trinaesto poglavlje detaljnije opisuje sotonine napade u toku hrišćanske istorije, u kojima su mu pomogla dva saveznika, oba prikazana kao zveri. Pod sotoninom upravom, aždaja i ove dve zveri ujediniće se na kraju vremena protiveći se Božjem otkupiteljskom delu i nastojeći da pridobiju odanost sveta.

Reč opomene ovde je neophodna. Lakše je tumačiti proročanstva koja su se već ispunila u prošlosti. Međutim, kada je reč o proročanstvima koja tek treba da se ostvare, poput onih iz odeljka od utorka, moramo biti oprezniji. Bog nam pokazuje šta će se dogoditi na kraju vremena da ne bismo bili iznenađeni, ali On nam ne otkriva svaku pojedinost koju bismo želeli da znamo.

Ne smemo da zaboravimo da iako ova proročanstva govore šta će se dogoditi na kraju, ne kažu tačno kada i kako će se poslednji događaji odigrati. Moramo, prema tome, biti pažljivi da ne nagađamo izvan onoga što proročanstva govore. Ne zaboravimo da proročanstva iz Otkrivenja imaju praktičnu svrhu: da nas pouče kako da živimo danas i kako da se pripremimo za budućnost.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 13,1-4.8; Otkrivenje 17,8. Kakve osobine i životna razdoblja ove zveri zapažate?

Jovan posmatra kako strašna zver izlazi iz mora. Dok zver predstavlja političku silu, opis zveri iz mora ukazuje na političku silu kojoj je religija vladajuća odlika. More simbolički predstavlja gusto naseljenu Evropsku oblast iz koje se zver iz mora uzdiže na vlast posle pada Rimskog carstva (vidi: Otkrivenje 17,15).

Jovan opisuje zver dok izranja iz vode. Ona ima sedam glava i deset rogova, kao i aždaja u tekstu iz Otkrivenje 12,3.4. prikazujući time blisku povezanost sa neznabožačkim Rimom. Na glavama zveri nalaze se hulna imena, a na rogovima carske krune. Glave zveri su carstva koja sotona koristi u progonstvu Božjeg naroda tokom istorije (vidi: Otkrivenje 17,9-11). Hulna imena ukazuju na božanske titule koje zver prisvaja. Deset rogova, koji upućuju na tekst Danilo 7,24. predstavljaju narode koji su ponikli iz Rimskog carstva nakon njegove propasti. Sve ove osobine zveri iz mora ukazuju na papstvo koje je izraslo iz Rimske imperije.

Zver iz mora liči na leoparda koji ima stopala kao medved, a usta kao lav. Kao takva, zver poseduje osobine četiri zveri (simbola svetskih carstava) iz teksta Danilo 7,2-7: Vavilona, Medo-Persije, Grčke i Rima. Međutim, Jovan ih navodi obrnutim redosledom, što sa njegove tačke gledišta iz prvog veka pokazuje da je zver iz mora povezana sa četvrtom zveri iz 7. poglavlja Knjige proroka Danila, Rimskim carstvom.

Aždaja (pagansko Rimsko carstvo osnaženo sotoninom silom) dala je zveri svoju silu, presto i veliku vlast. Kao što je Otac dao svoj presto i vlast Hristu (Otkrivenje 2,27), tako i sotona postavlja zver kao svog savladara i predstavnika na Zemlji.

Prema tekstu Otkrivenje 13,5-7. zver će vršiti progonstvo kroz hrišćansku istoriju u trajanju od 42 »meseca«. Kao što smo videli, progonstvo čiste žene trajalo je za »vreme, vremena i pola vremena«; odnosno tri i po »vremena« ili proročke »godine« (Otkrivenje 12,13.14; uporedite: Danilo 7,25). Četrdeset i dva proročka »meseca« jednaka su broju koji se dobije kada se 30 dana pomnoži sa 42 i iznosi 1260 dana/godina (Otkrivenje 12,6). Prema tome, »vreme, vremena i pola vremena«, 42 »meseca« i 1260 »dana« odnose se na isti vremenski period od 1260 godina. Ova faza završava se kada jedna od glava zveri biva smrtno ranjena, dovodeći do privremene smrti zveri. Kada se rana zacelila, zver se vratila u život. Ovo izaziva divljenje sveta i on se klanja i aždaji i zveri.

DELA ZVERI IZ MORA

U tekstu Otkrivenje 13,5. navedeno je koliko će tačno progonostrvo trajati, kao što smo spomenuli u odeljku od nedelje. Četrdeset i dva meseca u toku kojih će zver delovati isto je vremensko razdoblje kao 1260 dana/godina progonostrva žene/Crkve iz teksta Otkrivenje 12,6.14. (Proročki dan predstavlja godinu [4. Mojsijeva 14,34; Jezekilj 4,6] Vidi: odeljak od utorka u 7. lekciji). Godina 538. obeležava početak ovog proročkog razdoblja, kada je Rimaska crkva, sa papom na čelu, uspostavila crkveno-državnu silu koja je vladala zapadnim svetom u toku srednjeg veka. Događaji u Francuskoj revoluciji naneli su smrtnu ranu zveri 1798. godine, dovodeći na taj način crkvenu tlačiteljsku vlast i državnu religiju privremenom kraju.

Uporedite Otkrivenje 13,5-8. sa tekstovima Danilo 7,24.25. i 2. Solunjanima 2,2-12. Na koji način delovanje zveri iz mora odražava opise malog roga i čoveka bezakonja?

O delima zveri iz mora u toku proročkih 1260 dana/godina govori se kao o huljenju. Hula u Novom zavetu može da označi nečiju težnju da se izjednači sa Bogom (Jovan 10,33; Matej 26,63-65) i prisvoji Njegovu vlast (Marko 2,7). Hule zveri iz mora usmerene su »na Boga, da huli na ime Njegovo, i na kuću Njegovu, i na one koji žive na Nebu«. (Otkrivenje 13,6) Mesto na kome Bog prebiva je Svetilište na Nebu, u kome Hristos služi u korist našeg spasenja. Zver iz mora poriče Hristov posrednički rad pokušavajući da ga zameni sveštenstvom koje tvrdi da pruža spasenje i oprostjenje greha. Prisivajanje ove vlasti koja pripada samo Bogu je suština hule.

Trinaesto poglavlje Otkrivenja ukazuje na vreme najvećeg otpadništva u hrišćanstvu kada je rimski katolicizam sa papom na čelu prisvojio Božji položaj i Njegova isključiva prava. Oni koji su odbili pokornost Rimu, doživeli su progonostrvo i smrt. Iako se danas takve izjave smatraju grubim, čak i fanatičnim, sadašnjost ne može izbrisati prošlost, ma koliko pojedini ljudi to želeli.

Kako možemo ostati verni proročanstvu o crkvenoj istoriji, a ipak, u isto vreme, biti ljubazni i oprezní, kada iznosimo ove istine drugima?

ZVER KOJA IZLAZI IZ ZEMLJE

Prva polovina 13. poglavlja Otkrivenja opisuje aktivnu rimokatoličku silu u toku proročkog razdoblja od 1260 dana/godina. U vreme Francuske revolucije, ova versko-politička sila zadobila je smrtnu ranu. Međutim, smrtna rana je na kraju bila izlečena, zahvaljujući čemu se ovaj sistem vratio u život. Druga polovina poglavlja opisuje kako će se zapravo dogoditi izlečenje zverine smrtno rane.

Pročitajte: Otkrivenje 13,11. Kakve osobine ima druga zver? U svetlosti teksta Otkrivenje 12,14-16, u čemu je značaj činjenice da se ova zver javlja iz zemlje?

Jovan posmatra još jednu zver. Za razliku od prve, druga zver izlazi iz zemlje. Ona predstavlja svetsku silu i ima uticaj iste važnosti kao i prva. Međutim, suprotno zveri iz mora, koja je izgledala zastrašujuće, zver iz zemlje izgleda bezopasno, makar, u početku. Ima »dva roga kao u jagnjeta« (Otkrivenje 13,11), koje je simbol Hrista. Prema tome, ova sila poslednjeg vremena ima pojavu nalik Hristu.

Ova sila uzdiže se u oblasti koja je štitila ženu, simbol Božje prave crkve, od reke koju je azdaja isпустиła za njom na kraju proročkih 1260 dana/godina (Otkrivenje 12,14-16). Ova zver iz zemlje je očigledno novi učesnik na poprištu događaja, koja se uzdigla kao svetska sila nakon što je zver iz mora zadobila smrtnu ranu u vreme Francuske revolucije, što znači da je zver iz zemlje isključivo učesnik poslednjih događaja.

»Koja je država u Novom svetu 1798. godine počela da stiče moć, da pruža dokaze o svojoj budućoj veličini i snazi i privlači pažnju celoga sveta? Primena ovog simbola je nesumnjiva. Jedna država, i samo jedna jedina, ispunjava najave ovog proročanstva, koje nesumnjivo ukazuje na Sjedinjene Američke Države.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 440. original)

Tekst Otkrivenje 13,11. pokazuje, međutim, da će Amerika, uglavnom protestantska zemlja, na kraju početi da govori poput azdaje, poput samog đavola, imajući uticaj širom sveta sličan onom koji je imalo Rimsko carstvo. Ova sila poslednjeg vremena učiniće da se čitav svet pokloni prvoj zveri, koja je zadobila smrtnu ranu. Drugim rečima, Sjedinjene Države, koje su u jednom trenutku pružile zaštitu i sigurno utočište Crkvi, u drugom će izvršiti progonstvo u događajima poslednjeg vremena.

Kada su Sjedinjene Države prvi put prepoznate kao druga zver iz 13. poglavlja Otkrivenja, ni približno nisu imale silu i uticaj kakav danas imaju. Kako ova činjenica pomaže da se potvrdi da su Sjedinjene Države sila opisana u ovom proročanstvu?

IKONA ZVERINA

Pročitajte: Otkrivenje 13,12.13. Kako tekstovi iz 1. O carevima 18,38. i Dela 2,3. pomažu da shvatimo prirodu obmanjujućih dela zveri koja je nalik jagnjetu – od kojih je najveće spuštanje ognja sa neba?

Čineći čuda, zver nalik jagnjetu uveriće mnoge da su njene reči istinite uprkos tome što nisu u potpunom skladu sa Pismom. »Posredstvom spiritizma događaće se natprirodna zbivanja, bolesnici će ozdravljati, i biti činjena mnoga nepobitna čuda.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 588. original) Ova čuda pomažu zveri koja je kao jagnje da ubedi stanovnike Zemlje da načine ikonu zveri iz mora koja je zadobila smrtnu ranu.

Iscljenje smrtno rane zveri iz mora odnosi se na obnavljanje rimskog papstva kao versko-političke sile. Zver nalik jagnjetu, takođe, će početi da govori kao aždaja i vršiće silu zveri iz mora, pokazujući da će postati netrpeljiva kao narodi predstavljeni ovim simbolima.

»Takva dela biće u izrazitoj suprotnosti s načelima ove vladavine, s prirodom njenih slobodnih ustanova, s neposrednim i svečanim zavetima Deklaracije o nezavisnosti i Ustava... Međutim, nedoslednost ovakvog postupanja ne bi bila ništa veća od one koja je prikazana simbolom. Radi se o zveri s rogovima kao u jagnjeta – koja izgleda neporočna, nežna i bezopasna, iako govori kao aždaja.

Govoreći onima što žive na Zemlji da načine ikonu zveri koja imaše ranu smrtu i osta živa.' Ovdje je jasno opisan oblik državne vlasti u kojoj zakonodavna vlast stoji u rukama naroda, što je najizrazitiji dokaz da su Sjedinjene Države stvarno država navedena u proročanstvu.

Međutim, šta je 'ikona zverina'? Kako se ona može načiniti? Ikonu treba da načini dvoroga zver, i ona predstavlja zver. Ona se zato i naziva ikona zverina. Da bismo otkrili kako izgleda ikona i kako treba da nastane, moramo proučiti karakteristike same zveri – papstva.

Kada se prva Crkva pokvarila odstupajući od jednostavnosti Jevanđelja i prihvatajući neznabožačke obrede i običaje, izgubila je Božju silu i Božji Duh; da bi zadobila kontrolu nad savešću ljudi potražila je podršku svetovne vlasti. Posledica je bilo papstvo, Crkva koja je usmeravala moć države i služila se njome da bi unapredila svoje interese, posebno prilikom kažnjavanja 'jeretika'...

Kada vodeće Crkve u Sjedinjenim državama, ujedinjene oko dogmi koje su im zajedničke, počnu da utiču na državu da nametne njihove dekrete i podrži njihove ustanove, onda će protestantska Amerika stvoriti ikonu ili kopiju rimske hijerarhije, a izricanje građanskih kazni onima koji drugačije veruju biće neizbežna posledica...

'Ikona zverina' predstavlja onaj oblik otpalog protestantizma koji će se razviti, kada protestantske Crkve budu zatražile pomoć građanskih vlasti da nametnu svoje dogme.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 442-445. original)

Trinaesto poglavlje Otkrivenja nagoveštava da će zver nalik jagnjetu imati vodeću ulogu u konačnoj krizi. Ova svetska sila uspostaviće globalni sistem u pokušaju da kontroliše verovanje ljudi.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 13,16.17; 5. Mojsijeva 6,4-8. Kako je stavljanje žiga na desnu ruku ili na čelo povezano sa Božjim zapovestima?

Ljudi iz svih društvenih staleža biće primorani da prime žig zveri na desnu ruku ili čelo. Kao što pečat na čelu ukazuje na one koje Bog smatra svojim (Otkrivenje 7,3.4; Otkrivenje 14,1), tako žig zveri upućuje na one koji se klanjaju zveri.

Žig zveri nije vidljivi znak. Njegovo stavljanje na desnu ruku ili čelo predstavlja falsifikat uputstva koje je Mojsije dao Izrailjcima da vežu Božji zakon kao znak na svoju ruku ili čelo (5. Mojsijeva 6,8). Desna ruka odnosi se na ponašanje, a čelo na um ili umnu saglasnost. Pojedinci će izabrati da prime žig zveri da bi izbegli pretnju smrću, dok će drugi i umno i duhovno u potpunosti biti posvećeni ovom otpalom sitemu bogoslužjenja.

Središnje pitanje u konačnoj krizi biće obožavanje i poslušnost Bogu u vidu držanja Njegovih zapovesti (Otkrivenje 14,12). Zapovest o Suboti naročito će biti ispit vernosti i poslušnosti Bogu. Kao što je Subota osobit znak poslušnosti Božjeg vernog naroda (Jezekilj 20,12.20), tako je žig zveri znak odanosti zveri.

Žig zveri uključuje zamenu Božjih zapovesti ljudskom zapovesti. Najveći dokaz ove činjenice je ljudski ustanovljena institucija nedelje (vidi: Danilo 7,25) kao dan za bogoslužjenje umesto sedmog dana Subote, dana koji je naš Stvoritelj odredio u Pismu.

Pokušaj da se znak Božjeg autoriteta zameni drugim danom jeste pokušaj da se prisvoji Božja uloga i sila. »Žig zveri je papski dan od odmora... Kad izađe naredba koja će nametati lažni dan od odmora i kad glasna vika Trećeg anđela upozori ljude da se ne poklone zveri i njenoj ikoni.... tada će oni koji ostanu u prestupu primiti žig zveri.« (Elen Vajt, *Evangelizam*, str. 234.235. original)

U tekstu Otkrivenje 13,18. zabeleženo je: »Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izračuna broj zvijeri, jer je broj čovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.« Ko je ovaj čovek? Pavle ga naziva »čovekom bezakonja« (2. Solunjanima 2,3). Ovakav naziv ukazuje na papsku silu simbolički predstavljenu kao zver iz mora, čija hulna imena na glavama upućuju na njen pokušaj da prisvoji božansku titulu, navodno zauzimajući mesto Božjeg Sina na Zemlji.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Subota će prema Otkrivenju biti znak poslušnosti na kraju istorije. Međutim, ne smemo zaboraviti da ukoliko neko svetkuje nedelju *sada*, to ne znači da ima žig zveri. Držanje nedelje postaće »žig zveri« samo kada ljudi, i pored obmana koje se tu kriju, i jasnog razumevanja pitanja u vezi sa izborom dana za bogoslužjenje, odluče za ili protiv Boga. Međutim, to vreme tek treba da dode.

»Niko još nije primio žig zveri. Vreme probe još nije nastupilo. Iskrenih hrišćana ima u svakoj Crkvi, ne izuzimajući Rimokatoličku. Niko neće biti osuđen dok ne primi svetlost i ne uvidi obaveze iz četvrte zapovesti. Ali kad izađe naredba koja će nametati lažni dan od odmora i kad glasna vika Trećeg anđela upozori ljude da se ne poklone zveri i njenoj ikoni, tada će biti povučena jasna linija između laži i istine. Tada će oni koji ostanu u prestupu primiti žig zveri.« (Elen Vajt, *Evangelizam*, str. 234.235. original)

Zapamtimo da svetkovanje nedelje danas ne čini bilo koga izgubljenim kao što ni svetkovanje Subote ne čini spasenim. Međutim, bliži se vreme kada će »žig zveri« postati glavno pitanje i kada će biranje dana za bogoslužjenje postati ispit vernosti. Otkrivenje poziva Božji narod da uzme Bibliju i da srčanim i istraživačkim duhom proučava proročku reč, i učini svaki napor da Jevanđeljem dosegne one koji danas još ne poznaju Hrista.

ZA RAZGOVOR:

1. Dok posmatrate današnje prilike u svetu, kakva kretanja zapažate u oblasti religije i politike koje vode ka ispunjenju proročanstva iz 13. poglavlja Otkrivenja?
2. Dok čekamo kraj, kakav stav treba da imamo prema hrišćanima iz drugih verskih zajednica? Razmislite o sledećem savetu: »Naši pastori treba da nastoje da se približe pastorima drugih verskih zajednica. Molite se za ove ljude za koje Hrostos posreduje i molite se sa njima. Svečana odgovornost je njihova. Kao Hristovi glasnici treba da pokažemo duboko, iskreno interesovanje za ove pastire stada.« (Elen Vajt, *Testimonies for the Church*, 6. sveska, str. 78)

Kako u stavu prema hrišćanima iz drugih verskih zajednica možemo izbeći ispoljavanje nadmoćnog stava ili nehrišćanski duh? Kako terba da pokažemo poštovanje prema njima i njihovoj veri bez ugrožavanja svojih verovanja?

BOŽJE VEČNO JEVANĐELJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 14,6-12; Matej 24,14; Propovednik 12,13.14; 2. Mojsijeva 20,2-11; Isaija 21,9; Isaija 34,8-10.

Tekst za pamćenje: »Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu.« (Otkrivenje 14,12)

Otkrivenje pokazuje da će sotonina prevara u posljednje vreme biti toliko uspešna da će svet izabrati da se klanja zveri i primi njen žig. Ipak, prema tekstu iz knjige Otkrivenje 14,1-5. Bog će imati svoj Ostatak, one koji će čvrsto stajati uz Njega kada većina sveta neće.

Ljudi će na kraju morati da odluče, ne da li da služe ili ne (svi uvek nekome služe), već kome da služe. Oni koji se budu klanjali zveri primiće žig na svojoj desnoj ruci ili na čelu, što simbolički predstavlja njihovu odluku da služe ovom otpalom sistemu svojim delima i/ili umom.

Svet će istovremeno svedočiti velikom objavljivanju Jevanđelja, kakvog nije bilo od dana Pedesetnice. Pre nego što Božji sudovi budu izliveni na pobunjenički ljudski rod, Bog će poslati svoje poruke opomene »svakom plemenu i jeziku i koljenu i narodu« (Otkrivenje 14,6). Bog ne želi da iko pogine, već da svi budu spašeni, što je razlog zbog koga je Hristos umro za celo čovečanstvo. Pitanje je ko će prihvatiti taj dar, a ko ne.

Bog pred sam kraj šalje svoje poruke opomene, simbolički predstavljene u vidu tri anđela koji lete nebom i objavljuju vest. Grčka reč za anđela (*angelos*) znači »glasnik«. Određene pojedinosti iz Otkrivenja ukazuju da tri anđela predstavljaju Božji narod kome je povereno da poruku poslednjeg vremena objavi svetu.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 14,6; Matej 24,14. Za Prvu anđeosku vest rečeno je da je »večno Jevanđelje«. (Otkrivenje 14,6) Šta nam to govori o sadržaju i svrsi prve anđeoske vesti? Zašto je ova vest u središtu svega u šta verujemo?

Prva poruka za poslednje vreme tiče se objavljivanja Jevanđelja u okviru časa Božjeg suda koji je došao na svet. Jevanđelje je Radosna vest o Bogu, koji spasava ljudska bića na osnovu vere u Isusa Hrista i onoga što je On učinio za njih. Ono je »večno« zato što se Bog nikada ne menja. Njegov plan je postavljen čak i pre nego što smo postojali (2. Timotiju 1,9; Titu 1,2). Prva anđeoska vest obuhvata i spasenje i sud. To je radosna vest za one koji Bogu odaju slavu i klanjaju Mu se kao Stvoritelju, ali je, takođe, i opomena o sudu upućena onima koji odbacuju Stvoritelja i znak pravog bogoslužjenja koji je dao – sedmi dan Subotu.

Tri anđela prikazana su kako objavljuju vest »velikim glasom« (Otkrivenje 14,7.9). Ove poruke su hitne i važne; svi moraju da ih čuju, jer se tiču njihove večne sudbine. Kao takve, moraju se objaviti svakom plemenu, jeziku i narodu. Ovo objavljivanje naročito je značajno jer će na kraju vremena zver upotrebiti vlast nad »svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom«. (Otkrivenje 13,7) Na sotonine prevare raširene u celom svetu na kraju vremena biće odgovoreno objavljivanjem Jevanđelja širom sveta.

Božji narod propoveda Trostruku anđeosku vest i time se suprotstavlja sotonu i njegovim saveznicima na kraju vremena – aždaji, simbolu paganizma/spiritizma; zveri iz mora, sili koja predstavlja Rimokatoličku crkvu; zveri nalik jagnjetu, ili lažnom proroku, predstavniku otpalog protestantizma u Sjedinjenim Državama (Otkrivenje 13). Sotona koristi ove sile poslednjeg vremena u vreme šestog pečata (Otkrivenje 16,13.14). Prema tome, svetu su predstavljene dve suprotne vesti, od kojih svaka ima cilj da pridobije odanost ljudi na Zemlji.

Kao adventistički hrišćani pozvani smo da dosegne svet istinama za poslednje vreme sadržanim u Trostrukoj anđeoskoj vesti. Šta činite da postignete da se upravo to ostvari? Šta biste još mogli učiniti?

PRVA ANĐEOSKA VEST: PRVI DEO

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 14,7; Propovednik 12,13.14. Šta znači »bojati se Boga«? Kako se pojam bojanja Boga odnosi na Jevandlje, i kako je Jevandlje povezano sa Božjim zapovestima? (Vidi: Rimljanima 7,7-13) Kakva povezanost postoji između bojanja i proslavljanja Boga?

Poziv »bojte se Boga i podajte Mu slavu« (Otkrivenje 14,7) upućuje se u kontekstu »večnog Jevandlja«. Saznanje šta je Hristos učinio za naše spasenje ima za ishod naš pozitivan odgovor.

Bojanje Boga i odavanje slave Njemu u Bibliji tesno su povezani (Psalmi 22,23; Otkrivenje 15,4). Zajedno, označavaju ispravnu zajednicu sa Bogom (Jov 1,8) i poslušnost Njemu.

Bojati se Boga ne znači plašiti Ga se, već shvatiti Ga ozbiljno i dozvoliti Mu da bude prisutan u našem životu. Božji narod poslednjeg vremena je narod koji se boji Boga (vidi: Otkrivenje 11,18; 19,5). Bog želi da Ga Njegov narod voli (5. Mojsijeva 11,13; Matej 22,37), da Mu bude poslušan (5. Mojsijeva 5,29; Propovednik 12,13) i da odražava Njegov karakter (1. Mojsijeva 22,12)

Važno je da Mu Njegov narod oda slavu zato što »dođe čas suda Njegova«. (Otkrivenje 14,7) Sud o kome se govori jeste predadventni istražni sud, koji će delovati pre Drugog dolaska. Svrha ovog suda je da otkrije da li iskreno služimo Bogu – izbor koji naša dela čine očiglednim (2. Korinćanima 5,10). Kada se ovaj sud završi, sudbina svake osobe je odlučena (Otkrivenje 22,11), i Isus će doći da donese nagradu svakome prema njegovim delima (Otkrivenje 22,12).

Sud u 14. poglavlju Otkrivenja je deo Jevandlja. Za one koji su u dobroj zajednici sa Bogom, sud je Radosna vest; on znači opravdanje, spasenje, slobodu i večni život. Međutim, on je loša vest za neposlušne, ukoliko se ne pokaju i ne okrenu Bogu prihvatanjem ove poruke poslednjeg vremena o času suda. Bog ne želi da iko pogine, već da svi dođu u pokajanje (2. Petrova 3,9).

Kako bi izgledalo da sami stojite na sudu? Kakva presuda bi bila doneta na osnovu vašeg života? Šta vaš odgovor govori o potrebi za Jevandljem i zašto je tako tesno povezan sa Prvom anđeoskom vešću?

PRVA ANĐEOSKA VEST: DRUGI DEO

Prema Otkrivenju glavna pitanja u poslednjoj krizi ovozemaljske istorije biće bogoslužjenje i poslušnost Bogu, koja se otkriva držanjem Njegovih zapovesti (Otkrivenje 14,12). Ljudi ovoga sveta podeliće se u dve grupe: one koji se boje Boga i služe Mu, i oni koji se boje zveri i klanjaju joj se.

Razmotrite prve četiri zapovesti Dekaloga (2. Mojsijeva 20,2-11). Pročitajte zatim 13. poglavlje Otkrivenja. Kako zahtev zveri da joj se klanjaju (Otkrivenje 13,7.8), podizanje ikone zveri da joj se poklone (Otkrivenje 13,14.15), hula na Boga i Njegovo ime (Otkrivenje 13,5.6) i primanje žiga zveri (Otkrivenje 13,16.17) ukazuju na sotonin napad u poslednjoj krizi na prve četiri zapovesti Dekaloga?

Središnji pojam prve četiri zapovesti Dekaloga jeste bogoslužjenje (klanjanje). Otkrivenje ukazuje da će ove zapovesti u poslednjoj krizi postati merilo vernosti Bogu. Konačan sukob između Hrista i sotone jasno će se ticati bogoslužjenja i prve četiri zapovesti.

Ključno pitanje u konačnoj krizi naglašava se u drugoj opomeni Prve anđeoske vesti. Poziv da se poklonimo »Onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene« (Otkrivenje 14,7) skoro je tačan navod četvrte zapovesti iz Dekaloga (2. Mojsijeva 20,11). Ova činjenica pokazuje da je poziv da se poklonimo Bogu Stvoritelju poziv na svetkovanje Subote.

Odmor i bogoslužjenje u Subotu, sedmog dana, poseban je znak naše zajednice sa Bogom (2. Mojsijeva 31,13; Jezekilj 20,12). Prema tome, prva anđeoska vest predstavlja poziv da se poklonimo Stvoritelju.

»Dok će svetkovanje lažnog dana odmora u skladu sa zemaljskim zakonima, a suprotno četvrtoj zapovesti, predstavljati zakletvu vernosti sili koja se protivi Bogu, svetkovanje biblijskog dana odmora, u znak poslušnosti Božjem zakonu, biće dokaz vernosti Stvoritelju. Tako će jedna grupa, prihvatajući znak pokornosti zemaljskim silama, primiti žig zveri, dok će druga, birajući znak vernosti božanskom autoritetu, primiti Božji pečat.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 605. original)

Kako je povezano naše gledište o stvaranju i spasenju? Zašto je važno odmarati se u Subotu kao što je Bog to učinio?

DRUGA ANDEOSKA VEST

Druga anđeoska vest objavljuje pad, ili otpadništvo, Vavilona i prikazuje ga kao lažni verski sistem. U tekstu Otkrivenje 17,5. »za Vavilon je rečeno da je 'mati bludnicama'. Njenim 'kćerima' svakako su simbolički nazvane Crkve koje su prihvatile njenu nauku i tradiciju, koje su sledile njen primer i bile spremne da žrtvuju istinu i Božju naklonost da bi sklopile nezakoniti savez sa svetom«. (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 382.383. original)

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 14,8; Otkrivenje 18,2; Isaija 21,9. Dvostruko ponavljanje reči »pade« ukazuje na rastuće otpadništvo Vavilona i označava sigurnost njegovog potpunog moralnog sloma. Zašto je Vavilon opisan tako kao da je već pao, kada je njegov pad takođe opisan kao budući događaj?

Vavilon poslednjeg vremena iz Otkrivenja je savez lažnih verskih sistema koji obuhvataju rimokatolicizam i otpali protestantizam. Oni će se staviti u službu sotonu protiv Božjeg naroda (vidi: Otkrivenje 13,11-18; Otkrivenje 16,13; Otkrivenje 17,5). Ovaj otpali verski savez ispoljiće oholost drvnog Vavilona uzdižući sebe iznad Boga i težeći da zauzme Njegovo mesto u ovom svetu. Vest drugog anđela upozorava Božji narod da će se ovaj nedosledni sistem sve više udaljavati od istine zbog odbijanja svetlosti adventne poruke. Tek kada »u celom hrišćanstvu bude uspostavljeno potpuno jedinstvo Crkava sa svetom, tek tada će pad Vavilona biti potpun«. (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 390. original)

Pročitajte ponovo Otkrivenje 14,8; Otkrivenje 17,2; Otkrivenje 18,3. Šta Vavilon čini da svet pije vino njegovog bluda? Šta predstavlja ovo vino?

U 17. poglavlju Otkrivenja Vavilon poslednjeg vremena prikazan je kao bludnica koja čini da ljudi na Zemlji piju sa njom vino bluda (vidi: Otkrivenje 17,2).

Vino Vavilona odnosi se na lažna učenja i lažno jevanđelje koje nudi ovaj otpali verski sistem. Danas, dok mnoge protestantske Crkve, kao ispunjenje biblijskog proročanstva, brzo brišu razlike koje su ih nekada razdvajale od Rimokatoličke crkve i okreću se od biblijske istine pokvarenom uticaju vavilonskog vina među onima koji izjavljuju da su Hristovo telo: teističkoj evoluciji, kojoj se razumljivo suprotstavlja upućivanje na stvaranje u Prvoj anđeoskoj vesti; teološkim tradicijama koje zamenjuju načelo *sola Scriptura*; izmenjenoj etici koja napušta biblijske definicije pola, braka, itd. Opijeni ljudi ne mogu jasno da razmišljaju. Pošto ljudi postaju duhovno opijeni vavilonskim vinom, Vavilon će ih zavesti da se klanjaju zveri iz mora i prime žig zveri, znak njene vlasti sprovedene od strane zveri nalik jagnjetu.

Kako tekst Otkrivenje 14,12. opisuje Božji verni narod?

Suprotno sudbini Božjeg vernog naroda, Otkrivenje 14,9.10. upozorava na sudbinu onih koji se suočavaju sa Božjim gnevom. Izlivanje Božjeg gneva u Starom zavetu opisuje se simbolički kao pijenje čaše vina (Jeremija 25,15.16). Strogost suda nad onima koji se klanjaju zveri izražena je kao pijenje vina Božjeg gneva koje je »nepomešano« (Otkrivenje 14,10) utočeno u čašu. Ljudi su u stara vremena često razblaživali vino vodom da bi ublažili njegovo opijajuće dejstvo. Nepomešano, nerazblaženo vino predstavlja izlivanje Božjeg gneva u svojoj punoj snazi i bez milosti .

Pročitajte: Otkrivenje 14,10.11; Otkrivenje 20,10-15. Kako tekstovi: Isaija 34,8-10. i Juda 7. čine jasnijom izjavu: »I dim mučenja njihova izlaziće va vijek vijeka?«

Izjava o mučenju vatrom i sumporom odnosi se na potpuno uništenje. Oganj i sumpor su simboli suda (1. Mojsijeva 19,24; Isaija 34,8-10). Dim uništenja koji se uzdiže je poznata biblijska slika. Isaija je prorokovao o budućem uništenju Edoma vatrom i sumporom: on će postati razgorela smola; »neće se gasiti ni noću ni danju, do vijeka će se dizati dim njezin«. (Isaija 34,10) Juda je opisao sudbinu Sodoma i Gomora kao podnošenje osude »večnog ognja«. (Juda 7. stih) Ovi tekstovi ne govore o neprekidnom ognju, jer nijedan od ovih gradova danas ne gori. Posledice su večne, ne samo oganj. »Večni oganj« u Otkrivenju odnosi se na uništenje; oganj će trajati dovoljno dugo da razaranje bude potpuno, da više ništa ne ostane da gori.

Iako možemo biti zahvalni za veliku istinu da pakleni oganj ne muči izgubljene kroz svu večnost, kazna je, ipak, dovoljno teška. Šta nam to govori o svetom zadatku koji nam je dat da upozorimo druge na to što se bliži?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Elen Vajt *Velika borba* pročitajte poglavlje »Poslednja opomena«, str. 603-612. original.

Otkrivenje pokazuje da je na kraju vremena Božjem narodu dat nalog da objavljuje Jevanđelje poslednjeg vremena svetu. Rad pred nama deluje zastrašujuće, skoro nemoguće. Međutim, imamo obećanje o Božjoj sili.

»Veliko delo propovedanja Jevanđelja neće se završiti manjim pokazivanjem Božje sile od one koja je obeležila njegov početak... Vest će biti objavljivana ne toliko snagom dokaza, koliko snagom dubokog osvedočenja Božjim Duhom. Dokazi su već bili predstavljeni. Seme je već bilo posejano, a sada treba da proklija i donese rod.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 611.612. original)

Završetak objavljivanja Božje poslednje vesti dovešće do velike podele ljudi u svetu u dve grupe: oni koji vole Boga i poslušni su Mu i oni koji slede i slušaju zver. Ova podela prikazana je u vidu dve žetve: skupljanja pšenice u žitnice (Otkrivenje 14,14-16) i stavljanja grožđa u kacu (otkrivenje 14,17-20). Ova konačna podela je tema 17. i 18. poglavlja Otkrivenja.

ZA RAZGOVOR:

- 1. Razmislite o sledećoj misli: ko osim adventističkih hrišćana propoveda Trostruku anđeosku vest? Šta bi ova činjenica trebalo da nam kaže o tome koliko je naš rad važan i koliko ga ozbiljno moramo shvatiti?**
- 2. Šta mislite zašto je sud nepopularan pojam među hrišćanima? Kakvu važnost pojam predadventnog suda ima za današnje hrišćane? Kako biste mogli pomoći vernicima da bolje shvate pravo značenje predadventnog suda?**

SEDAM POSLEDNJIH ZALA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 15,1; Otkrivenje 7,1-3; Otkrivenje 14,9.10; Otkrivenje 16,1-12; Otkrivenje 17,1; Danilo 5; Otkrivenje 16,16; 2. Solunjanima 2,9-12.

Tekst za pamćenje: »Ko se neće pobožati Tebe, Gospode, i proslaviti ime Tvoje? Jer si Ti Jedini svet; jer će svi neznabošci doći i pokloniti se pred Tobom; jer se Tvoji sudovi javiše.« (Otkrivenje 15,4)

Tekst Otkrivenje 11,18. ukratko izlaže događaje na Zemlji pred konačnu Armagedonsku bitku: »Neznabošci se prognjeviše.« Ovakve prilike na Zemlji odgovaraju Isusovom opisu poslednjih dana (Luka 21,25) i praćene su Božjim gnevom, koji predstavlja Njegov sud nad nepokajanima u obliku sedam poslednjih zala (Otkrivenje 15,1).

Petnaesto poglavlje Otkrivenja započinje slikom sedam anđela koji nose sedam čaša ispunjenih ovim božanskim gnevom. Međutim, pre izlivanja gneva, dobijamo letimičan uvid u budućnost Božjeg vernog naroda (Otkrivenje 15,1-4). Prikazani su kao oni koji »pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina« (Otkrivenje 15,2), dok stoje na nečemu nalik staklenom moru i pevaju pesmu Mojsijevu i Jagnjetovu. Svi ovi prizori podsećaju na Jevreje koji stoje na obali Crvenog mora i slave Božju pobedu nad Egipćanima (2. Mojsijeva 15).

Ovi pobedonosni sveti isti su oni na koje se upućuje kao na 144 000 u tekstu Otkrivenje 14,1-5. Pošto su odbili da prime žig zveri, zaštićeni su od sedam poslednjih zala. Prilikom Drugog dolaska, njihova smrtna tela pretvaraju se i oblače u besmrtnost (1. Korinćanima 15,51-54), i oni se pridružuju vaskrslim svetima, kada Isus dođe u sili i slavi (1. Solunjanima 4,17).

ZNAČENJE SEDAM POSLEDNJIH ZALA

Ljudi su se već opredelili ili za Boga ili za Vavilon. Međutim, pre nego što Hristos dođe, oslobađaju se razorni vetrovi sotoninog gneva koji su bili zadržavani (Otkrivenje 7,1-3), nakon čega sledi sedam poslednjih zala.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 15,1; 2. Mojsijeva 7-10. Na koji način su egipatska zla, koja se smatraju pozadinom sedam poslednjih zala, poučna kad je reč o njihovoj svrsi i značenju?

Sedam poslednjih zala nazivaju se »poslednjim« jer će nastupiti na samom kraju ovozemaljske istorije. Suprotno njima, zla sedam truba pokrivaju razdoblje koje obuhvata čitavo hrišćansko doba i ograničenog su delovanja. Ona se izvršavaju dok se Jevanđelje još uvek propoveda (Otkrivenje 10,8-11,14) i dok se vrši posredovanje (Otkrivenje 8,2-5). Pomešana su sa milošću, i njihov cilj je da neprijatelje Božjeg naroda dovede na pokajanje.

Sa druge strane, sedam poslednjih zala izlivaju se pred sam Drugi dolazak. Ona se izlivaju na one čije je srce, poput faraonovog, otvrdnulo prema Božjoj otkupljujućoj ljubavi i koji ne žele da se pokaju (vidi: Otkrivenje 16,11). Božanski gnev je Božji pravedni sud nad odlukama koje su ljudi doneli (vidi: Rimljanima 1,26-28), a izgubljeni sada žanju posledice svog izbora.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 15,5-8; 2. Mojsijeva 40,34.35; 1. O carevima 8,10.11. Šta izjava da »niko ne mogaše doći u crkvu« (Otkrivenje 15,8) govori o vremenu dešavanja sedam poslednjih zala?

Izraz »niko ne mogaše doći u crkvu« (Otkrivenje 15,8) upućuje na kraj probe (Otkrivenje 22,11). Kada se Hristova posrednička služba na Nebu završi, vrata prilike da se neko pokaje zauvek se zatvaraju. Prema tome, poslednja zla nikoga neće dovesti u pokajanje, već će samo razotkriti tvrda srca onih koji su izabrali da stanu na stranu Vavilona, podstičući ih da još više mrze Boga.

Pogledajte današnji svet koji će postajati samo još gori. Šta činjenica da su zla toliko dugo odlagana govori o Božjoj milosti i strpljenju?

IZLIVANJE SEDAM ZALA

Prestankom Hristovog posredovanja u nebeskom Svetilištu, sudbina svakog pojedinca biće zauvek odlučena. Došlo je vreme da oni koji su odbacili Jevanđelje iskuse Božji gnev u svoj punini.

Sedam poslednjih zala odražavaju zla izlivena na Egipat (2. Mojsijeva 7-11). Kao što su egipatska zla pogodila Egipćane, dok su Izrailjci bili pošteđeni, tako će i Božji narod biti zaštićen u vreme nevolje (Psalmi 91,3-10; vidi: *Velika borba*, str. 629.630. original) Zla izlivena na Egipat otkrila su tvrdo faraonovo srce i pokazala Egipćanima nesposobnost njihovih bogova da ih zaštite. Slično tome, poslednje zlo će sve više otvrdnuti srca onih koji se klanjaju zveri iz mora i otkriti nemoć Vavilona da ih zaštiti od božanskog gneva.

Pročitajte: Otkrivenje 16,1-11. Šta se događa u ovom tekstu i kako je ovaj događaj prikazan?

Prva četiri zla »nisu sveopšta, jer bi stanovnici Zemlje bili potpuno istrebljeni«. (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 628. original) Prvo nanosi bolne i strašne rane isključivo onima koji se klanjaju zveri. Drugo i treće zlo utiču na mora, reke i vodene izvore, pretvarajući ih u krv. Bez vode za piće, pobunjeno čovečanstvo ne može preživeti. Četvrto zlo deluje na Sunce tako da njegova toplota peče ljude i izaziva nepodnošljiv bol.

Neizdržljiv bol koji zla nanose ne omekšava srca nepravednog ljudskog roda, i oni ne menjaju svoj pobunjenički stav. Niti se iko od njih kaje. Umešto toga, oni proklinju i hule protiv Boga, koji dopušta ova zla.

U tekstu Otkrivenje 16,10.11. (vidi: 2. Mojsijeva 10,21-23), zapažamo da peto zlo pogađa presto zveri. Upravo joj je sotona poverio presto (Otkrivenje 13,2). Sada čak ni sedište sotonine vlasti ne može izdržati silu ovih zala. Dok ljudi doživljavaju patnju i bol, shvataju da je Vavilon nemoćan da ih zaštiti. Međutim, svoj um usmerili su protiv Boga, i čak ni strahota zala ne menja njihova srca.

Kako možemo održati toliko blisku zajednicu sa Bogom da dovoljno upoznamo Njegovu ljubav i da Mu, ukoliko nas nesreća pogodi, verujemo čak i usred patnje?

ISUŠIVANJE REKE EUFRAT

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 16,12; Otkrivenje 17,1; Otkrivenje 15. Šta predstavlja simbol reke Eufkrat? Šta znači isušivanje Eufkrata u okviru sedam poslednjih zala?

Eufkrat je u Starom zavetu bio ključna potpora izraelskim neprijateljima, Asiriji i Vavilonu. Reka je tekla kroz Vavilon i bila je važna za grad, jer je hranila useve i snabdevala stanovnike vodom. Vavilon ne bi opstao bez Eufkrata.

Tekst Otkrivenje 17,1. opisuje Vavilon poslednjeg vremena kako sedi na mnogim vodama, ukazujući možda time na Eufkrat (vidi: Jeremija 51,13). Otkrivenje 17,15. objašnjava da vode na kojima sedi Vavilon poslednjeg vremena predstavljaju ljude koji ga podržavaju; svetske građanske, svetovne i političke sile koje se kriju iza sistema. Međutim, ove sile će na kraju uskrtiti svoju podršku.

Prizor šestog zla odražava osvajanje drevnog Vavilona od strane persijskog cara Kira (vidi: Danilo 5). Prema rečima antičkog istoričara Herodota, u noći kada su car Valtazar i njegovi zvaničnici prisustvovali gozbi, Persijanci su promenili tok reke Eufkrat i ušli u Vavilon rečnim koritom, iznenada osvajajući grad.

Simboličko isušivanje Eufkrata u tekstu Otkrivenje 16,12. dovodi do propasti Vavilona u poslednje vreme. Pošto Eufkrat u Otkrivenju predstavlja svetske, građanske i političke sile koje pružaju podršku Vavilonu, isušivanje Eufkrata simbolički predstavlja povlačenje njihove podrške i njihov kasniji napad na Vavilon, izazivajući na taj način njegov pad.

Dok ljudi ovoga sveta svedoče o velikim promenama u prirodi (vidi: Otkrivenje 16,3-9), okreću se Vavilonu tražeći zaštitu. Međutim, kada peto zlo pogađa sedište vavilonske vlasti (Otkrivenje 16,10.11), uviđaju da je uzaludno da na tom mestu traže pomoć. Smatrajući da su prevareni, okreću se protiv Vavilona, prouzrokujući njegov pad (vidi: Otkrivenje 17,16). Ipak, kao što smo videli, njihova srca ostaju tvrda prema Bogu i Njegovom narodu. Kao takvi, postaju plodno tlo za poslednju prevaru kojom će sotona navesti svet da se ujedini protiv Božjeg naroda u nameri da ga ukloni sa lica Zemlje.

Na koje načine ste uvideli koliko je opasno da svoje poverenje položite na ljude i ljudske institucije?

SOTONINA POSLEDNJA VELIKA PREVARA

Iz teksta Otkrivenje 16,12. saznajemo da je svrha isušivanja Eufrata da se pripremi put »carevima od istoka«. U Starom zavetu, »carevi od istoka« bili su Kir i njegova vojska koji su došli sa severa, a zatim prišli Vavilonu sa istoka (Isaija 41,25). Njihovo osvajanje Vavilona omogućilo je povratak Božjeg naroda u rodnu zemlju (Isaija 44,27.28). Na isti način, simbolično isušivanje Eufrata priprema put dolasku careva sa istoka da pruže izbavljenje Božjem narodu poslednjeg vremena.

Carevi sa istoka u tekstu Otkrivenje 16,12. su Hristos i Njegova vojska od nebeskih anđela. Prilikom Njegovog drugog dolaska, Isus će se pojaviti sa svojom anđeoskom vojskom, »obučenom u svilu bijelu i čistu« (Otkrivenje 19,14), odeću bezgrešnih anđela (Otkrivenje 15,6). U pratnji nebeske vojske, Hristos će, prema tekstu Otkrivenje 17,14, pobediti sotonske sile koje tlačé Njegov narod (uporedite: Matej 24,30.31). Poslednji sukob protiv Božjeg naroda pred Drugi dolazak poznat je kao Armagedonska bitka.

Pročitajte: Otkrivenje 16,13.14. Kakva je uloga tri nečista duha u pripremi za Armagedonsku bitku? Na koji način oni predstavljaju sotoninu imitaciju Trostruke anđeoske vesti iz 14. poglavlja Otkrivenja (vidi: 1. Timotiju 4,1)?

U poslednjim doadajima koji vode do završetka probe, svako ljudsko biće odlučice na kojoj će strani stajati u Armagedonskoj bici. Kao uvod u ovu duhovnu borbu, Jovan vidi tri demonska duha nalik žabama. U sotonin poslednji pokušaj da izvrši prevaru uključeni su demonski duhovi.

Aždaja (paganizam i spiritizam), zver iz mora (rimokatolicizam) i lažni prorok (otpali protestantizam) ujedinjavaju se pod sotoninom upravom (vidi: Otkrivenje 13,11.12). Sotona osposobljava zver nalik na jagnje da čini čudesne znake (vidi: Otkrivenje 13,13-17), koji obuhvataju spiritistička dela. Ovi znaci deo su sotoninog varljivog plana za poslednje vreme da uveri svet da sledi njega, a ne pravog Boga.

Zaslepljeni svojom mržnjom prema Bogu i Njegovoj istini, vođe ovoga sveta spremno prihvataju sotonine neistine, koje su obavijene prijatnom verskom formom (2. Solunjanima 2,9-12). Konačno, ujediniće se u poslednjoj bici koja će dovesti do kraja ovoga sveta.

OKUPLJANJE ZA ARMAGEDONSKU BITKU

Koliko će uspešna biti sotonina prevara u poslednje vreme prilikom okupljanja ljudi ovoga sveta za Armagedonsku bitku? Otkrivenje 16,16.

Prevarna demonska čuda postići će uspeh širom sveta. Odbacujući biblijska učenja, ljudi će poverovati u laž praćenu varljivim čudima (vidi: 2. Solunjanima 2,9-12). Oni će se ujediniti u nameri, simbolično predstavljenoj njihovim okupljanjem na »mestu«, koje se na jevrejskom naziva *Armagedon*, što znači »planina Megido«. Megido nije bila planina, već utvrđeni grad, smešten u dolini Jezrael u podnožju venca planine Karmil, i važno strateško mesto.

Jezraelska dolina bila je poznata po mnogim odlučujućim bitkama u izrailjskoj istoriji (vidi: Sudije 5,19; Sudije 6,33; 2. O carevima 9,27; 2. O carevima 23,29.30). U Otkrivenju se koristi ova istorijska pozadina da bi se opisao konačni veliki sukob, poznat kao Armagedon, između Hrista i sila zla. Ljudi ovoga sveta prikazani su kao ujedinjena vojska pod vođstvom sotonoskog saveza.

»Planina Megido« očigledno upućuje na planinu Karmil koja se uzdiže iznad doline u kojoj se nalazio drevni grad Megido. Planina Karmil bila je mesto jednog od najvećih sukoba u izrailjskoj istoriji između Božjeg pravog proroka Ilije i lažnih Valovih proroka (1. O carevima 18). Ovo suočavanje dalo je odgovor na pitanje: »Ko je pravi Bog?« Oganj koji je sišao sa neba bio je pokazatelj da je Gospod jedini pravi Bog i Jedinj kome treba služiti. Pošto se duhovno pitanje Armagedonske bitke – da li ćemo biti poslušni Bogu ili čoveku – odlučuje pre izlivanja zala, oni koji stanu na stranu aždaje, zveri i lažnog proroka (Otkrivenje 16,13), biće onda potpuno pod upravom đavola (kao što je Juda bio pre Hristovog raspeća [Luka 22,3]). Izabravši gubitničku stranu, naći će se među onima koji će vapiti da ih planine sakriju (Otkrivenje 6,16; pročitajte takođe: 2. Solunjanima 1,7.8).

Međutim, pre izlivanja zala u tekstu Otkrivenje 13,13.14. prikazana je zver iz zemlje kako spušta oganj sa neba u nameri da prevari svet i navede ga da pomisli da je sotonina krivotvorina, koja će obuhvatiti lažna probuđenja vođena drugim duhom, Božje delo.

Armagedom nije vojna bitka između naroda koja će se voditi negde na Bliskom istoku, već sveopšti duhovni sukob u kome se Hristos odlučno suprotstavlja silama tame (vidi: 2. Korinćanima 10,4). Ishod će biti sličan onom na planini Karmil, ali svetskih razmera – Bog će izvojevati pobjedu nad silama tame.

Ljudi su mnogo godina u političkim i vojnim nemirima na Bliskom istoku tražili znake kraja i Armagedona. Uprkos mnogim predviđanjima i određivanju datuma, Armagedon, kako ga oni zamišljaju, nije došao. Kako se možemo zaštititi od sličnih grešaka u vezi sa tumačenjem ovih lokalnih događaja kao ispunjenja biblijskog proročanstva?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Niko osim onih koji su ojačali svoj um biblijskim istinama, neće opstati u poslednjem velikom sukobu. Svaka duša biće stavljena na probu – da li će više slušati Boga ili ljude?... Apostol Pavle izjavljuje, govoreći o poslednjim danima: 'Jer će doći vrijeme kad zdrave nauke neće slušati, nego će po svojijem željama nakupiti sebi učitelje kao što ih uši svrbe.' (2. Timotiju 4,3) Takvo vreme je nastupilo. Mnogi ljudi ne žele da čuju biblijsku istinu, zbog toga što se suprotstavlja željama njihovog grešnog, svetovnošću zauzetog srca, pa im sotona šalje prevare za kojima čeznu.

Međutim, Bog će na Zemlji ipak imati svoj narod koji će uzdizati Bibliju i samo Bibliju kao merilo svake nauke i osnovu svih reformi. Mišljenje učenih ljudi, naučni zaključci, razna vjeruju ili odluke crkvenih sabora, isto tako mnogobrojni i neusaglašeni kao i Crkve koje ih zastupaju, niti glas većine – ni jedno od toga ni sve zajedno, ne može biti dokaz za ili protiv bilo koje tačke verovanja. Pre nego što prihvatimo bilo koju nauku ili pravilo, moramo kao njegovu potvrdu, zahtevati ono jasno 'Tako reče Gospod!'

Sotona će se predstaviti kao Hristos i to će biti završno delo u velikoj drami obmane. Crkva kao ispunjenje svojih nada dugo izjavljuje da očekuje Spasiteljev dolazak. Sada će veliki varalica učiniti da sve izgleda kao da je Hristos zaista došao. Sotona će se u različitim krajevima na Zemlji pokazivati među ljudima kao veličanstveno biće blistavog sjaja, po izgledu slično Božjem Sinu koga Jovan opisuje u Otkrivenju (Otkrivenje 1,13-15). Slava koja ga okružuje nadmašivaće sve što su oči smrtnika do tada videle. Pobedonosni poklici odjekivaće vazduhom: 'Hristos je došao! Hristos je došao!' Ljudi će padati niče pred njim, iskazujući mu tako svoje obožavanje... Nežnim rečima, punim saučešća, objašnjavaće ljudima neke uzvišene nebeske istine koje je i Spasitelj objašnjavao; lećiće bolesti među ljudima, a onda i dalje se predstavljajući kao Hristos, tvrditi da je promenio dan odmora sa Subote na nedelju, i zapovediće svima da svetkuju dan koji je on blagoslovio. Izjaviće da oni koji uporno svetkuju sedmi dan, obeščašćuju njegovo ime odbijajući da slušaju njegove anđele koje im je slao da ih obasjaju istinom. Biće to silna, skoro nenadmašna obmana.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 593-595.624. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Pročitajte Isusov savet iz teksta Otkrivenje 16,15, koji je umetnut u opis pripreme za Armagedonsku bitku. Zapazite slične reči u Hristovom ranijem obraćanju Laodikijskoj crkvi (Otkrivenje 3,18). Kako ovo ukazuje na značaj koji poruka Laodikijskoj crkvi ima za Božji narod koji živi u vreme pripreme za konačnu bitku? Na koji način se ova poruka odnosi na vas lično?
2. Bele haljine u Otkrivenju simbolički predstavljaju Hristovu pravednost (Otkrivenje 3,4,5; Otkrivenje 19,7-9). Samo oni koji se obuku u haljine Hristove pravde moći će da ostanu postojani u konačnoj krizi. Kako možemo ubeliti i očistiti svoje haljine u Jagnjetovoj krvi (Otkrivenje 7,14)?

SUD NAD VAVILONOM

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 17; Jeremija 51,13; 2. Mojsijeva 28,36-38; Otkrivenje 13,1-8; Otkrivenje 13,18; Otkrivenje 16,2-12.

Tekst za pamćenje: »I čuh glas drugi s Neba koji govori: Izidite iz nje, narode Moj, da se ne pomiješate u grijehе njezine, i da vam ne naude zla njezina. Jer grijesi njezini dopriješe tja do Neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.« (Otkrivenje 18,4,5)

Šesto zlo izaziva simboličko presušivanje Eufrata, kada razočarani ljudi iz sveta uskrate opštu podršku Vavilonu posljednjeg vremena. Kao što smo videli u pouci od prošle sedmice, slomu njegove sile prethodiće rašireno delovanje demona koji će krivotvoriti Božje delo (Otkrivenje 16,13.14). Demonska aktivnost je uspešna u ujedinjenju zlih u pripremi za Armagedonsku bitku protiv Božjeg vernog Ostatka.

Na početku konačne bitke, javlja se snažan zemljotres kao deo sedmog zla. Zemljotres uništava jedinstvo Vavilona i deli ga na tri dela (Otkrivenje 16,18.19). Vavilon posljednjeg vremena prikazan je kao grad, označavajući kratkoročni savez političkih i verskih sila sveta koji će se suprotstaviti Božjem narodu. Ovo jedinstvo biće rastureno, izazivajući tako raspad Vavilona poslednjeg vremena.

Moramo imati na umu da tekst Otkrivenje 16,19. samo objavljuje politički slom Vavilona poslednjeg vremena. Sedamnaesto i osamnaesto poglavlje govore nam kako će se ovaj slom zapravo dogoditi. Pre opisa propasti Vavilona i razloga za njegov pad (Otkrivenje 17,12-18,24), u sedamnaestom poglavlju Otkrivenja prikazan je ovaj otpali verski sistem poslednjeg vremena, ovog puta u liku bludnice koja jaše na crvenoj zveri koja zajedno sa svojim kćerima navodi svet protiv Boga (Otkrivenje 17,1-11).

**Pročitajte: Otkrivenje 17,1. Tekst: Jeremija 51,13. pokazuje da su »mno-
ge vode« na kojima sedi Vavilon reka Euftrat. Šta prema tekstu Otkriven-
je 17,15. simbolički predstavljaju mnoge vode?**

Žena u Bibliji je simbol Božjeg naroda. U Otkrivenju Božja prava Crkva opisana je kao čista žena (Otkrivenje 12,1; 22,17). Bludnica prema tome predstavlja lažnu, otpalu Crkvu. U tekstu Otkrivenje 17,5. ova bludnica postovećena je sa Vavilonom velikim. Kao što je opstanak drevnog Vavilona zavisio od reke Euftrat, tako će se Vavilon poslednjeg vremena osloniti na podršku mnoštva da ostvari svoje planove.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 17,2; Otkrivenje 14,8; Otkrivenje 18,2.3. Koje dve grupe ljudi su navedene kao one koje su bludničile sa Vavilonom poslednjeg vremena koji ih je prevario?

Prvu grupu čine carevi zemaljski, odnosno vladajuće političke sile. Stupili su u preljubnički odnos sa bludnicom Vavilonom. Jezik vezan za preljubu u Starom zavetu često se koristi da opiše kako je otpali Izrailj otišao od Boga i okrenuo se lažnim religijama (Isaija 1,21; Jeremija 3,1-10). Preljubnički odnos između careva zemaljskih i bludnice simbolizuje bludan savez između Vavilona poslednjeg vremena i vladajućih političkih sila – savez Crkve i države.

Druga grupa koja bludniči sa bludnicom Vavilonom su stanovnici Zemlje, mnoštvo kojim se vlada. Oni su u duhovnom smislu napojeni vinom vavilonskog bluda. Suprotno vladajućim političkim silama, narod je opijen vavilonskim lažnim učenjima i običajima, pogrešno smatrajući da ih on može zaštititi. Kada su ljudi pijani, ne razmišljaju razborito i lako se njima upravlja (vidi: Isaija 28,7). Vavilon će ceo svet, osim vernog Ostatka, odvesti na pogrešan put.

Na samom kraju, kao i danas, kao što je uvek bio slučaj, mnoštvo ima pogrešno shvatanje. Šta nam to govori o opasnosti da sledimo opšteprihvaćeno mišljenje, ma koliko bilo omiljeno?

BLUDNICA JAŠE NA CRVENOJ ZVERI

Pročitajte: Otkrivenje 17,3. Jedan od sedam anđela koji su nosili sedam čaša punih sedam poslednjih zala pokazuje Jovanu sud nad bludnicom koja sedi na mnogim vodama. Jovan je vidi kako jaši na crvenoj zveri. Na koje načine simboli vode i zveri prikladno opisuju one koji podržavaju Vavilon?

Kada je Jovan u viđenju odveden u pustinju, ugledao je ženu na crvenoj zveri. Dok bludnica predstavlja versku jedinku, zver simbolički predstavlja političku silu. Slika kako religija jaši na svetovnim i političkim silama ukazuje na dve odvojene jedinke, što nije bio slučaj u prošlosti, kada su religija i politika bili spojeni. Međutim, proročanstvo pokazuje da će se ova dva tela sjediniti na kraju vremena. Ideja jahanja na zveri označava prevlast; pošto će onaj koji jaši na zveri, verski sistem poslednjeg vremena, vladati svetovnim i političkim silama.

Koje osobine bludnice ukazuju na aždaju, zver iz mora i zver koja izlazi iz zemlje iz 12. i 13. poglavlja Otkrivenja?

Bludnica je odevena u porfiru i skerlet, nakićena zlatom, dragim kamenjem i biserima. Bludnice u drevnim vremenima imale su običaj da se ovako ukrašavaju da bi pospešile moć svoga zavodjenja (Jeremija 4,30). Kao boja krvi, skerlet odgovara tlačiteljskom karakteru ovog verskog sistema.

Haljina na bludnici podražava odeću prvosveštenika u Starom zavetu, koja je imala na sebi porfiru, skerlet i zlato (2. Mojsijeva 28,5,6). Hulni natpis na bludničinom čelu zamenjuje sveštenečki natpis »Svetinja Gospodu« na kapi prvosveštenika (2. Mojsijeva 28,36-38). Čaša u njenoj ruci podseća nas na sudove iz Svetilišta iz kojih su Valtasar, vavilonski car, i njegovi gosti pili vino (Danilo 5,2-4). Čaša u bludničinoj ruci koristi izgled istine da prikrije vino – obmane sotoninog verskog sistema poslednjeg vremena – prevari svet i odvraća ga od Boga.

Bludnica Vavilon dalje je opisana kao žena pijana od krvi svetih i mučenika Isusovih koji su umrli zbog svog svedočenja o Hristu. Ova krivica za ubistvo povezuje Vavilon poslednjeg vremena sa srednjovekovnim otpalim hrišćanstvom, koje je bilo dovedeno od strane papstva i odgovorno za smrt miliona hrišćana koji su ostali verni Jevanđelju.

Opis bludnice Vavilona odražava sliku Jezavelje u Tijatirskoj crkvi (vidi: Otkrivenje 2,20-23). Kako sličnosti između ove dve žene objašnjavaju karakter Vavilona poslednjeg vremena?

PREPOZNAVANJE CRVENE ZVERI

U tekstu Otkrivenje 17,3. crvena zver opisana je izrazima sličnim onim kojim je opisana zver iz mora iz 13. poglavlja Otkrivenja, koja je objavila rat Božjem narodu i nadvladala ga (Otkrivenje 13,5-7). Upravo je to ranije vreme progonstva uticalo da žena pobjegne u pustinju u toku 1260 dana/godina, od 538. do 1798. godine (Otkrivenje 12,13.14). Iako žive u doba ekumenizma, protestanti bi dobro učinili ukoliko ne zaborave strašno progonstvo iz prošlosti jer, prema proročanstvu, slični događaji, samo još gori, ponovo će se desiti.

Pročitajte: Otkrivenje 17,8. Uporedite reči iz ovog stiha sa tekstom Otkrivenje 13,8. Kako tekst Otkrivenje 13,3. čini jasnijim tri oblika života i delovanja zveri?

Crvena zver je prepoznata kao ona koja je bila, i nije, i koja će izaći iz bezdana i otići u propast. Ovaj trojni izraz je pre svega imitacija božanskog imena Jahve – »koji jest, i koji bješe, i koji će doći«(Otkrivenje 1,4; vidi: Otkrivenje 4,8). On, takođe, dalje upućuje na tri faze života kroz koje je zver prošla:

Zver »je bila«. Postojala je u prošlosti. Njene prethodne aktivnosti trajale su u proročkom razdoblju od 42 meseca ili 1260 dana/godina (vidi: Otkrivenje 13,5; 9. lekcija, odeljak od nedelje).

»Nije«. Zadobijanjem smrtne rane 1798. godine (vidi: Otkrivenje 13,3), zver je stupila u fazu kada više nije postojala, makar kao progonilac. Nestala je za određeno vreme sa svetske scene; ipak, uspela je da preživi.

Konačno, isceljenjem smrtne rane, zver će se povratiti u život u punom sotonском gnevu.

U 17. poglavlju Otkrivenja opisana je zver iz teksta Otkrivenje 13,1-8. u vreme isceljenja njene smrtne rane. Na toj zveri sedi bludnica Vavilon. Ponovo će se ostvariti kratak savez religije i politike, kakav je postojao u vreme Srednjeg veka, i ponovo će nastupiti progonstvo.

»Kada se podigne protivljenje, kada se licemerna verska revnost i netrpeljivost raspale, kada progonstva počnu da se ponavljaju, mlaki i licemerni počće da se kolebaju i odbacuju svoju veru, ali pravi hrišćanin ostaće čvrst kao stena, njegova vera postaće još jača, njegova nada još blistavija nego u danima blagostanja.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 602. original) Kakvu opomenu treba da izvučemo iz ovih reči o tome kakvo naše hrišćansko iskustvo treba sada da postane, čak i pre nego što se poslednji događaji počnu zbivati?

SEDAM GLAVA ZVERI

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 17,9-11; Otkrivenje 13,18. Ono što je neophodno za razumevanje sedam glava jeste mudrost. O kavoj mudrosti je reč? Kako čovek stiće ovu mudrost koju Bog daje (Jakov 1,5)?

Anđeo objašnjava da su sedam glava sedam planina. Pojedini prevodioci smatraju da ovih sedam planina ukazuje na sedam brda na kojima je smešten grad Rim, i zato oni grčku reč *oroi* («planine») prevode kao »brda«. Sedam careva je ovim planinama simbolički predstavljeno. Takođe, treba napomenuti da se ovi carevi javljaju pojedinačno, a ne istovremeno.

Ove planine ne predstavljaju pojedine careve, jer se Otkrivenje ne bavi pojedincima, već sistemima. Planine u Bibliji često simbolizuju svetske sile ili carstva (Jeremija 51,25; Jezekilj 35,2.3). U biblijskom proročanstvu »carevi« predstavljaju carstva (vidi: Danilo 2,37-39; Danilo 7,17). Prema tome, sedam planina simbolički predstavlja sedam velikih uzastopnih carstava koja kroz istoriju vladaju svetom, preko kojih se sotona suprotstavlja Bogu i tlači Božji narod.

Iz Jovanove vremenska tačke gledišta, ovih pet carstava je palo, jedno i dalje postoji, a jedno još nije došlo. Iako se ni o jednom gledištu nisu složili svi adventistički tumači, mnogi smatraju da su pet palih carstava velika carstva koja su vladala u Starom zavetu i tlačila Božji narod: Egipat, Asirija, Vavilon, Medo-Persija i Grčka. Carstvo koje »jeste« bilo je Rimsko carstvo Jovanovog vremena.

Sedmo carstvo koje »još nije došlo« jeste zver iz 13. poglavlja Otkrivenja – oživelo papstvo, koje je vladalo Božjim narodom i tlačilo ga – koje je trebalo da dođe posle Jovanovog vremena i pada paganskog Rimskog carstva. Istorija je snažno posvedočila o istinitosti ovog proročanstva, zabeleženog mnogo vekova pre nego što su se događaji odigrali.

Jovanu je dalje rečeno da je crvena zver osma svetska sila, iako je jedna od sedam glava (svetskih sila). Koja od sedam? Pošto glave slede jedna za drugom, osma mora biti sedma glava koja je zadobila smrtnu ranu. U vreme ove osme svetske sile javlja se crvena zver, noseći bludnicu Vavilon i unapređujući njene ciljeve. Danas živimo u vreme zaceljivanja smrtne rane. Osmu glavu pojaviće se na sceni pred sam kraj i doživeće propast.

Pročitajte: Otkrivenje 17,12-15; Otkrivenje 16,12-16. Šta saznajemo iz tekstova o »deset careva«?

Različita tumačenja nude se u vezi sa identitetom deset careva. Međutim, u Otkrivenju nije rečeno ko su. Sve što možemo reći na osnovu teksta jeste da predstavljaju kratkoročni politički savez koji se javlja upravo pred kraj vremena i podržava bludnicu. Njihov broj označava da će svetske sile pružiti potpunu i čvrstu odanost zveri.

U tekstu Otkrivenje 17,13.14. ukratko je ponovljen izveštaj o Armagedonskoj bici – spomenutoj prvo u tekstu Otkrivenje 16,12-16. Nastao činjenjem čuda demonskih sila u sprezi sa aždajom, zveri iz mora i lažnim prorokom, svetski politički savez objaviće rat Jagnjetu. Drugim rečima, Armagedonska bitka nije vojna bitka na Bliskom istoku, već konačan sukob Drugog dolaska u kome se sotona i njegov savez bore protiv Hrista i Njegove andeoske vojske.

Pročitajte: Otkrivenje 17,16-18. Šta se na osnovu onoga što vidimo u tekstu Otkrivenje 16,2-12. krije iza promene stava careva prema Vavilonu? Ko se krije iza onoga što se događa Vavilonu?

Deset rogova, koji su sile naslednice podeljenih naroda Evrope, ispunjeni mržnjom, iznenada se okreću protiv bludnice Vavilona (ispoljavanje papstva u poslednje vreme), pustošeći je i razotkrivajući; oni će simbolično pojesti njeno meso i spaliti je ognjem. Pišući šta će se dogoditi bludnici Vavilonu, Jovan koristi jezik sličan onome što je Bog rekao da će se dogoditi preljubničkom Jerusalimu (Jeremija 4,30). Spaljivanje ognjem bila je kazna određena za sveštenikovu kćer koja je činila blud (3. Mojsijeva 21,9). Prevarene političke sile razočarale su se zbog nemoći Vavilona da ih zaštititi od zala. Osećaju se obmanutima, postaju njegovi neprijatelji i napadaju ga. Ovaj otpali verski sistem poslednjeg vremena doživljava puninu božanskog suda zajedno sa onima koji su izabrali da se poistovete sa njim.

Mnoga pitanja o događajima poslednjeg vremena ostaju bez odgovora i, prema tome, čine nam se zbunjujućim. Kakvo posebno obećanje je dato u tekstu Otkrivenje 17,14. i šta to obećanje treba da znači za nas?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pre propasti Vavilona, glas sa neba poziva Božji narod koji se još uvek nalazi u Vavilonu: »Izidite iz nje, narode Moj.« (Otkrivenje 18,4) Ima mnogo onih koji se klanjaju Bogu, a još uvek su u Vavilonu iz različitih razloga. Bog koristi svoju Crkvu poslednjeg vremena da pozove ove ljude da izađu iz tog otpalog verskog sistema i da ne učestvuju u njegovim gresima. Oni moraju izaći iz njega da bi izbegli njegovu sudbinu. Bog ne želi da iko pogine (2. Petrova 3,9). Tekst Otkrivenje 19,1-10. pokazuje da će mnogi bogobožni ljudi u Vavilonu odgovoriti na taj poziv. Razmislite, onda, o ogromnoj odgovornosti koja počiva na nama kao Božjoj Crkvi Ostatka. Šta bi to trebalo da nam kaže o potrebi da Božja istina bude u našem srcu i da se Sveti Duh izlije u našem životu?

ZA RAZGOVOR:

1. Kao što tekst Otkrivenje 18,4. pokazuje, u Vavilonu ima mnogo bogobožnih ljudi koje Bog naziva »Moj narod«. Razmislite o sledećoj izjavi: »Ta vest mora da se objavi; ali iako se ona mora objaviti, mi moramo da se čuvamo da ne napadamo, ne vređamo i ne osuđujemo one koji nemaju videlo koje mi imamo. Ne udaljimo se sa našeg puta da bismo grubo napadali katolike. Među katolicima ima mnogo onih koji su veoma savesni hrišćani, koji hode u svetlosti koja ih obasjava i Bog će raditi za njih. Oni koji su imali velike prednosti i prilike i propustili da iskoriste svoje fizičke, umne i moralne snage... u većoj su opasnosti i pod većom osudom pred Bogom nego oni koji su u zabludi u pogledu pojedinih tačaka istine, ali se trude da žive na dobro drugima. Ne osuđujte druge, niti ih kritikujte.« (Elen Vajt, *Evangelizam*, str. 575. original) Šta ova misao govori o tome kako da se ophodimo prema drugima?
2. U 17. poglavlju Otkrivenja prikazana je bludnica kako sedi na crvenoj zveri. Dok žena u 12. poglavlju simbolički predstavlja Božju vernu crkvu, ona iz 17. poglavlja odnosi se na otpalu crkvu koja odvraća ljude od Boga. Kakve sličnosti i razlike prema vašem mišljenju postoje između njih? Šta je još važnije, šta možemo naučiti iz ovog poređenja?
3. Tekst za ovu sedmicu prikazuje veoma žalosno stanje verskog i političkog sveta u toku poslednjih događaja pre Hristovog pobedonosnog povratka. Šta nam to govori o tome zašto je toliko važno da upravo sada ostanemo verni, istiniti i čisti prema poruci koju nam je Bog dao? Pročitajte tekst Otkrivenje 16,15. u kome je upućen poziv na vernost usred sveopšteg otpada. Kako sada možemo primeniti ovo upozorenje na sebe?

»EVO SVE NOVO TVORIM...«

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 19,6-9; Jovan 14,1-3; Otkrivenje 19,11-16; Otkrivenje 20,1-3; Jeremija 4,23-26; Otkrivenje 20,4-15; Otkrivenje 21,2-8.

Tekst za pamćenje: »I reče Onaj što seđaše na prijestolu: Evo sve novo tvorim. I reče mi: Napiši, jer su ove riječi istinite i vjerne.« (Otkrivenje 21,5)

Uništenje Vavilona poslednjeg vremena nije dobra vest za one koji su saradivali sa ovim otpalim verskim sistemom. Međutim, za Božji narod to je dobra vest (Otkrivenje 19,1-7), jer je Vavilon bio odgovoran za navođenje svetovnih političkih sila da ga progoni i muči (Otkrivenje 18,24). Uništenje ovog velikog neprijatelja znači oslobođenje i spasenje za Božji verni narod.

Sa uništenjem Vavilona, molitva Božjeg naroda, u prizoru petog pečata, konačno je uslišena. Njihov vapaj: »Dokle, Gospodaru« (Otkrivenje 6,10) predstavlja vapaj Božjeg potlačenog i napaćenog naroda od vremena Avelja do trenutka kada će ih Bog konačno osvetiti (Psalmi 79,5; Avakum 1,2; Danilo 12,6.7). Knjiga Otkrivenja uverava Božji narod da će zlo, tlačenje i patnja doći svome kraju.

Sada je vreme da Hristos uvede svoje večno carstvo. Preostala poglavlja Otkrivenja opisuju, ne samo uništenje Vavilona poslednjeg vremena, već i uništenje sotone i svakoga zla. Stićemo uvid, takođe, o uspostavljanju Božjeg večnog carstva.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 19,6-9; Jovan 14,1-3. Kako svadbena večera na odgovarajući način prikazuje dugo čekanu zajednicu između Hrista i Njegovog naroda?

Hristos je pre dve hiljade godina napustio svoj nebeski dom da bi pozvao svoje sledbenike na svadbenu gozbu (Matej 22), koja će se održati posle Njegovog venčanja sa nevestom. »Sveti grad, Novi Jerusalim... nazvan je 'nevestom, Jagnjetovom ženom'... U Otkrivenju je istaknuto da su pripadnici Božjeg naroda gosti na svadbenoj svečanosti. Ako su *gosti*, onda ne mogu biti predstavljeni i kao *nevesta*...

U kratkoj priči zapisanoj u Evanđelju po Mateju u 22. poglavlju, upotrebljena je ista slika svadbe, a predadventni sud jasno je stavljen u vreme pre svadbe. Pre svadbe car dolazi da vidi goste, da ustanovi da li su svi odeveni u svadbenu ruho, u neokaljanu odeću karaktera opranog i ubeljenog u krvi Jagnjetovoj. (Matej 22,11; Otkrivenje 7,14; Elen Vajt, *Velika borba*, str. 426-428. original) Nakon plaćanja miraza svojim životom, na Golgoti, Ženik se vratio u dom svoga Oca da »pripremi mesto« za svoj narod, svadbene zvanice (vidi: Jovan 14,2.3). Oni ostaju na Zemlji pripremajući se za Njegov povratak. Na kraju istorije sveta, On će se vratiti i povesti ih Očevom domu.

U tekstu Otkrivenje 19,8. navodi se da je Hristos dao čistu i belu svilu nevesti. Ovo pokazuje da svadbene zvanice koje uđu u grad ne traže nikakve zasluge za svoja dela. Prema tome, »svila čista i bela« predstavlja »pravdu svetih«, dela koja su proistekla kao rezultat njihove zajednice sa Hristom, koji živi u njima. Prema tome, ove haljine simbolički predstavljaju Njegovu pravednost i to da Njegov narod »drži zapovesti Božje i veru Isusovu«. (Otkrivenje 14,12) Dok je bio na Zemlji, Isus je u priči o svadbi ispričao da je jedan od gostiju želeo da nosi svoju odeću umesto svadbene odeće koju je car nudio, i bio je udaljen sa svadbe (Matej 22,1-14).

Tekst Otkrivenje 3,18. pokazuje da su odeća Hristove pravednosti, vera i očna mast, delovanje Svetog Duha, najveće potrebe Božjeg naroda koji živi u vreme kraja. Isusova ponuda Laodikejcima da »kupe« od Njega ove darove ukazuje da On traži nešto zauzvrat za ono što On nudi njima. Mi odustajemo od samodovoljnosti i poverenja u sebe u zamenu za život vernosti i poslušnosti Hristu, kao i za poverenje u Njega kao našu jedinu nadu spasenja.

Mi se ne spasavamo svojim delima, ali kakva »pravedna dela« činimo koja prikazuju kakvim životom živimo?

KRAJ ARMAGEDONA

Pročitajte: Otkrivenje 19,11-16. Kako se zove jahač na belom konju, i šta znači da oštar mač izlazi iz Njegovih usta? Šta nam to govori o tome kako da na kraju budemo na pobedničkoj strani?

Ovde zapažamo opis Hristovog drugog dolaska, ispunjenje obećanja za kojim čeznu vernici u svim vekovima. Poput Isusa, Njegov narod temelji svoju veru na Božjoj reči. Tekst Otkrivenje 19,11-16. predstavlja vrhunac mnogih Isusovih pobeda: Isus je porazio sotonu na Nebu; porazio je sotonu u pustinji; porazio ga je na krstu; i poraziće ga kada se vrati.

»Uskoro se na istoku pojavljuje mali crni oblak, upola manji od čovekove šake. To je oblak koji okružuje Spasitelja i koji izdaleka izgleda kao da je okružen tamom. Pripadnici Božjeg naroda znaju da je to znak Sina čovečijega. U svečanoj tišini posmatraju kako se približava Zemlji, kako postaje sve svetliji i sve slavniji, dok se konačno ne pretvori u veliki beli oblak, čija je osnova kao oganj koji proždire, dok iznad njega lebdi duga zaveta. Isus dolazi kao moćni Pobednik. Sada više nije 'Čovek bola, koji treba da ispije gorku čašu sramote i muka, već dolazi kao Pobednik na Nebu i Zemlji, da sudi i živima i mrtvima. Dolazi kao 'Veran i istinit' koji 'sudi po pravdi i vojuje'. 'I vojske nebeske idahu za Njime!' (Otkrivenje 19,11.14) Sveti anđeli pesmama nebeskih melodija kao nepregledno, neprobrojeno mnoštvo, prate Ga na tom putu. Nebeski svod izgleda kao da je ispunjen blistavim bićima 'deset tisuća puta deset tisuća, i tisuća tisuća'. Nijedno ljudsko pero nije u stanju da opiše ovaj prizor; nijedan smrtni um nije sposoban da shvati njegovu veličanstvenost.« (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 640-641. original)

Pavle u 2. Solunjanima 1,8-10. pruža još jedan prikaz Hristove konačne pobede prilikom Drugog dolaska, kada su sve svetovne i verske sile, koje su se udružile protiv Njega, uništene, i Njegov narod oslobođen za svu večnost.

U devetnaestom poglavlju Otkrivenja opisane su dve večere, jedna u 9. stihu, druga u 17. i 18. Na jednoj večeri služite se hranom, na drugoj bivate pojedeni. Teško je zamisliti jači kontrast između onoga što se doводи u pitanje u velikoj borbi za svako ljudsko biće. Čemu nas ova slika uči o tome koliko ozbiljno treba da shvatimo svoju veru i misiju na koju nas naša vera poziva?

HILJADUGODIŠNJICA

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 20,1-3; Jeremija 4,23-26. Kakvo je stanje na Zemlji u toku hiljadugodišnjice? Na koji način je sotona vezan okovima?

Hiljadugodišnjica (ili milenijum) počinje sa Drugim Hristovim dolaskom. U to vreme, sotona i njegovi pali anđeli su svezani. Vezivanje sotone je simboličko, jer duhovna bića ne mogu biti fizički svezana. Sotona je svezan okolnostima. Zla su sve opustošila i usmrtila sve zle stanovnike Zemlje, dovodeći je u haotično stanje koje podseća na Zemlju pre stvaranja (1. Mojsijeva 1,2). U takvom stanju, Zemlja predstavlja sotoninu tamnicu u razdoblju od hiljadu godina. Pošto nema ljudskih bića da ih kuša i muči, sve što sotona i njegovi demonski pomoćnici mogu da učine jeste da razmišljaju o posledicama svoje pobune protiv Boga.

Pročitajte: Otkrivenje 20,4-15. Gde su sveti u vreme trajanja hiljadugodišnjice?

Otkrivenje pokazuje da će Božji narod provesti milenijum na mestu koje Hristos priprema za njih na Nebu. Jovan ih vidi kao sede na prestolima kao carevi i sveštenici, i sude svetu. Isus je obećao učenicima da će sestri »na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevijeh«. (Matej 19,28) Pavle je izjavio da će sveti suditi svetu (1. Korinćanima 6,2,3).

Ovaj sud tiče se ispravnosti Božjih dela. Tokom istorije sotona je podgrejavao sumnje u vezi sa Božjim karakterom i Njegovim postupanjem prema bićima koja je stvorio. U vreme hiljadugodišnjice, Bog dozvoljava otkupljenima pristup istorijskim izveštajima da bi pronašli odgovore na sva pitanja koja se tiču ispravnosti Njegovih odluka u vezi sa onima koji su izgubljeni, kao i pitanja vezanih za Njegovo vodstvo u njihovom životu. Na završetku milenijuma, sva pitanja u vezi sa Božjom pravdom zauvek su rešena. Pripadnici Božjeg naroda u mogućnosti su da sagledaju da su sotonine optužbe bile neosnovane. Sada su spremni da posvedoče primeni Božje pravde na konačnom sudu nad zlima.

Ko među nama nema pitanja, teških pitanja, koja do sada čini se kao da nemaju odgovor? Šta govori o Božjem karakteru činjenica da će On jednoga dana dati sve odgovore?

»NOVO NEBO I NOVA ZEMLJA«

Posle potpunog uništenja greha, Zemlja će biti preobražena u dom otkupljenih. Kako će izgledati?

U tekstu Otkrivenje 21,1. Jovan je video »novo nebo i novu Zemlju«. U Bibliji se spominju tri neba: nebeski svod, zvezdani svemir i mesto na kome prebiva Bog (vidi: 2. Korinćanima 12,2). Tekst Otkrivenje 21,1. odnosi se na zemaljsku atmosferu. Iskvareni Zemlja i nebo ne mogu podneti Božje prisustvo (Otkrivenje 20,11). Reč *nova* na grčkom jeziku (*kainos*) odnosi se na nešto novo po kvalitetu, ne po poreklu i vremenu. Ova planeta biće očišćena vatrom i vraćena u prvobitno stanje (2. Petrova 3,10-13).

Naročito je zanimljivo da prvo što Jovan zapaža na novoj Zemlji jeste da nema mora. Činjenica da Jovan spominje reč *more* sa određenim članom pokazuje da je verovatno imao na umu more koje ga je okružavalo na ostrvu Patmos, i koje je postalo simbol razdvajanja i patnje. Za njega je odsustvo mora na novoj Zemlji značilo odsustvo bola izazvanog razdvajanjem od njemu dragih osoba.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 21,2-8; Otkrivenje 7,15-17. Kakve sličnosti postoje u opisu nove Zemlje i Edemskog vrta u 2. poglavlju 1. Mojsijeve?

Život na obnovljenoj Zemlji u kome nema patnje i smrti potvrđen je Božjim prisustvom među Njegovim narodom. Ovo prisustvo ostvareno je u Novom Jerusalimu i »skiniji Božijoj« (Otkrivenje 21,3), gde će Bog prebivati među svojim narodom. Božje prisustvo čini život istinskim rajem na obnovljenoj Zemlji.

Božje prisustvo jamči slobodu od patnje: neće više biti suza, smrti, tuge, plača ili bola, koji su posledice greha. Uništenjem greha »prvo prođe«. (Otkrivenje 21,4)

Ovu misao iskazale su Marija i Marta prilikom smrti svoga brata Lazara: »Gospode, da si Ti bio ovdje ne bi moj brat umro.« (Jovan 11,21.23) Sestre su znale da smrt ne može postojati u Hristovom prisustvu. Na isti način, trajno Božje prisustvo na novoj Zemlji osiguraće slobodu od bola i patnje koje sada doživljavamo u životu. Ovo je uzvišena nada koja nam je obećana u Hristu, nada zapečaćena u Njegovoj krvi.

Zašto je ovo obećanje o novom životu u novom svetu u središtu svega u šta verujemo? Kakvo bi dobro naša vera bila bez nje?

Jovan sada opisuje prestonicu nove Zemlje, Novi Jerusalim. Iako je stvarno mesto nastanjeno stvarnim ljudima, Novi Jerusalim i život u njemu prevazilazi svaki ovozemaljski opis (vidi: 1. Korinćanima 2,9).

Pročitajte: Otkrivenje 21,9-21. Koje su spoljašnje odlike Novog Jerusalema?

O Novom Jerusalimu se govori kao o nevesti, Jagnjetovoj ženi. Novi Jerusalim je mesto koje Hristos priprema za svoj narod (Jovan 14,1-3).

Grad je okružen visokim zidom sa dvanaest kapija – po tri kapije na svakoj od četiri strane, omogućavajući ulaz iz svakog pravca. Time se ukazuje na univerzalni karakter grada. U Novom Jerusalimu svako ima neograničen pristup Bogu.

Grad je dalje opisan kao savršena kocka; 12 000 potkališta, ili stadija (oko 2200 kilometara), u dužinu, širinu i visinu. Kocka se sastoji od 12 ivica. Prema tome, ukupan iznos stadija za ceo grad iznosi 144 000, što odražava 144 000 onih koji su prilikom Drugog Hristovog dolaska preneseni da ne vide smrti. U Starozavetnom hramu, Svetinja nad Svetinjama imala je oblik savršene kocke (1. O carevima 6,20). Novi Jerusalim, dakle, predstavlja središte obožavanja Boga.

Pročitajte: Otkrivenje 21,21-22,5. Koje unutrašnje odlike grada vas podsećaju na Edemski vrt? Šta znači obećanje da u gradu neće više biti prokletinje (Otkrivenje 22,3)?

Najistaknutija karakteristika Novog Jerusalema jeste reka vode života koja teče od Božjeg prestola (vidi: 1. Mojsijeva 2,10). Za razliku od reke u Vavilonu, na čijoj je obali sedeo Božji narod u zatočeništvu čeznući za Jerusalimom (Psalmi 137), na obali reke života u Novom Jerusalimu Božji narod iz svih vekova, koji je dugo lutao, pronašao je svoj dom.

Sa obe strane reke nalazi se Drvo života na kome raste lišće »za isceljivanje narodima«. (Otkrivenje 22,2) Ovo isceljenje ne odnosi se na bolest, jer na novoj Zemlji neće biti bolesti, već na izlecenje rana izazvanih nevoljama koje su u toku istorije rastavljale ljude. Otkupljeni iz svih vekova i iz svih naroda sada pripadaju jednoj Božjoj porodici.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte sledeća poglavlja u knjigama Elen Vajt: »Bez svadbenog ruha«, *Pouke velikog Učitelja*, str. 307-319. original; »Velika borba je završena«, *Velika borba*, str. 662-678. original.

Knjiga Otkrivenja završava se onim što je predstavljeno na početku: Drugim Hristovim dolaskom u sili i slavi i uspostavljanjem Božjeg večnog carstva. Hristov povratak, kada će se konačno susresti sa svojom nevestom, predstavlja vrhunac knjige.

Međutim, pisac knjige ne želi da stavi ove događaje u nestvaran okvir. Da Isus dolazi je prva činjenica. Druga činjenica je da mi još uvek čekamo Njegov povratak. Dok čekamo, moramo jasno razumeti poruke iz Otkrivenja, a to razumevanje možemo steći stalnim čitanjem knjige dok ne dođe kraj svemu. Poruke iz knjige Otkrivenja neprestano nas podsećaju da dok čekamo ne gledamo stvari ovoga sveta, već da usmerimo svoj pogled prema Nebu i Njemu koji je naša jedina Nada. Hristos iz Otkrivenja je odgovor za sve ljudske nade i čežnje usred nejasnoća i nesigurnosti u životu. On drži budućnost ovoga sveta i našu budućnost u svojim rukama.

Knjiga nas, takođe, podseća da nam je pre nego što dođe kraj poveren zadatak da celom svetu objavljujemo vest o Njegovom skorom povratku. Dok čekamo Njegov povratak ne treba da budemo pasivni, već aktivni. I Duh i nevesta pozivaju: »Dođi!« (Otkrivenje 22,17) Moramo se pridružiti tom pozivu. To je Radosna vest, i kao takva mora se objaviti ljudima ovoga sveta.

ZA RAZGOVOR:

- 1. Razmišljajte o hiljadugodišnjici i sudu nad umrlima nepravednim koji će se održati posle hiljadu godina. Spaseni će u razdoblju od hiljadu godina moći da dobiju odgovore na svoja pitanja. Tek tada Bog će odrediti konačnu kaznu za izgubljene. Šta ova istina otkriva o Bogu?**
- 2. U Otkrivenju 1,3. dato je obećanje o blagoslovima onima koji slušaju, čitaju, izvršavaju i drže reči proroštva iz Otkrivenja. Sada kada završavamo proučavanje ove knjige, šta ste otkrili – šta treba da poslušate i držite?**

JANUAR

NAŠ SVEMOĆNI SPASITELJ

Pobednici u Hristu

1. U Jevrejima 11,16. Gledajmo ka nebu
2. S Rimljanima 6,22.23. Potreba za reformom
3. Č 1. Jovanova 5,4. Pobednici u Hristu
4. P 2. Timotiju 2,19. U potrazi za istinom
5. S Jovan 15,26. Sveti Duh se slaže s Rečju

Hristos, moćni iscelitelj

6. N Efescima 4,31.32. Svetlost nasuprot tami
7. P Matej 6,20.21. U šta da ulažemo?
8. U Jovan 15,5. Molitva i praksa moraju se sjediniti
9. S Isaija 57,15. Bog se saginje da bi čuo
10. Č 2. Korinćanima 4,16. Imajte uvek pred sobom božanski obrazac
11. P Otkrivenje 22,17. Izbor je na nama
12. S Matej 11,28. Hristos, moćni iscelitelj

Protivite se đavolu

13. N Kološanima 1,10. Kada istina postane trajno načelo
14. P 2. Korinćanima 2,14. Miris Hristovog karaktera u vama
15. U 1. Timotiju 6,10. Posvećeni novac
16. S Efescima 3,16. Rezultati unutrašnjeg obnovenja
17. Č Jovan 15,17. Volite kao što Hristos voli
18. P Jakov 4,7. Protivite se đavolu
19. S Efescima 3,14.15. Porodica kao simbol

Naš svemoćni Spasitelj

20. N Isaija 41,10. Pomoć jedino u Hristu
21. P Matej 13,47. Život koji traje
22. U Rimljanima 8,17. Ja sam Božje dete
23. S Danilo 12,3. Pouzdani oslonac
24. Č Psalam 100,2-4. Vedrina, a ne sumornost
25. P Otkrivenje 17,14. Naš svemoćni Spasitelj
26. S Matej 10,16. Mudri kao zmiije, bezazleni kao golubovi

Naš trpeljivi Bog

27. N 2. Mojsijeva 34,6.7. Naš trpeljivi Bog
28. P Jovan 10,28. Božja sila koja održava
29. U Matej 18,21.22. Praštaj neograničeno
30. S Matej 6,34. Snaga za danas
31. Č Marko 8,36.37. Besmrtno nasleđe

FEBRUAR

OBUCITE HRISTOV OKLOP

Božji planovi su savršeni

1. P Jevrejima 11,9.10. Božji planovi su savršeni
2. S Matej 5,48. Živite u harmoniji s nebom

Hristos je naša jedina nada

3. N Matej 26,39. Ne moja volja nego Tvoja
4. P 2. Korinćanima 6,2. Danas je dan spasenja
5. U 1. Korinćanima 15,33.34. Vreme je za buđenje!
6. S Jovan 16,7.8. Sveti Duh, verni Vodič
7. Č Jovan 5,39. Biblija - Božja Reč upućena tebi
8. P Jevrejima 4,13. Hristos je naša jedina nada
9. S Psalam 119,130. Birajte svakog dana

Vera i dela

10. N 1. Korinćanima 16,13. Pokaži se kao čovek
11. P Isaija 58,6. Jarmovi
12. U Matej 19,14. Hristov život je doticao ljude
13. S Priče 11,30. Radnici potrebni za žetvu
14. Č Galatima 6,1. Reforma u srcu
15. P Jovan 15,27. Vera i dela
16. S Psalam 50,23. Govorite o Božjoj dobroti

Istinsko hrišćanstvo

17. N 1. Korinćanima 3,9. Živa veza sa živim Bogom
18. P 2. Korinćanima 4,17. Vrednost jedne duše
19. U Efescima 2,8. Primanje Njegove pravednosti
20. S Plač Jeremijin 3,33. Iskušenja će doći
21. Č 1. Korinćanima 13,1. Istinsko hrišćanstvo
22. P Jevrejima 5,8.9. Hristos je živio životom ponizne poslušnosti
23. S Jevrejima 1,14. Društvo anđela

Obucite Hristov oklop

24. N Filibljanima 1,27. Stoj čvrsto u veri
25. P Efescima 4,13. Božje merilo je savršeno
26. U Matej 5,16. Obucite Hristov oklop
27. S Jakov 1,6. Vera raste vežbanjem
28. Č 2. Korinćanima 5,7. Živi po veri, a ne po gledanju

MART

HRISTOVO DRAGOCENO BLAGO

Golgota – kruna Božjeg rada

1. P Matej 23,8. Ko je car?
2. S Jevrejima 4,2. Sjedinite veru sa slušanjem

Vaskrsenje za novi život

3. N 2. Mojsijeva 31,13. Bog traži radnike
4. P Matej 13,30. Neka rastu zajedno
5. U Filibljanima 3,9.10. Sila vaskrsenja u sadašnjem trenutku
6. S Jovan 5,36. Radite jer dolazi noć
7. Č Luka 6,12. Molitva – tajna posedovanja sile
8. P 1. Korinćanima 4,1.2. Neka vam Bog bude najbolji u svemu
9. S Efescima 6,12. Plan bitke je otkriven

Dragoceni biser

10. N Filibljanima 2,5-7. Ovo neka se misli među vama
11. P 2. O carevima 6,17. Služba anđela
12. U 2. Korinćanima 5,19. Božje delo – naša odgovornost
13. S 2. Timotiju 3,16.17. Pretraživanje Pisma
14. Č 2. Dnevnika 16,9. Bog – zaštitnik pravde i milosti
15. P Isaija 58,1. Vreme za akciju
16. S Titu 2,11. Božja blagodat daje silu za pobeđu

Hristovo dragoceno blago

17. N Jevrejima 4,15. Možemo da pobedimo kao Hristos
18. P Marko 13,34. Zahtev za radnicima
19. U Galatima 6,9.10. Nikad nemojte prekršiti svoje zavete
20. S 1. Timotiju 6,9. Prekor zbog ljubomore i pohlepe
21. Č Priče 22,6. Religija u domu
22. P Mihej 6,8. Gledati s nebeskom pronicljivošću
23. S 5. Mojsijeva 29,29. Bog koji otkriva tajne

Setva i žetva

24. N Filibljanima 3,20.21. Obdareni višom prirodom
25. P Luka 12,28. Hristos je uzimao pouke iz prirode
26. U Otkrivenje 3,18.19. Naše hrišćansko iskustvo mora da zaživi
27. S Dela 1,8. Nalog je upućen nama
28. Č 2. Mojsijeva 31,16.17. Bog je sa svojim narodom
29. P Filibljanima 3,13.14. Stalno napredovanje
30. S Efescima 2,7. Naše učenje sada i u večnosti

Hristolika ljubav spaja srce sa srcem

31. N Efescima 4,12. Hristolika ljubav spaja srce sa srcem

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Januar		Februar		Mart	
1. 1. Mojs.	1-3	1. 3. Mojs.	11-13	1. I. Navin	5-9
2. «	4-6	2. «	14-16	2. «	10-13
3. «	7-9				
4. «	10-12	3. «	17-19	3. «	14-17
5. «	13-15	4. «	20-23	4. «	18-21
		5. «	24-27	5. «	22-24
6. «	16-19	6. 4. Mojs.	1-3	6. O Sud.	1-3
7. «	20-23	7. «	4-6	7. «	4-6
8. «	24-26	8. «	7-9	8. «	7-9
9. «	27-30	9. «	10-13	9. «	10-12
10. «	31-33				
11. «	34-36	10. «	14-16	10. «	13-15
12. «	37-39	11. «	17-19	11. «	16-18
		12. «	20-22	12. «	19-21
13. «	40-42	13. «	23-26	13. O Ruti	1-2
14. «	43-46	14. «	27-29	14. «	3-4
15. «	47-50	15. «	30-32	15.1. Sam.	1-3
16. 2. Mojs.	1-3	16. «	33-36	16. «	4-6
17. «	4-6				
18. «	7-9	17. 5. Mojs.	1-3	17. «	7-9
19. «	10-12	18. «	4-6	18. «	10-12
20. «	13-15	19. «	7-9	19. «	13-17
		20. «	10-13	20. «	18-20
21. «	16-18	21. «	14-16	21. «	21-23
22. «	19-21	22. «	17-19	22. «	24-26
23. «	22-26	23. «	20-22	23. «	27-31
24. «	27-29				
25. «	30-31	24. «	23-25	24. 2. Sam.	1-3
26. «	32-34	25. «	26-28	25. «	4-6
		26. «	29-31	26. «	7-11
27. «	35-37	27. «	32-34	27. «	12-14
28. «	38-40	28. I. Navin	1-4	28. «	15-17
29. 3. Mojs.	1-4			29. «	18-20
30. «	5-7			30. «	21-24
31. «	8-10				
				31. 1. O Car.	1-3

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Januar

1. Psalam 1.
2. Psalam 2.
3. Psalam 3.
4. Psalam 4.
5. Psalam 5.
6. Psalam 6.
7. Psalam 7.
8. Psalam 8.
9. Psalam 9.
10. Psalam 10.
11. Psalam 11.
12. Psalam 12.
13. Psalam 13.
14. Psalam 14.
15. Psalam 15.
16. Psalam 16.
17. Psalam 17.
18. Psalam 18,1-15.
19. Psalam 18,16-30.
20. Psalam 18,31-50.
21. Psalam 19.
22. Psalam 20.
23. Psalam 21.
24. Psalam 22,1-15.
25. Psalam 22,16-31.
26. Psalam 23.
27. Psalam 24.
28. Psalam 25.
29. Psalam 26.
30. Psalam 27.
31. Psalam 28.

Februar

1. Psalam 29.
2. Psalam 30.
3. Psalam 31,1-14.
4. Psalam 31,15-24.
5. Psalam 32.
6. Psalam 33.
7. Psalam 34.
8. Psalam 35,1-14.
9. Psalam 35,15-28.
10. Psalam 36.
11. Psalam 37,1-19.
12. Psalam 37,20-40.
13. Psalam 38.
14. Psalam 39.
15. Psalam 40.
16. Psalam 41.
17. Psalam 42.
18. Psalam 43.
19. Psalam 44,1-12.
20. Psalam 44,13-26.
21. Psalam 45.
22. Psalam 46.
23. Psalam 47.
24. Psalam 48.
25. Psalam 49.
26. Psalam 50.
27. Psalam 51.
28. Psalam 52.

Mart

1. Psalam 53.
2. Psalam 54.
3. Psalam 55.
4. Psalam 56.
5. Psalam 57.
6. Psalam 58.
7. Psalam 59.
8. Psalam 60.
9. Psalam 61.
10. Psalam 62.
11. Psalam 63.
12. Psalam 64.
13. Psalam 65.
14. Psalam 66.
15. Psalam 67.
16. Psalam 68.
17. Psalam 69,1-16.
18. Psalam 69,17-36.
19. Psalam 70.
20. Psalam 71,1-14.
21. Psalam 71,15-24.
22. Psalam 72.
23. Psalam 73,1-15.
24. Psalam 73,16-28.
25. Psalam 74.
26. Psalam 75.
27. Psalam 76.
28. Psalam 77.
29. Psalam 78,1-14.
30. Psalam 78,15-28.
31. Psalam 78,29-42.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U JANUARU 2019. GODINE

MESTO	DATUM			
	4.	11.	18.	25.
Kladovo, Negotin	16,04	16,11	16,20	16,29
Vršac , Bor, Zaječar	16,06	16,13	16,22	16,31
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Knjaževac , Pirot	16,08	16,15	16,24	16,33
Subotica , Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo, Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš, Leskovac	16,10	16,17	16,26	16,35
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,12	16,19	16,28	16,37
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Ruma, Šabac, Čačak , Kraljevo, Priština, Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	16,14	16,21	16,30	16,39
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Šid, Bogatić, Bijeljina , Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Skoplje , Veles, Prilep	16,16	16,23	16,32	16,41
Loznica, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Bitolj	16,18	16,25	16,34	16,43
Virovitica, Podr. Slatina, Slavonska Požega, Sl. Brod, Tuzla, Pljevlja, Kolašin , Berane, Debar, Ohrid	16,20	16,27	16,36	16,45
Murska Sobotica, Ormož, Čakovec, Varaždin, Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Derвента, Doboј, Sarajevo , Foča	16,22	16,29	16,38	16,47
Maribor , Ptuj, Krapina, Banja Luka , Zenica, Podgorica , Ulcinj	16,24	16,31	16,40	16,49
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje, Zagreb , Sisak, Prijedor , Jajce, Mostar, Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar	16,26	16,33	16,42	16,51
Mežica, Zidani Most, Livno, Karlovac, Metković, Dubrovnik	16,28	16,35	16,44	16,53
Kranj, Ljubljana , Slunj, Knin , Bihać, Drvar, Pelješac, Mljet	16,30	16,37	16,46	16,55
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Gospić, Šibenik, Split, Brač, Hvar, Korčula	16,32	16,39	16,48	16,57
Gorica, Rijeka, Krk, Cres, Rab, Pag, Zadar, Vis, Biograd na moru	16,34	16,41	16,50	16,59
Koper, Rovinj, Lošinj, Dugi otok	16,36	16,43	16,52	17,01

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U FEBRUARU 2019. GODINE

MESTO	DATUM			
	1.	8.	15.	22.
Kladovo, Negotin	16,39	16,48	16,58	17,07
Bor, Zaječar, Knjaževac , Pirot	16,41	16,50	17,00	17,09
Vršac, Niš , Leskovac, Radoviš, Strumica	16,43	16,52	17,02	17,11
Kikinda, Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Vranje, Kavadarci, Đevđelija	16,45	16,54	17,04	17,13
Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Arandelovac, Kragujevac, Kraljevo, Priština, Kumanovo, Skoplje , Veles, Prilep	16,47	16,56	17,06	17,15
Subotica, Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Čačak, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Tetovo, Bitolj	16,49	16,58	17,08	17,17
Sombor , Dalj, Vukovar, Šid , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac, Valjevo, Peć, Užice, Prizren, Đakovica, Debar, Ohrid	16,51	17,00	17,10	17,19
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina, Kolašin, Loznica, Pljevlja, Berane	16,53	17,02	17,12	17,21
Tuzla, Podgorica	16,55	17,04	17,14	17,23
Virovitica, Podravska Slatina, Doboj, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Bar, Derventa, Sarajevo , Foča, Ulcinj	16,57	17,06	17,16	17,25
Koprivnica, Bjelovar, Bosanska Gradiška , Daruvar, Nova Gradiška, Zenica, Bileća, Trebinje, Zelenika	16,59	17,08	17,18	17,27
Murska Sobota, Ormož, Čakovec, Varaždin, Prijedor, Banja Luka , Jajce, Mostar, Metković, Dubrovnik	17,01	17,10	17,20	17,29
Maribor , Ptuj, Celje, Krapina, Zagreb , Sisak, Livno, Pelješac, Mljet	17,03	17,12	17,22	17,31
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaska Slatina, Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Knin , Split, Brač, Hvar, Korčula	17,05	17,14	17,24	17,33
Mežica, Ljubljana , Gospić, Šibenik, Vis	17,07	17,16	17,26	17,35
Jesenice, Kranj, Postojna, Rijeka, Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Dugi Otok	17,09	17,18	17,28	17,37
Kranjska Gora, Gorica, Cres, Lošinj	17,11	17,20	17,30	17,39
Koper, Rovinj, Pula	17,13	17,22	17,32	17,41

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MARTU 2019. GODINE

MESTO	DATUM				
	1.	8.	15.	22.	29.
Kladovo, Negotin , Pirot, Strumica	17,16	17,25	17,34	17,42	17,51
Bor, Zaječar, Knjaževac , Radoviš, Kavadarci, Devđelija	17,18	17,27	17,36	17,44	17,53
Niš, Leskovac, Vranje, Kumanovo, Veles	17,20	17,29	17,38	17,46	17,55
Vršac, Požarevac, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Priština, Skoplje , Prilep, Bitolj	17,22	17,31	17,40	17,48	17,57
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Pančevo, Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Arandelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Prizren, Tetovo, Ohrid	17,24	17,33	17,42	17,50	17,59
Senta, Bečej, Zrenjanin, Beograd , Čačak, Novi Pazar, Peć, Đakovica, Debar	17,26	17,35	17,44	17,52	18,01
Subotica, Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Sremska Mitrovica, Šabac, Valjevo, Užice, Berane	17,28	17,37	17,46	17,54	18,03
Sombor, Bačka Palanka, Dalj, Vukovar, Šid, Bogatić, Bijeljina, Loznica, Pljevlja, Kolašin , Podgorica , Ulcinj	17,30	17,39	17,48	17,56	18,05
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Tuzla, Foča, Bar, Murska Sobotica, Čakovec, Koprivnica, Daruvar, Slavonska Požega	17,32	17,41	17,50	17,58	18,07
Slavonski Brod, Derвента, Doboј, Sarajevo , Bileća, Trebinje, Zelenika	17,34	17,43	17,52	18,00	18,09
Virovitica, Podravska Slatina, Slavonska Požega, Zenica, Mostar, Dubrovnik	17,36	17,45	17,54	18,02	18,11
Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška , Nova Gradiška, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet, Koprivnica	17,38	17,47	17,56	18,04	18,13
Murska Sobotica, Čakovec, Varaždin, Sisak, Prijedor, Livno, Brač, Hvar, Korčula	17,40	17,49	17,58	18,06	18,15
Maribor , Ptuj, Ormož, Krapina, Zagreb , Drvar, Knin , Split, Vis	17,42	17,51	18,00	18,08	18,17
Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje, Karlovac, Slunj, Bihać	17,44	17,53	18,02	18,10	18,19
Dravograd, Mežica, Zidani Most, Gospić, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na Moru	17,46	17,55	18,04	18,12	18,21
Kranj, Ljubljana , Postojna, Rijeka, Crikvenica, Krk, Rab, Cres, Lošinj	17,48	17,57	18,06	18,14	18,23
Kranjska Gora, Jesenice	17,50	17,59	18,08	18,16	18,25
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	17,52	18,01	18,10	18,18	18,27

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

AKCIJA

DEČJE KNJIGE I IGRE NA POPUSTU DO KRAJA MARTA

280
dinara

Šona Vihmajster i Sonja Krum
ZDRAVO DETE OD GLAVE DO PETE

450
dinara

MOJA PRVA BIBLIJA
koferče

330
dinara

Frensis Blekenbejker
O ČEMU SE ZAPRAVO RADI U BIBLIJI

Knjige možete poručiti na telefon: 011/2458-054
ili na tippreporod@gmail.com

AKCIJA

DEČJE KNJIGE I IGRE NA POPUSTU DO KRAJA MARTA

HAJDI
Johana Špiri

250
dinara

PRIČE ZA LAKU NOĆ
Artur Stenli Maksvel

180
dinara

MALI JUNAK
i druge priče

450
dinara

Knjige možete poručiti na telefon: 011/2458-054
ili na tippreprod@gmail.com

AKCIJA

DEČJE KNJIGE I IGRE NA POPUSTU DO KRAJA MARTA

ČUDA I ZAMKE

400
dinara

BIBLIJSKI
VREMEPLOV

200
dinara

BIBLIJSKI KVIZ
za celu porodicu

350
dinara

Knjige možete poručiti na telefon: 011/2458-054
ili na tippreporod@gmail.com

AKCIJA

DEČJE KNJIGE I IGRE NA POPUSTU DO KRAJA MARTA

Džeri D. Tomas
DETEKTIV ZAK

200
dinara

Knjige možete poručiti na telefon: 011/2458-054
ili na tippreporod@gmail.com

Biblijski strip
RAT NA SPEKTRUMU

20
dinara

